

De Gildetrom

Magazine van de Noord-Brabantse schuttersgilden

Het vaandel: geschiedenis
en hedendaags gebruik

BELIEN

Uw gildekleding en
toebehoren, perfect op maat
gemaakt in eigen atelier.

Wij zijn gespecialiseerd in sjerpen,
hoeden (in vele modellen, kwaliteiten
en kleur) en gildekousen tot ver over
de knie (alleen bij ons verkrijgbaar).
Ook kunnen logo's (patroonsheiligen)
ingeborduurd worden!

Alle door ons geklede gilden worden
ook door ons onderhouden!

Kerkstraat 20, 3930 Hamont, België
Telefoon: 00 32 - 11 - 44 52 58

LAARZEN LAARZEN LAARZEN
PLUIMEN-VEREN-PLUIMEN
KOPPELS-RIEMEN-KOPPELS
HOEDEN-SHAKO'S-HOEDEN
UNIFORMSCHOENEN
DANSSCHOENEN
HISTORISCHE-SCHOENEN
GILDESCHOENEN
OVERSCHOENEN
HANDSCHOENEN
OPERA-OPERETTE-SCHOENEN

VAN BEERS B.V.
SCHOENFABRIEK

Mgr. Völkerstraat 33, 5171 JM Kaatsheuvel NL
Tel.: (0416) 27 22 54, b.g.g. 27 65 48 - 27 70 72
Internationaal Tel.: 0031 (416) 27 22 54

TONEELSCHOENEN

EDELSMEDERIJ
NOL COOPMANS V.O.F.
GESLAGEN SCHOONHEID

ATELIER VOOR HET LATEN ONTWERPEN EN
VERVAARDIGEN VAN AL UW EXCLUSIEF
HANDVERVAARDIGD GILDEZILVER

GRAVEREN - DRIJVEN - CISELEREN - GIETEN

5632 PG Eindhoven, Kruburg 1a,
Tel.: (040) 241 85 86, Fax: (040) 241 20 78

Uw totaal
pakket
leverancier
voor
het gilde

van Herp
music fashion

Handelsweg 15-15a
5071 NT Udenhout
Tel.: 013-511 49 23
Mob: 06-54 29 63 66
Internet: www.musicfashion.nl
E-mail: info@musicfashion.nl

Driemaandelijks magazine van de
Noord-Brabantse schuttersgilden
Uitgave van de stichting De Gildetrom
ISSN 1380-233x.
Jaargang 61 (2014) nummer 1

HOOFDREDACTEUR

Peter van Kuijen
Morgenroodstraat 10, 5641 HD Eindhoven
T (040) 281 50 31 E p.van.kuijen@on.nl

ADJUNCT HOOFDREDACTEUR

Harry Kloppenburg
Broekkant 20, 5094 GA Lage Mierde
T (013) 509 28 98 E hkloppie@gmail.com

CORRECTOR

Felix Crooijmans
Gravenstraat 14, 5663 GC Geldrop
T (040) 285 05 43 E fmcrooijmans@onsbrabantnet.nl

VERSLAGGEFFSTER

Joke van Gils
Bergstraat 20, 5175 AA Loon op Zand
T (0416) 36 23 25 E joke.vangils@home.nl

AFGEVAARDIGDEN

Noordbrabantse Federatie
Ton de Brouwer
Ruitersweg 6, 5674 XB Nuenen
T (040) 284 22 12 E a.debrouwer01@onsnet.nu

Europese Gemeenschap van Schuttersgilden

Gerard van Eum
Grootmaat 11, 6903 XA Zevenaar
T 06 48794166 E vaneumg@tele2.nl

KRINGREDACTEUREN

LAND VAN CUIJK
Hannie Hamers-Heessen
Walstraat 47, 5371 AL Ravenstein
T (0486) 41 15 52 E fam.hamers@planet.nl

KEMPENLAND

Piet van de Wiel
Boekweitstraat 34, 5632 KJ Eindhoven
T (040) 241 09 78 E ripilimielki@kpnplanet.nl

MAASLAND

Hetty Verhoeven
Keppestraat 27, 5386 DD Geffen
T (073) 5323244 M 06 30 58 26 09
E hettyverhoeven@home.nl

KWARTIER VAN OIRSCHOT

Jan van Gelooven
Bendastraat 55, 5011 TB Tilburg
T (013) 455 64 17 M 06 55 33 83 74
E janvangelooven@gmail.com

PEELLAND

Jeanne Pennings
Meijerijstraat 26, 5735 KE Aarle-Rixtel
T (0492) 38 30 20 M 06 43 09 01 71
E jeanne.pennings@gmail.com

BARONIE EN MARKIEZAAT

Cees Martens
Gommerstraat 9, 4891 AP Rijsbergen
T (076) 596 20 19 E circus.tommy@wxs.nl

ADMINISTRATIE EN ABONNEMENTEN

Henk van den Broek
Beukendreef 39, 5056 CA Berkel-Enschot
T 013 52 85 520 E secretariaat@degildetrom.nl

BETALINGEN

RABOBANK Steensel
Rekeningnummer: 13.45.08.874
Stichting De Gildetrom

Van de redactie

In 2013 herdenkt De Gildetrom haar 60-jarig bestaan. Dit wordt onder andere gedaan door interviews met gildebroeders die 60 jaar of langer lid zijn van een gilde. Er zijn zoveel verzoeken voor een interview binnengekomen, dat het niet mogelijk is deze allemaal te plaatsen. daarom is besloten dit voort te zetten in het eerste nummer van 2014.

Wist u dat Neerlangel, een plaatsje dat bij Ravenstein hoort, een gilde heeft? Alleen is het niet aangesloten bij de NBFS, maar toch leuk er iets over te lezen.

Over de geschiedenis van het vaandel (hoofdvaandel) heeft Hans de Visser een artikel gewijd. En zo zijn er nog meerdere informatieve artikelen opgenomen in dit nummer.

Een andere vraag is: Verwachten jullie in Amsterdam een schuttersgilde dat actief is? Nou, dat is wel zo. Met een artikel en een interview kunnen jullie er kennis mee maken.

Wij willen nog eens terugkomen over de artikelen voor het kringnieuws, het mogen slechts 200 woorden zijn en dit aantal wordt nog steeds ruim overschreden. Het zal fijn zijn als u daar rekening mee wilt houden.

Het secretariaat van de stichting De Gildetrom heeft een ander e-mailadres, te weten: secretariaat@degildetrom.nl

Wij wensen u weer veel leesplezier met dit nieuwe nummer.

Peter van Kuijen, hoofdredacteur

Sluitingsdatum inzenden kopij voor 2014

nummer 2, 05 mei

VOORWAARDEN

Abonnementsprijzen:

Particulier abonnement € 10,50 (indien een machtiging tot automatische overschrijving is verleend € 7,50). Collectief abonnement via gilde € 7,50.

Indien geen machtiging tot automatische overschrijving is verleend, wordt voor de incasso van het totaalbedrag per gilde € 3,00 in rekening gebracht.

Buitenlands abonnement: € 17,50. Het abonnement geldt voor een kalenderjaar en wordt geacht te zijn voortgezet, indien niet vóór 1 november opzegging heeft plaatsgehad. Nieuwe abonnementen kunnen onmiddellijk ingaan. De redactie houdt zich het recht voor, teksten naar beste weten en in ieders belang te redigeren.

Advertentietarieven worden op aanvraag medegedeeld.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de stichting De Gildetrom. De ingezonden artikelen vallen buiten de verantwoordelijkheid van de hoofdredactie.

Vormgeving en lay-out: Olafs Grafische Vormgeving

Druk: Drukkerij Vos Gemert. Oplage: 3500 stuks

Ontwerp, opmaak, drukken en verzenden van uw magazine of andere periodieke uitgave.
Jubileumboeken, brochures en folders voor uw evenementen.

Wij informeren u graag over de vele mogelijkheden binnen uw budget.

Bel Frans Vos, 06-533 661 45.

drukkerij vos

Dommel 36
5422 VH Gemert

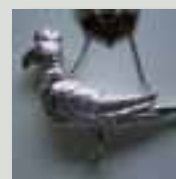
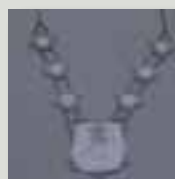
T 0492 39 11 11
E info@vosdruk.nl
I www.vosdruk.nl

Goud- Zilver Atelier
Andriessen

voor al uw
Schutters en Gilde zilver

Dorpsstraat 18
5708 GH Helmond
Tel. 0492-550792
www.andriessen-helmond.nl

JOHN BIJSTERVELD
MEESTER GOUDSMID / EDELSMID

Leenderweg 37
5554 CK Valkenswaard
TEL. 040 - 204 24 89
goudsmidbijsterveld@hetnet.nl
www.goudsmidbijsterveld.nl

EXCLUSIEF GILDEWERK
VOOR EEN PERSOONLIJK ACCENT

CASUAL DAMESMODE
ONDERGOED & ACCESSOIRES
CASUAL HERENMODE
KLUS- EN WERKKLEDING

HaVeP
Wééft het,
gewoon!

Ook voor casual
dames- en herenmode,
ondergoed & accessoires
ga je naar HaVeP!

Goirle
Bergstraat 50
T (013) 534 71 36

Etten-Leur
Winkelcentrum 51-52
T (076) 503 41 16

HaVeP

of kijk op **www.havep-winkel.nl**

10

Het vaandel: geschiedenis en hedendaags gebruik

21

Daar komen de schutters

30

Gildejeugd zoekt gildejeugd

Van de redactie

Door Peter van Kuijen 3

Informatief

Het Sint-Jansgilde te Neerlangel..... 6

Van lood naar kogel 9

Nieuwe kringredacteur voor

Kring Peelland 9

Het vaandel: geschiedenis en

hedendaags gebruik..... 10

Offeren tijdens gildemis..... 13

Het erfgoed van gilde

Sint Crispijn veiliggesteld..... 14

60 jaar De Gildetrom

60 jaar De Gildetrom 16

Reportage

Daar komen de schutters 21

Jubileumjaar Budels gilde is een jaar

van uitersten 22

Klepschieten 24

Ingezonden

365 dagen en 365 jaar 25

Gedicht vaandels zeggen ons 25

Interview

De Schutterij van Amsterdam..... 26

Jeugd..... 28

Federatienieuws 31

Foto oude doos 32

Kringnieuws

Land van Cuijk..... 33

Kempenland 35

Maasland 40

Kwartier van Oirschot..... 51

Peelland 55

Baronie en Markiezaat..... 58

In memoriam

Mogen zij allen rusten in vrede..... 60

Ik had al eens een paar keer iets gehoord over een gilde in Neerlangel. Dat gilde zou een kerkje geadopteerd hebben. Toen ik het gilde niet kon vinden in het gildevademeccum werd ik echt nieuwsgierig. Door te googelen kwam ik er achter dat Neerlangel bij Ravenstein hoort. Van het Sint-Barbaragilde uit Ravenstein kreeg ik het telefoonnummer van de secretaris van het Sint-Jansgilde en maakte ik een afspraak om kennis te komen maken.

Het Sint-Jansgilde te Neerlangel

EEN TIJDLOZE OMGEVING

Hoewel ik aan de Maasdijk in Neerlangel moet zijn kent mijn navigatiesysteem het adres niet, daarom tik ik Ravenstein in en warempel op een gegeven moment rijd ik over de Maasdijk in Ravenstein en kom dan in Neerlangel uit. Het dorp bestaat uit twee straten met ongeveer 25 huizen. Dichtbij de kruising staat, naast een intiem kerkhofje in de luwte van een bomenrijk kerkplein een kleine kerk: de Sint-Jan de Doperkerk. Ik moet bij een boerderij zijn en rijd het erf op, maar er is niemand. Dan komt er een man aan fietsen. Het blijkt Joop Peters te zijn, hij is secretaris en gildekoning. We lopen de boerderij in waar Bernard Brands, de voorzitter van het gilde, woont. Bernard is niet binnen. We gaan hem zoeken en vinden hem bij een schuur aan de overkant van de straat. Bernard blijkt net klaar te zijn met hooien. Hij nodigt Joop en mij uit op zijn terras, het is de eerste zonnige dag van het jaar. Ik leer twee mensen kennen die meer dan begaan zijn met het doel van hun gilde en ik geniet van het gesprek, de avondzon en zingende vogels.

WAAROM GEEN LID VAN DE NBFS?

Neerlangel heeft maar één vereniging: het Sint-Jansgilde met 37 leden, waarvan 15 broeders en 22 zusters. Joop: "In Escharen was ik lid van het gilde, hier ben ik lid van Sint-Jan." En daar is alles mee gezegd. Het Sint-Jansgilde is een echte broederschap en heeft maar één doel en dat is het in stand houden van de Sint-Jansviering en daar hoort de zorg voor het Sint-Janskerkje bij. Bernard: "Wij hebben een gezamenlijke beleving. De Sint-Jansviering is voor ons de start van een nieuwe periode. We zijn samen met gelijkgestemden, we krijgen er een oppepper van en kunnen er dan weer tegen." Joop vindt niets mooier dan de kinderen die op het eind van de viering in een grote stoet bij het altaar terugkomen en de

priester het door hen geplukte bloemenboeket aanbieden, wat gedroogd wordt en met kerstmis als Sint-Jansstro in de kribbe wordt gelegd. Het feit dat er voor het gilde maar één ding bestaat is ook de reden dat men niet gekozen heeft voor aansluiting bij een kring en de federatie.

GEEN GEWOON GILDE

Als ik meer weer wil weten over het gilde beginnen de woorden uit Joops mond te stromen. Het is net als het water dat achter de Maasdijk door de rivier stroomt, er vloeien meer woorden, buiteland over elkaar tot een stroom van informatie. Aangenomen wordt dat het gilde ruim 350 jaar oud is. Alle papieren en afschriften zijn verloren gegaan, zodat alleen het zilver nog van het verleden spreekt. Dit zilver dateert van 1710 tot 1821, toen het gilde een echt schutsgilde was en men op de vogel om de koningstitel schoot.

Vanaf 1821 richtte het gilde zich nadrukkelijk op het organiseren van de Sint-Jansprocessie, waren er geen schietwedstrijden meer en werd de koning voor het leven gekozen. Het eerste schild van een gekozen koning is uit 1922.

Uit het reglement van 1946 blijkt dat de dekens geen bestuursleden waren maar dragers van het baldakijn tijdens de Sint-Jansprocessie. De gekozen koning was tevens de voorzitter. Er staan geen gildespecifieke doelstellingen in dit reglement maar wel afspraken over het regelen van de Sint-Jansprocessie en het begraven van de leden. De betrokkenheid bij het kerkje bleek toen het gilde in 1948 een brief schreef naar bisschop Mutsaers als protest tegen de dreigende sluiting van de dorpskerk. Hij was het met het gilde eens en de kerk bleef in gebruik voor de zondagviering. Toen Neerlangel als zelfstandige parochie ophield te bestaan werd de rol van het gilde prominenter, het kerkje verloor zijn parochiefunctie maar de jaarlijkse processie bleef tot dat - onder andere door de ontkerkelijking - het voortbestaan van de processie in gevaar kwam. In 1970 was de laatste processie.

SINT-JAN NIEUWE STIJL

Begin 1970 hebben de gildeleden nagedacht hoe ze verder wilden gaan en is de Sint-Jansviering nieuwe stijl bedacht: een heilige mis in de open lucht, daarna gezellig samen zijn en het schieten op de vogel.

Het gilde trekt vanaf de dijk naar het Sint-Janskerkje voor het lof, 24 juni 2013.

Het gilde uniformeerde zich eenvoudig. Naast het processievaan kwam er een nieuw vaandel met de afbeelding van Sint-Jan, een schild met dezelfde beeltenis, een gildetrom en een schutsboom. Verschillende keren waren uniformering en doelstelling van het gilde punten van discussie en telkens was de eindconclusie: de activiteiten blijven geconcentreerd op de Sint-Jansviering en het uniform blijft sober. Het oude reglement uit 1946 is in 1979 integraal herschreven en daarna zijn er, door de tijdsgeschiedenis ingegeven, nog de nodige aanpassingen geweest. Iedereen die zijn roots in het dorp heeft kan lid worden, de automatische combinatie koning/voorzitter is vervallen, het zijn twee functies waarvoor men gekozen wordt. Het begrip dagkoning is in het reglement opgenomen, het is een ceremoniële functie.

VERZET

In 1980 wilde het kerkbestuur het kerkje verhuren en daarna zelfs afstoten en het kerkhof sluiten. Het gilde verzette zich daar tegen. In 1983 kwam er een commissie die zich inzette voor het behoud van het kerkje. In 1987 kwam de Franciscaner pater Jean Baptist Hilligers in een kluis bij het kerkje wonen en kreeg het kerkje voor tien jaar zijn functie als gebedshuis terug. Hilligers bad er elke dag de metten, de lauden en de vespers. In 1997 wilden het bisdom en het kerkbestuur de kerk weer afstoten. Het gilde is toen weer actief aan de slag gegaan om het kerkje te redden. Uiteindelijk heeft de Langelse gemeenschap middels de 'Stichting Neerlangel Historie en Toekomst' in 2008 het beheer over het kerkje gekregen. De stichting heeft in 2010-2011 een grondige restauratie kunnen realiseren en wist zo het kerkje voor de Langelse gemeenschap en de pelgrims te behouden. Joop Peters, die ook secretaris van de stichting is: "Het was een mooie tijd, gemeenschapsbindend."

EEN PLEK OM STIL TE WEZEN

Toen ik naar Neerlangel ging was ik moe, ik had een hectische dag achter de rug en mijn hoofd zat nog vol met mijn werk. Na het gesprek met Joop en Bernard ben ik geheel hersteld. Bernard neemt me nog mee naar het kerkje want daar ligt een gedicht dat een vrije vertaling is van een gedicht van Ina Broekhuizen-Slot. Bernard vindt dat dit gedicht precies zegt wat hij voelt. Hij heeft gelijk, het gedicht bevestigt mijn positieve ervaring van deze avond en begint zo:

Impressie van het Sint-Jansfeest in 2008 tijdens de mis, met op de achtergrond drie schutsbomen en het kerkje.

*Ik zoek een plek om stil te wezen
In 't lawaai van alle dag
Ik zoek een plek om klein te wezen
Een plaats waar ik even schuilen mag.*

DE SINT-JANSVIERING OP 30 JUNI 2013

Bij mijn aankomst om kwart over negen 's morgens lijkt het dorp er klaar voor. Het kerkplein is omgetoverd tot een openluchtkathedraal met eiken en beuken als pilaren. In een hoek staat een podium met een altaar erop. Vele rijen stoelen staan klaar, de geluidsinstallatie wordt getest, de koffiebar is in gereedheid, enkele dames maken de laatste details in orde. Het kerkplein is versierd met geelwitte vlaggen en enkele banieren. Ik loop het kerkje binnen en steek een kaars op bij Sint-Jan. Het kerkje geeft rust. Buiten wordt het drukker. De leden van Sint-Jan zijn herkenbaar aan hun zwarte kleding en rode sjerp. Ik vraag hun wat deze dag voor hen betekent. Iemand zegt dat deze dag tekenend is voor de saamhorigheid in het dorp. Paul van der Maas: „Wij zijn blij dat we hier mogen wonen en samen kunnen leven. Neerlangel is klein en hecht maar niet benauwend en verstikkend.” Lilian Tan vindt het lof dat plaatsvindt voor de Sint-Jansviering nog mooier omdat daar de essentie begint en zich uitbreidt naar de mis.

Wout Heesen van het Sint-Barbaragilde zegt dat bij zijn gilde de Sint-Jansdag belangrijker is dan een kringdag. Het Barbaragilde vindt het vanzelfsprekend om op deze dag samen te zijn met het Sint-Jansgilde want ze maken deel uit van dezelfde parochie. De twee gilden stellen zich op de dijk op waar het ruikt naar lindebloesem en hooi. De gekozen gildekoning Joop Peters draagt het koningsjuweel, Elly Peters is dagkoning en draagt de zilveren koningschilden uit het verleden. Samen trekken de gilden naar het kerkplein waar - op de gereserveerde rijen voor de gilden na - alle stoelen bezet zijn. Pastoor Joop van Gaalen doet de mis, het thema is: gemeenschap en solidariteit. De kinderen gaan naar de kindernevendienst die in het kerkje gehouden wordt. Ik heb er dertig kinderen geteld, de jongste was nog niet geboren en de oudste hooguit twaalf. Dingeman Knaap vertelt het verhaal van Sint-Jan die de 'uitvinder' van het dopen is. Hij bedacht een symbolische manier hoe mensen, die op willen houden met het doen van slechte dingen, zich schoon kunnen wassen. Dan vertelt Knaap over de betekenis van water en legt daarmee een relatie naar het leven. De kinderen krijgen een vaasje dat ze mogen versieren om daarna bloemen te gaan plukken om de vaasjes te gaan vullen en nog meer bloemen die gedroogd gaan worden. >>

Sint Jan de Doper samen met zijn schildknaap op zoek naar het Sint-Janskruid.

Na de mis is er tijd voor koffie, herkenning en gezellig samenzijn. Om half een wordt de schutsboom onder tromgeroffel geheven. Op de drie schutsbomen zijn vogels bevestigd: een voor het Barbaragilde, een voor het Sint-Jansgilde en een vrije vogel voor niet-leden. Aanwezigen kunnen zich melden en moeten zich identificeren. Gildekoning Joop Peters hangt het koningszilver om de boom en vrijt de boom. Dan begint het schieten en lijkt het toneel weer 'des gildes'. Toch is er een verschil: er wordt niet om de titel van koning maar die van dagkoning geschoten. De winnende schutter schenkt geen koningszilver maar krijgt een eenvoudig schildje zonder poespas. Wim Peters van de Barbara-schutters wint met het 88ste schot de eer van Neerlangel. Hij komt sinds 1966 als Barbara-broeder naar Neerlangel en leidde jarenlang als commandant en nu nog als wapenmeester de wedstrijd in goede banen. Na 90 schoten schiet Marian van Gelder-Elberse uit Berghem zich tot dagkoning van de vrije vogel en

Ferry Kuijpers wordt met het 120ste schot dagkoning van Sint-Jan. Het Sint-Jansgilde van Neerlangel is weliswaar een buitenbeentje in gildeland maar kan zonder meer als authentiek gekwalificeerd worden. De combinatie van een mis in de buitenlucht, het Sint-Jansgilde

en de gemeenschapszin van Neerlangel is tegelijkertijd eenvoudig en inspirerend. Wie dit wil ervaren is welkom op de zondag na 24 juni, tenzij 24 juni op zondag valt. Wie tot rust wil komen kan terecht in de stilte van de Sint-Jan de Doperkerk met zijn altijd geopende deuren, in het hemelse Neerlangel. ■

Het Sint-Jan de Doper kerkje in Neerlangel

- De Sint-Jan De Doper kerk is van origine een oud-Romaans zaalkerkje, gebouwd in de elfde eeuw op een oeverwal van de Maas.
- De tufstenen toren die later met een geleding in baksteen is verhoogd is de oudst overgebleven Romaanse toren in Nederland.
- In 1869 werd het schip van de kerk wegens bouwvalligheid afgebroken en werd op de fundamenten het huidige neogotische kerkje gebouwd.
- Op 24 juni 2011 is het gerestaureerde, authentiek gebleven, eeuwenoude kerkje heropend.
- Het kerkje is nagenoeg het hele jaar open en voorziet in de behoefte aan een plaats van gebed, rust en bezinning.
- Rond kerst is er een kerststal, op Goede Vrijdag begint om 15.00 uur de kruiswegviering, begin mei wordt de Mariamaand geopend met bloemen en gezang en op zondag 24 juni is er de Sint-Jansviering.

In het Limburgs Schutterstijdschrift van december 2013 lees ik op bladzijde 27, dat Schutterij Sint-Sebastiaan As (B) een ludieke actie is gestart voor het verkrijgen van lood voor het maken van kogels. 'Van lood naar kogel', heet de actie. Men heeft hiervoor een drietal bierviltjes laten maken waarop het maken van een kogel in drie stappen wordt uiteengezet. Op de voorzijde poseren de schutters die verantwoordelijk zijn voor hun taak, terwijl op de achterzijde de tekst met uitleg staat.

Van lood naar kogel

Daarnaast heeft de schutterij een website www.kogelsmaken.be. Met deze website wordt het oude ambacht van het kogels maken in beeld gebracht. Het laat haarfijn zien hoe oud lood verandert in kogels. De 15.000 bierviltjes met daarop de verwijzing naar de website zijn al in september van 2013 verspreid.

Deze bierviltjes hebben heel wat reacties én kilo's lood opgeleverd. Verschillende media hebben de oproep verder helpen verspreiden en met resultaat! Velen hebben tot over de gemeentegrenzen heen hun lood aangeboden. En de website ontvangt veel bezoekers. De bierviltjes zijn voor het eerst gebruikt tijdens de ingebruikname van de nieuwe kogelvanger en de daaraan gekoppelde demo-dag op 12 oktober 2013.

Op deze dag wordt natuurlijk ook het maken van kogels gedemonstreerd. De schutterij heeft tenslotte ook een banner laten maken om het oude ambacht van het kogelgieten te kunnen promoten op evenementen.

De vraag naar lood zal nooit stoppen en de banner kan helpen herinneren dat de schutterij altijd lood kan gebruiken. Zijn er in Noord-Brabant ook gilden die zelf kogels maken? Laat het ons weten!

VAN DE REDACTIE

Nieuwe kringredacteur voor Kring Peelland

Het bestuur van De Gildetrom heeft met ingang van 1 januari 2014 voor kring Peelland een nieuwe kringredacteur benoemd in de persoon van Jeanne Pennings. Zij volgt Frans Aldenzee op, die jarenlang het redacteurschap voor Kring Peelland heeft waargenomen. Wij danken Frans hier uiteraard zeer hartelijk voor! Om terug te komen op Jeanne Pennings: zij stelt zich graag even voor.

Mijn naam is Jeanne Pennings en ben sinds kort benoemd tot redacteur voor Kring Peelland.

Ik woon met mijn man in Aarle-Rixtel aan de Meierijstraat 26. Ik ben 60 jaar en ook al zeven jaar correspondent van Aarle-Rixtel voor het Eindhovens Dagblad.

Verder speel ik schuifrombone bij blaaskapel de Zwarte Fanfare. Ik ben geen lid van een gilde maar ik draag het instituut wel een warm hart toe. Mijn email-adres is jeanne.pennings@gmail.com en ben te bereiken op nummer 0492-38 30 20 of 06-43 09 01 71. ■

Bij het uittrekken van de gilden is het voor de buitenstaander meestal gewoon een bonte mengeling van kleding, trommen en vlaggen. Dat hier eeuwen aan geschiedenis vooraf gegaan is, is bij weinigen bekend.

Het vaandel: geschiedenis en hedendaags gebruik

DE GILDEN IN DE STOET

Het gildevaandel gedragen door de vaandrig, loopt mee in de kop van de stoet/optocht en deze bevindt zich meestal achter de uitbeelding van de patroonheilige. Dit gildevaandel is altijd het pronkstuk van ieder gilde. Meestal met de hand vervaardigde kunststukken die een fortuin kosten. Een gildevaandel kan meer dan 3000 arbeidsuren gekost hebben. Geen wonder dus dat zulk een kunstwerk, gezegend door een priester, het meest geziene stuk van een gilde is. Vandaar dat dit gildevaandel voor het voetlicht gehaald wordt om de belangrijkheid van dit gildeattribuut te onderschrijven. Vaandels, vendels, standaards, wimpels, banieren en emblemen.

HET VERHAAL ACHTER HET VAANDEL

De oudste nog bekende vlag is een Perzische van ongeveer 5.000 jaren oud. In China zouden reeds 2.000 jaar voor Christus bepaalde emblemen hebben bestaan, gebruikt voor godsdienstige en militaire doeleinden. Godsdienstig en militair, beiden bevonden zich in vervolgen eeuwen in een oorlogssituatie. In die tijden zonder mobilofoon of andere social media was het van groot belang te weten wie zich waar bevond. Het aansturen van de legers was daardoor weer iets overzichtelijker. Het verband met vlaggen en vaandels tussen het Verre Oosten en West Europa zou slechts kunnen bestaan vanaf de periode der kruistochten en contacten met de Islam. Zij hebben echter weinig te maken met de ontwikkeling van de vlaggen, vanen en vendels in West Europa. Vooral de landen rond de Middellandse Zee voerden vlaggen van bedrijven om de thuishaven aan te duiden. De Hanzesteden die in de 13e eeuw ontstonden, namen dit gebruik over. Koopvaardijsschepen hesen een wimpel in de kleuren van de thuishaven, soms ook een wimpel van de eigenaar. Het begin van herken-

ning door derden. Zelfs de piraterij had een eigen vlag en was alomt gevreesd. Vanaf de 11e eeuw kwamen in sommige steden de ambachtsgilden op. Elk gilde (goudsmeden, wijnhandelaren, enz.) had een eigen onderscheidingsteken op zijn vaandel. Tegen de helft van de 12e eeuw ontstond in Europa de heraldiek. Kleuren en figuren die eerder aangebracht werden op schilden om duidelijk te maken welke ridder schuil ging onder een harnas en helm werden ook aangebracht op gonfanons (banieren). De banieren werden uitgevoerd in de kleuren van de wapenschilden, meestal met dezelfde figuren. Sinds de tweede helft van de 13e eeuw kwam dit soort vlaggen voor aan boord van de schepen. Omdat men ook de bescherming van de vorsten en heersers in beeld wilde brengen, werden al vroeg hun banieren als scheepsvlaggen aangewend. Zo voerde de keizer van het heilige Roomse Rijk van de

Duitse Natie sinds 1237 een geel vaandel met de zwarte, tweekoppige adelaar. Na 1237 werd in Engeland, op de aan lansen gedragen wimpels, het rode Sint-Joriskruis aangebracht. In de 13e eeuw voerden meerdere steden een eigen vlag en banier. In de 13e en 14e eeuw kwamen in Nederland de schuttersgilden tot stand. Een van hun oorspronkelijke bedoelingen was van militaire en beschermende aard. Hun vlaggen zijn vaak een combinatie van kerk- en legervaandels. Het vlaggenzwaaien (vaandels) heeft zijn bakermat in de 16e-17e eeuwse legercompagnies. Het werd in die tijd uitgevoerd met vaandels van de legereenheden, meestal met banenvlaggen in de kleuren van de vorst of de heer. De destijds rijkversierde legervaandels mochten tijdens het inoefenen van de vlaggenspelen niet permanent worden gebruikt. Hiervoor deden een soort oefenvlaggen (vendels) dienst.

Vendels

Vaandel.

Het vlaggenzwaaien (buiten het oefenen) gebeurde tot in lengte van eeuwen met het vaandel zoals we dat tegenwoordig kennen: het gildevaandel. Op een gildevaandel staat altijd afgebeeld de patroon of patrones (beschermheilige) en de herkomst van het betreffende gilde. Vaak wordt ook een verwijzing afgebeeld naar de plaats van herkomst door middel van een gemeentewapen.

INDELING VAN HET VAANDEL

Afmetingen zijn: 180x200 cm, 180x180 cm, 200x200 cm. In het midden het medaillon, bevattende de patroonheilige, hoogte embleem 2/2 tot 4/5 van de vlaghoogte. De verhouding hoogte/breedte 7/8. Figuren moeten op de hoofdaslijn worden aangebracht. Afbeeldingen van personen en dieren dienen naar de stok te kijken, in heraldiekterm naar de broek kijken. Een duidelijk voorbeeld hiervoor is het vaandel van het Sint Barbara Gilde Dinther. De broek van het vaandel is dat deel van het vaandel dat door middel van lussen of een schacht aan de stok is bevestigd. (Bron: Banistiek van F.H. Geens België.)

HET HEDENDAAGS GILDEVAANDEL

Het gildevaandel is, naast kleding, het belangrijkste herkenningsteken van het gilde. Het visitekaartje als het ware. Het vaandel wordt dan ook altijd door de vaandrig meegevoerd vooraan in de optocht, dus in de kop van de stoet. Uit het gildevaandel is veel informatie over het betreffende gilde te halen, zoals de naam van het gilde, plaats van herkomst van het gilde, jaar van oprichting, de patroonheilige en dikwijls de activiteiten van het gilde. Het vaandel is het herkenningsteken van het betreffende gilde en wordt gebruikt bij diverse eerbetonen.

GEBRUIKEN VAN, DOOR EN MET HET VAANDEL

Het gildevaandel mag nooit de grond raken, of betreden worden, hierop zijn slechts twee officiële uitzonderingen. Het vaandel wordt op de grond geveild en mag dan betreden worden door de paus, de koning of koningin, afhankelijk wie aan de troon is. Daarbij dienen de gilden te zijn uitgenodigd ter opluistering. Bij de installatie van de eigen

gildekoning mag de gildekoning over het vaandel schreiden. Verder mag niemand het vaandel betreden.

Bij het bezoek van koning Willem-Alexander en koningin Maxima aan Oisterwijk hebben alle aanwezige gilden hun gildevaandels over de hele straat uitgewaaierd waarna koning en koningin over alle gildevaandels zijn gelopen. Strikt genomen had koningin Maxima dit recht niet, zij is geen regerend vorstin. Door ruimtegebrek op straat naast de gildevaandels is hier een uitzondering gemaakt.

INSTALLATIE GILDEKONING EN GILDEBROEDER/ZUSTER

Bij de installatie van de nieuwe gildekoning legt deze de eed van trouw aan het gilde af door het vastnemen van de punt van het vaandel en het uitspreken van zijn belofte. Zo ook bij de installatie van een gildebroeder/zuster; deze volgt het zelfde ritueel. »

Standaardruiter.

Standaard.

BEGRAFENIS

Bij een begrafenis met gilde-eer brengt de vaandrig een vendelgroet ten afscheid door met zijn vaandel drie keer naar rechts en drie keer naar links over de kist te vendelen. Daarna drukt de vaandrig de punt van het vaandel op de kist en haalt deze met een ruk omhoog tot bijna verticaal om hiermee het aardse en het hemelde te symboliseren.

GILDEOPTOCHT

De gebruiken bij het passeren van de kerk en passeren van de eretribune zijn niet hetzelfde. Bij het passeren van eretribune (rechts) neigen de standaard en het vaandel niet, maar worden getoond oftefel gepresenteerd. Het vaandel groet de toeschouwers niet, maar de toeschouwers groeten het vaandel. Zoals de koning en koningin die op Prinsjesdag voor de ridderzaal de standaard een groet brengen door te knikken of een lichte buiging maken. Het vaandel is het belangrijkste symbool, ook van het gilde. Het vaandel neigt alleen voor God, de allerhoogste. Dat kan op twee

momenten: Het vaandel mag neigen bij de consecratie in de kerk, maar het vaandel kan dan ook gezwaaid worden. Bij het passeren van de kerk (alleen als de kerk zich aan de rechterhand bevindt) neigt men de vendels en ook het vaandel in de richting van de kerk, maar alleen als de kerkdeur open staat. Er moet als het ware contact zijn met altaar en sacrament. Als de kerkdeur dicht is, wordt er niet geneigd met het gildevaandel. Het vaandel neigt ook niet bij de installatie van de nieuwe gildekoning. De nieuwe gildekoning wordt overvendeld en daarna wordt het doek op de grond gevleid, zodat hij over het gildevaandel kan lopen. Diezelfde eer wordt ook bewezen aan de wereldlijke vorst (koning der Nederlanden) en de kerkelijke vorst (de paus). Zoals hiervoor omschreven onder 'gebruiken van, door en met het vaandel. Bij het passeren van de tribune of de kerk wordt het vaandel 'getoond'. Bij de tribune op het einde van de optocht wordt het vaandel door de vaandrig naar voren gericht, om het doek met symbolen en afbeeldingen goed te

laten zien, of naar achteren gedragen, waarbij hij het vaandel bij het passeren iets van de schouder oplicht. De toeschouwers moeten namelijk weten wie ze groeten, welk gilde. De vendels, de zogenaamde 'steunvaandels', worden bij het passeren van de eretribune en de kerk naar rechts gericht, deze neigen dus wel.

Kortom: het vaandel neigt nooit, behalve bij het passeren van de kerk (rechts) met open deuren, in de richting van de kerk, en eventueel bij de consecratie. De vendels neigen wel, zowel bij het passeren van tribune als kerk (met open deur) in de richting van tribune en kerk. De standaard wordt alleen getoond. De standaarddrager hoeft verder niets te doen. (Bron, SAT commissie juni 2013.) ■

Het is gebruikelijk dat in gildemissen door de gildebroeders en –zusters op de trom geofferd wordt. Deze staat dan meestal vóór het priesterkoor. In Gemert staat tijdens de gildemis van het Sint Antonius en Sint Sebastianusgilde de trom op het gildealtaar. Daarop staat de collecteschaal van het gilde en er naast nog twee schalen.

Offeren tijdens gildemis

Geofferd wordt op drie schalen, waarvan de eerste bestemd is voor de pastoor, die op de trom voor het gilde en de derde voor de koster. De oorsprong van deze traditie houdt wellicht verband met de overdracht van het vroegere gildealtaar aan de parochie rondom 1800. Het kan ook zijn ontstaan omdat pastoors en koster vroeger in hun levensonderhoud moesten voorzien uit de opbrengst van misstipendia. Zij ontvingen geen salaris. Het offer, het wordt geen collecte genoemd, op de gildetrom is bestemd voor het gilde. Vorig jaar is besloten om deze opbrengst te besteden voor een sociaal doel binnen de

gemeente, zoals vorig jaar de Wensboom en dit jaar de Stichting Kerstpakketten. Ook de opbrengst van de verkopen tijdens de kapelletjeswandeling gaat hier naar toe. Het is interessant om te weten of deze offergang ook bij andere gilden gebruikelijk is. Reacties kunnen worden gezonden aan secretariaat@sint-antoniusgildegemert. Daags na de optrekdag worden de overledenen van het gilde in een mis herdacht. Het gilde heeft een schenking van een perceel grond gekregen op grond waarvan jaarlijks een solennele dienst moet worden opgedragen, zoals vroeger bij een deftige begrafenis

gebruikelijk was. Dat betekende ook het offeren op twee schalen en het “stellen” van de rouwvaan van het gilde bij het beeld van Sint Antonius. De kapitein is voor deze handeling aangewezen. Na de mis neemt de kapitein de rouwvaan en loopt daarmee richting het gildealtaar. Daar staan de tafeltjes met de schalen. Eerst offert hij en dan volgen de gildebroeders en soms ook nog de kerkgangers, nabestaanden van overledenen van het gilde of van hen voor wie het gilde de begrafenis heeft verzorgd. Deze mis is geen officiële gildemis en daarom zijn de gildebroeders in burgerkostuum. ■

De offergang tijdens de optrekdagmis.

Er is geen overzicht van wat er resteert aan archieven, attributen en zilver van slapende gilden en waar het zich bevindt. De bezittingen van slapende gilden zijn in bewaring gegeven bij velerlei instanties, zoals bij overheden, stichtingen, musea, banken, (regionale) archieven en ook bij particulieren. Op 10 oktober 2009 was het thema van de jaarlijkse hoofdliedendag: Slapende gilden en hun bezittingen. De bedoeling van deze hoofdliedendag was het stimuleren van de gilden om de SAT-commissie bij te staan bij het achterhalen van en het beschermen van het rijke erfgoed van de slapende gilden. Deze hoofdliedendag stimuleerde gildebroeder Jan Vera er toe om het erfgoed van gilde Sint Crispijn Loon op Zand veilig te stellen. Officieel heette dit gilde Sint Crispinus en Sint Crispinianus Loon op Zand, maar de mensen in het dorp noemden het gilde: Crispijn of Sint Crispijn. Joke van Gils interviewde Jan Vera, die 40 jaar gildebroeder is van het Sint Ambrosiusgilde Loon op Zand, op 10 april 2013.

Het erfgoed van gilde Sint Crispijn veiliggesteld

Het was Jan Vera bekend dat gilde Sint Crispijn sinds 1975 niet meer actief was. Sindsdien lag het erfgoed (zilver, vaandel en kruisboog) op de zolder van Harrie Brands, de laatste hoofdman van gilde Sint Crispijn. Deze zat met dit erfgoed in zijn maag en wilde het veilig stellen. Op initiatief van Harrie Brands, die ondersteund werd door de toenmalige deken-schrijver van gilde Sint Ambrosius Loon

op Zand, Jan Toorians, nam de gemeente Loon op Zand het erfgoed in 1990 in bruikleen. Op 19 juli 1990 maakte notaris Dierckxsens een notariële akte van bruikleenovereenkomst op, waaraan op 15 mei 1992 een rectificatie werd toegevoegd. In 1992 liet de gemeentelijke kunstcommissie het vaandel restaureren en conserveren door het restauratieatelier De Tiendschuur in Tilburg. Op 19 november 1992

presenteerde de kunstcommissie de vitrinekast met daarin het gerestaureerde vaandel en het gildezilver, die een plaats had gekregen in het gemeentehuis. Bij die presentatie gaf de kunstcommissie de informatiebundel 'Het gilde Sint Crispijn en Crispinianus' uit. Jan had er vrede mee dat het erfgoed van Crispijn in het gemeentehuis hing en hij ging er regelmatig naar kijken. Leden van gilde Sint Ambrosius

De drie vitrinekastjes met daarin het erfgoed van St. Crispijn hangen onder de processievanen in de zijbeuk van de kerk Sint-Jans Onthoofding.

Jan Vera bij het erfgoed van gilde St. Crispijn op de Hoofdlieëndag van 10 oktober 2009.

onderhielden de vitrinekast en poetsten af en toe het zilver. In 2009 werd bekend dat het gemeentehuis mogelijk zou worden gesloopt. Jan was meteen bezorgd over het welzijn van de gildeattributen. Op 3 augustus 2009 stuurde hij een brief naar het College van B&W waarin hij voorstelde om het erfgoed van Crispijn tijdelijk bij het Regionaal Archief in Tilburg te bewaren. Op 10 oktober 2009 was er tijdens de jaarlijkse hoofdlieëndag van de NBFS een tentoonstelling over slapende gilden in het Provinciehuis in Den Bosch. Jan presenteerde daar het erfgoed van Sint Crispijn. Hij plaatste het op 12 oktober 2009 weer terug in de vitrinekast. Toen hoorde hij van het plan dat alle bezittingen zouden worden opgeslagen in een bewaarcontainer, zolang de nieuwbouw van het gemeentehuis zou duren. Thuisgekomen realiseerde hij zich dat dit wel eens funest zou kunnen zijn voor het kwetsbare zilver en het vaandel. Op 22 februari 2010 stuurde hij een brief naar B&W met het verzoek om het erfgoed niet op te slaan in een bewaarcontainer, maar om het tijdelijk over te dragen aan het Regionaal Archief Tilburg of in bewaring te geven bij het Sint Ambrosiusgilde. In dezelfde brief vroeg hij toestemming om het vaandel en het medaillon waar de koningsvogel aanhangt te laten restaureren. Toen het definitieve bericht kwam dat het gemeentehuis gesloopt zou gaan worden, ontstond het idee om het erfgoed terug te brengen naar het dorp waar Crispijn thuis was geweest. Het ging immers om het erfgoed van een vereniging

waar vele Loonse mensen lid van waren geweest. In mei 2010 koos de gemeente voor tijdelijke opslag van het erfgoed bij gilde Sint Ambrosius.

Op 1 juni 2010 haalden Jan en zijn vrouw Sonja het erfgoed uit de vitrinekast en werd het in bewaring gegeven aan gilde Sint Ambrosius. Jan fotografeerde het zilver en het vaandel, hij inventariseerde de afzonderlijke attributen op formulieren ontwikkeld door de SAT-commissie van de NBFS en hij registreerde de attributen in een database. Het zilver werd van 11 september tot 14 november 2010 tentoongesteld in het Museum Kempenland bij gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden. Het thema van de tentoonstelling was: beroepen op koningsschilden. De koningsschilden van Sint Crispijn zijn op een uitzonderlijke manier geschakeld en op enkele schilden staat een afbeelding van een schoenmaker zittend aan zijn werkstoel. Jan liet het medaillon repareren door zilversmid Gijs Schouten, een kenner van gildezilver. Een sponsor betaalde de kosten.

Twee jaar later, op 18 juni 2012, had Jan een gesprek met burgemeester W. Luijendijk, wethouder H. van Komen en ambtenaar K. Vesters. Jan vond het maar niets dat het erfgoed van Crispijn bij gilde Sint Ambrosius in de brandkast lag, hij wilde dat het toegankelijk zou zijn voor het publiek. Hij stelde voor om

het permanent tentoon te stellen in de parochiekerk, een plaats waar de leden van Sint Crispijn zich gedurende ruim 150 jaar verenigd hadden. De burgemeester en de wethouder vonden het een prima idee. Op 7 juli 2012 kreeg Jan een brief van de gemeente, waarin hij officieel toestemming kreeg om een goede plaats voor het Crispijn-erfgoed te realiseren. De gemeente beloofde alle kosten van het vervaardigen van nieuwe tentoonstellingskastjes en van de restauratie van het vaandel te vergoeden.

Het vaandel moest worden hersteld, omdat het al die tijd in de vitrine had gehangen, waardoor de eerder gerestaureerde scheuren waren uitgezakt. Jan regelde samen met Jan van Riel, de hoofdman van gilde Sint Ambrosius, het herstelwerk van het vaandel met het restauratieatelier De Tiendschuur in Tilburg.

De volgende stap was het verkrijgen van toestemming van het kerkbestuur. Op 20 augustus 2012 legde Jan aan het bestuur van de parochiekerk uit waarom hij vond dat het erfgoed van Crispijn terug naar het dorp moest en vroeg hij toestemming om het in de kerk te mogen ophangen. Pastoor Peter Luijckx vroeg Jan om even uit de vergadering te gaan, maar hij werd al snel teruggeroepen. De reactie van het kerkbestuur was: "Wij voelen ons vereerd dat het erfgoed van Crispijn terugkomt naar de kerk." De bezittingen werden getaxeerd en het kerkbestuur bood aan de verzekering ervan te betalen. Guido van Gorp maakte drie kastjes met daarin blauw fluweel als achtergrond. Op 1 april 2013 hingen Jan en Guido de vitrinekasten in de zijbeuk van parochiekerk Sint-Jans Onthoofding op. Er hangt geen kapitaal aan zilver en kunst in de kerk, de arme schoenmaker had daar immers geen geld voor. De tentoongestelde attributen hebben voornamelijk historische en symbolische waarde; zij zijn een eerbetoon aan de arme, hardwerkende schoenmakers.

Als heemkundige is Jan Vera vaak op zoek naar vastgelegde feiten uit de geschiedenis van het dorp Loon op Zand en in het bijzonder over de geschiedenis van leerlooiers en schoenmakers. Hij was er van overtuigd dat een contributieboekje deel uit maakte van het erfgoed van gilde Sint Crispijn maar had het indertijd niet in het gemeentehuis aangetroffen. Tot zijn grote vreugde vond hij dit boekje onlangs bij het Regionaal Archief Tilburg. ■

Door: Joke van Gils

Dré Dekkers (82)

61 jaar gildebroeder

Zijn vader was hoofdman van gilde Sint Joris Helvoirt. Als jongeman van zestien ging hij met zijn vader mee schieten 'in de hei', in de bossen waar nu conferentiehôtel De Guldenburg ligt. Ze waren thuis met zijn negenen: vijf meisjes en vier jongens. Van de jongens werden er twee gildebroeder: Dré Dekkers en zijn broer Martijn.

Dré is begonnen als vendelier, hij heeft vijftien jaar geëndeld. Het schieten heeft hij nooit gemist, hij was er altijd bij, ondanks dat hij als kuikensekser veertig jaar op de baan heeft gezeten, hard heeft gewerkt en met zijn vrouw Riek een kuikenbedrijf had.

In de jaren negentig vroeg secretaris Pieter Pijnenburg na het overlijden van hoofdman Toon Berkelmans of Dré hoofdman van het gilde wilde worden. Als ik hem vraag waarom juist hij als hoofdman gevraagd werd haalt Dré zijn schouders op en zegt bescheiden: "Ik zal er wel het meeste van af geweten hebben en ik was er altijd." Omdat ik hem niet geloof vraag ik door en dan blijkt het verzoek van Pijnenburg voor de hand te liggen. Dré had ervaring met het voorzitterschap, hij is zeventien jaar voorzitter geweest van de Nederlandse Vereniging van Kuikenseksters. Ook was hij de eerste tonpraoter in Helvoirt met zijn act 'Tandarts Dokter Bakkus Open'. Als ik hem vertel dat ik het verzoek om hoofdman te worden wel begrijp zegt hij: "Ik had het in me en mijn vrouw stond er achter." Na een aantal jaren altijd aanwezig te zijn geweest wilde hij het stokje doorgeven aan een jonger lid. Dré: "Ik wo er vanaf, het was mooi geweest." Maar niemand voelde zich geroepen. Dré bedacht toen het plan koning te schieten. Het gildereglement staat niet toe dat iemand tegelijk hoofdman en koning is. Het lukte. Vorig jaar was hij interim-hoofdman maar kon dat door zijn ziekte niet volhouden, zijn neef Theo van Hattum is hem opgevolgd. Spannende tijden weet Dré zich te herinneren:

"We organiseerden bij het 400-jarig bestaan in 1998 een kringdag. We hadden het perfect voor elkaar. Alleen het weer werkte niet mee. Plensbuien joegen het publiek naar huis. De gildeleden zochten hun heil in de feesttent en dat was ons geluk. De penningmeester hield er een leuk centje aan over."

Dré is fier op zijn inzet voor het gilde: "Ik heb

het altijd gèr gedaon en ook goed gedaon bij de schuts."

Bij zijn afscheid als hoofdman op 11 januari 2014 ontving hij een Koninklijke onderscheiding vanwege zijn inzet voor het gilde en voor de ondersteuning die hij gaf aan het kerkkoor, de harmonie, buurtvereniging het Spoorend, de Duinboeren en de biljartvereniging. ■

Dré Dekkers als hoofdman, omstreeks 1995.

Door: Hetty Verhoeven

Op een regenachtige winteravond word ik bij het Sint Barbara Gilde Dinther gastvrij ontvangen voor mijn gesprek met gildebroeder Christ Manders.

Christ Manders

60 jaar gildebroeder met een passie voor schieten en koken

Christ begint het gesprek met te zeggen dat hij niks heeft voorbereid en dus ook niks te vertellen heeft. Dat blijkt niet helemaal (ofwel helemaal niet) te kloppen. Eenmaal op gang blijkt Christ een hartelijke, praatgrage man die door vooral jongere gildeleden met 'opa' wordt aangesproken. Christ Manders is in 1953 lid geworden van het Sint Barbara Gilde. Zijn vader is al gildelid, maar dat is niet de reden dat Christ op achttienjarige leeftijd toetreedt tot het gilde. Zijn familie is in die tijd goed bevriend met huisarts dr. Luykx, voormalig hoofdman van het Sint Barbara Gilde en een gepassioneerd schutter. Dat schieten spreekt Christ wel aan en daarom besluit hij gildelid te worden. Hij begint als vendelier en krijgt les van één van de beste vendeliers van Brabant: Harrie Meurs. Maar wat blijkt, als je vendelier of tamboer bent bij het Sint Barbara Gilde dan ben je geen lid. Je betaalt geen contributie en je mag ook niet mee schieten. Inmiddels is dat overigens wel veranderd; sinds 1982 mogen de vendeliers en tamboers wel mee schieten en betalen ze dus ook contributie.

In 1955 ging Christ in dienst en na zijn diensttijd is hij gestopt met vendelen. Zijn passie was ten slotte schieten en er werd elke zondag geschoten. In 1992 schiet hij zich in de stromende regen tot koning, zoals ook eens zijn vader deed. Er zijn nauwelijks toeschouwers, want door het slechte weer zit iedereen binnen. Hij schiet niet best en leent daarom van iemand een 'gek half brillette'. Daarmee ziet hij eigenlijk weinig, maar hij schiet er wel de vogel mee af. Hij is zo blij, dat hij het geweer een halve meter in de lucht gooit. Vogels voor het koningschieten hoeft hij niet meer te maken. Hij heeft er ooit een gemaakt van een oud slagershakblok. Christ ging ervan uit dat het harde hout lang stand zou houden. De vogel heeft hij toen aangekleed met een geslachte fazant, die hij met veren en al over

het hout heeft getrokken.

Het hakblok had hij echter verkeerd gebruikt en bij het eerste schot splijt de vogel al en bij het zevende schot valt hij. De vogel hebben ze toen als aandenken op de kast gelegd. Maar na een aantal weken begint het toch wel erg te stinken en wandelt de vogel bijna van de kast af, zoveel maden zaten er in.

Naast het schieten heeft Christ, slager van beroep, nog een passie: koken. Christ is begonnen met te zorgen dat er iets te eten is onder de boom bij het koningschieten. Samen met Toontje van Dijk; hij bakt brood en Christ verzorgt het vlees. Dat is uitgegroeid tot de teeravonden van nu.

Zo vertelt Christ dat voor de eerste teeravond, ergens in de zestiger jaren (het precieze jaartal weet hij niet meer), er maar fl. 200,00 in kas is. Dat is natuurlijk lang niet genoeg. Daarom gaat hij langs bij alle oudere gildeleden (als eerste zijn vader) en krijgt hij zo fl. 600,00 bij elkaar. Ondanks het geldbedrag mislukt de teeravond toch nog bijna. Er is erwtensoep gekookt, en het koningschieten vindt plaats op een warme septemberdag, waardoor de soep is gaan gisten. Met veel kunst- en

vliegwerk en goede relaties zijn ze toch aan lekkere erwtensoep gekomen. Ook heeft Christ het gepresteerd op de Kringgildedag van Maasland in 1973 een os van 128 kg aan het spit te roosteren. Voorwaar een prestatie van formaat! Verder kookt hij altijd een maaltijd voor de gildeleden en chauffeurs die elke eerste vrijdag van de maand oud papier ophalen. Zoals bv. de laatste keer: boerenkool met casselerrib met portsaus. Het water loopt je in de mond als je dat hoort. Dit doet hij al zeventien jaar en nog steeds met heel veel plezier. De teeravond verzorgen heeft hij tot vier jaar geleden gedaan.

Op mijn vraag of er nog meer te vertellen is, bedenkt Christ ineens dat hij ook nog ongeveer dertig jaar lid van de overheid is geweest. Maar dat vindt hij eigenlijk het vertellen niet waard. Wat hij wel met veel plezier vertelt, is zijn deelname aan alle jaarlijkse pelgrimsgereizen en aan het bijwonen van de driejaarlijkse Europese gildebijeenkomsten. Al met al heeft Christ ongeveer heel Europa op die manier gezien. Hierna neem ik afscheid, bedank Christ voor het gesprek en wordt galant in mijn jas geholpen. ■

Christ Manders.

Door: Jan van Gelooven

In de serie 60 jaar De Gildetrom zijn dit keer 3 gildebroeders van Sint Sebastiaan uit Oirschot aan het woord. Vele verhalen uit het verleden zijn de moeite waard om opgetekend te worden maar ook de visie die deze drie hebben op de toekomst is een bewijs dat “oud nog niet afgeschreven” wil zeggen.

253 Jaar gildebroeders, 253 jaar gildeverhalen

“Zoveel hebben wij niet te vertellen” was de nuchtere opmerking van een drietal gildebroeders van het Sint Sebastiaangilde uit Oirschot bij het begin van dit interview. Dat viel wel mee, want als drie gildebroeders die nog niet van plan zijn om achter de geraniums te gaan zitten, eenmaal op de praatstoel zitten, gaat de tijd erg snel.

De “praatstoelen” stonden in het monumentale Hof van Solms, het thuis van het gilde. Theo van de Loo (89), Hein Louwers (82) en Johan Smetsters (82) waren mijn gasten voor het interview in het kader van het 60 jarig bestaan van De Gildetrom. De huidige gildekamer in het Hof van Solms

past bij het Sint Sebastiaangilde, het gilde is gedurende haar roemrijke geschiedenis altijd een gilde geweest waarin een brede laag van de Oirschotse gemeenschap vertegenwoordigd was.

Het gilde heeft tal van gildehuizen gekend voordat ze deze stek gingen betrekken.

De drie gildebroeders hebben in de voorbije 60 jaar veel zien veranderen in het gilde waarmee onderstreept wordt dat de gilden zich aanpassen aan de tijdsgeest.

Hein Louwers, heeft in het verleden vele zaken van het gilde vastgelegd op de gevoelige plaat en op YouTube kom je regelmatig filmpjes tegen die van zijn hand zijn.

“In 1951 was ons gilde nog niet gekostumeerd.” Het gilde trok uit in zijn beste pak maar wel met sjerp. Het bestuur droeg toen wel een jacquet.”

1951 Was voor het gilde een bijzonder jaar want toen werd op 12 augustus het derde landjuweel georganiseerd. Landjuwelen waren net na de oorlog populair en zo kon het zijn dat er tussen 1949 en 1952 vier plaats hebben gevonden.

Op de film van Henk Louwers is duidelijk te zien dat vele gilden in die tijd nog niet gekostumeerd waren. Pas in de jaren daarna is men, in veel gevallen, over gegaan op uniformen. Het gilde Sint Sebastiaan, onder de bezielende

“in gedachten verzonken”: vlnr: Johan Smetsters, Theo van de Loo en Hein Louwers.

leiding van Jan Peeters (bijnaam de Mulder), is nauw betrokken geweest bij het ontslapen van Sancta Barbara uit Oirschot waar nog een bijzondere band mee bestaat.

Johan Smetsers attendeert nog op een unieke traditie binnen het gilde. Het jaarverslag wordt gezongen waarmee duidelijk blijkt dat in Sint Sebastiaan volop muziek zit.

Theo van de Loo is een bekende auteur van artikelen op heemkundegebied. Vele zaken uit de geschiedenis van Oirschot zijn door hem op een toegankelijke wijze beschreven.

Tal van plakboeken heeft Theo gevuld met krantenartikelen over Oirschot en het Sint Sebastiaangilde en evenzoveel verhalen komen uit zijn mond.

Als Theo spreekt, begint Oirschot te leven, zeker voor een niet Oirschottenaar.

Het gilde Sint Sebastiaan heeft een “herstelde caert” van 1531 en is, met uitzondering van het einde van de negentiende eeuw, altijd actief geweest. In 1896 “fuseerde” Sint Sebastian met Sint Joris Dorp wat de basis ging vormen van het huidige gilde. Het gilde is ook de bakermat geweest van de harmonie in Oirschot die nu, los van het gilde, een andere kant van het culturele leven bestrijkt.

In de aanloop van het landjuweel van 1951 hebben zich een groot aantal nieuwe leden aangemeld, elk met hun eigen achtergrond.

Net als bij veel andere gildebroeders het geval was werden de eerste schreden op het gildepad gezet als pijlenrapers.

“De schutsboom van Sint Sebastiaan grensde aan het meisjespensionaat. Een verdwaalde pijl werd door de heg, teruggebracht door meisjes die in de tuin van het pensionaat

recreëerden. Voor de pijlenrapers waren deze “buren” zo aantrekkelijk dat men aan geoffende schutters vroeg om de pijl, met opzet in de tuin van het pensionaat neer te laten komen. Handjevrijen op bestelling zou je dat wel kunnen noemen”.

Zeker zo belangrijk als de geschreven geschiedenis van het gilde zijn de anekdotes die voort zijn blijven leven. Het zijn juist deze verhalen die binnen het gilde en zelfs binnen de gemeenschap bewaard moeten blijven omdat ze een mooi tijdsbeeld geven.

Een van die verhalen is het verhaal van het testament van het varken.

In 1952 gingen gildebroeders naar een barakconcours in De Beerzen, hoofdprijs een big.

Toen een van de gildebroeders kans maakte op de hoofdprijs schreven andere gildebroeders ook in om zo te voorkomen dat derden, binnen de gestelde tijd, een hogere score konden behalen. De big ging mee naar Oirschot en werd daar vetgemest om op de teerdag geconsumeerd te worden.

Voordat het varken op tafel kwam werd eerst het testament voorgelezen. Veel gildebroeders werden in het testament genoemd en kregen delen van het varken dat paste bij hen of bij hun karaktertrek. Maar, zoals het een goed Brabants varken betaamd, was echter de karbonade voor de pastoor.

Een ander mooi verhaal, dat inzicht geeft in de band tussen het gilde en de kerk heeft betrekking op een heilige mis bij gelegenheid van een teerdag. Het was in Oirschot de gewoonte dat de jongste kapelaan de gildemis op de teerdag deed. Pastoor Renders besloot echter dat niet de kapelaan maar hij de mis

zou doen. Dat was voor het gilde aanleiding om niet, op de bewuste dag, ter kerke te gaan maar later in de week.”

Ook de verhuizing van de toenmalige hoofdman, in de adventsperiode was een de aanleiding tot een conflict met de pastoor. Deze boerenovertrek ging traditioneel gepaard met de nodige alcoholische dranken bij elk café waar men langs kwam, werken maakt immers dorstig.

Alleen de pastoor had een andere opvatting van het gebod: de dorstige laven.

Ondanks dat deze drie gildebroeders een lang verleden achter zich hebben staan ze toch ook midden in deze tijd.

Het gilde moet zich aanpassen aan de huidige tijd, in de interpretatie van de gebruiken en in de manier waarop broederschap en wedstrijden ingevuld worden.

Het schieten puntje pijl heeft plaats gemaakt voor moderne middelen en zo heeft Sint Sebastiaan, in haar geschiedenis nagenoeg alle wapens gehanteerd.

Wat echter nooit mag veranderen, volgens deze deskundigen, is de broederschap, de solidariteit van de gildebroeders onderling en naar de maatschappij toe.

De gildegedachte moet uitgedragen worden en dan zal blijken welke etiket je er ook op plakt broederschap van alle tijden is.

De jeugd die in deze tijd een stempel van individualistisch heeft, moet kennis maken met het wezen van de gilden en zal, als dit op de juiste manier gebeurt, het gilde in hun hart sluiten. ■

Is Jouw medelezer nog geen abonnee?

De Gildetrom het blad voor jong en oud.

Door: Joke van Gils

Wim Knevel (84) 66 jaar gildebroeder

Wim Knevel werd op 9 februari 1948 lid van gilde Sint-Barbara in Oisterwijk. Zijn opa en vader waren lid. Wim en bijna al zijn broers werden lid van dat gilde. Toen het Sint-Sebastiaangilde in 1951, mede door de inspanningen van vader Leo Knevel, ontwaakte, werden de Knevels lid van Sint-Sebastiaan. Wim werd vendelzwaaiër, hij heeft 34 jaar gevendeld. De vendelgroep van Sint-Sebastiaan was in de regio wereldberoemd, ze haalden als groep veel prijzen. Wim heeft aan veel jonge leden het vendelen geleerd. Hij was ook handboogschutter.

In 1966 werd Wim secretaris van het gilde. Hij heeft veel brieven met de hand geschreven en die samen met zijn vrouw Gerdie rondgebracht. Toen in 1984 hoofdman Wim Deen onverwacht op jonge leeftijd overleed werd Wim door de vergadering als hoofdman gekozen. Hij was een democratisch hoofdman die de vergadering strak leidde. Wim: "Ik heb dikwijls gezegd dat ze allemaal de mond moesten houden, dat was nodig, er werd veel door elkaar gepraat." Wim is van zijn generatie niet de enige Knevel die in het bestuur gezeten heeft, zijn broers Jan en Camiel waren koning en daarmee tevens plaatsvervangend hoofdman. Wim is op eigen initiatief in 2001 teruggetreden als hoofdman en is sindsdien ouderling.

Wim heeft als opperman zijn steentje bijgedragen aan de bouw van het gidelokaal in 1972 en 1973. De gildebroeders hebben alles zelf gedaan, alle ambachten waren in het gilde voorhanden. Wim en Gerdie kijken met plezier terug naar de uitstapjes die het gilde vroeger maakte. Ze gingen met de bus naar gildedagen en gaven vendeldemonstraties op Belgische volksfeesten. In de bus was het heel gezellig. Er werd onderweg een keer ergens aangelegd en ze zongen samen. Het gilde had twee mannekwartetten, ze zongen geestelijke en klassieke liederen, zoals De Lindeboom, de bewerking van een lied van F. Schubert. Er werd veel gezongen vroeger, de gildebroeders repeteerden wekelijks, om de beurt bij iemand aan huis. Er wordt nog steeds gezongen bij Sint-Sebastiaan, maar repeteren

is er niet meer bij.

Voor Wim zijn de hoogtepunten van zijn gildeleven: zijn kringonderscheiding, zijn koninklijke onderscheiding en zijn 60-jarig jubileum. Wim is niet actief meer als gildebroeder maar gaat nog steeds samen met zijn vrouw naar gildedagen. En in de winter, dan wordt er niet

geschoten, gaan ze naar de maandelijkse keuvelavonden. Wim is een verdediger van de tradities. Hij accepteert het niet als iemand "och" zegt, dan treedt hij op. Gerdie: "Als het over tradities gaat krijgt hij ze allemaal op zijn hand, ze zeggen dan: 'Ge het gelèk'". ■

Wim Knevel op statiedag 17 januari 2009 bij zijn 60-jarig jubileum.

De vendelgroep 1952. Vlnr: Camiel Knevel, Jan Knevel, Gust Knevel, Hennie van Roessel, Tinus Snoeren, Piet de Bakker en Wim Knevel.

Is een schuttersfeest in Amsterdam anders dan in het Brabantse land? Op 8 september 2013 kwam ik daar achter. De Schutterij van Amsterdam hield met vier andere schutterijen uit de kring het Rijk van Nijmegen en De Betuwe een schuttersfeest met een kerkdienst, een optocht dwars door de oude stad en een schuttersfeest op het Museumplein.

Daar komen de schutters

Rondgang door de Oude Kerk.

Om geen oude geesten wakker te maken begint het Amsterdamse schuttersfeest met een dienst voor alle gezindten in de Oude Kerk ook wel de Sint Nicolaaskerk genoemd, alle voorouders van de schutterij zijn immers niet katholiek. In vroeger dagen huisvestte de Oude Kerk de kapellen van de schuttersgilden. Voor de viering houden de schutterijen een rondgang in de kerk. De rondgang gaat op commando en wordt begeleid door de muzikale drumfanfares van de Gelderse schutterijen. Na de kerkdienst brengen Gelderse vendeliers achter in de kerk hulde aan God, de koning en het vaderland terwijl de fanfares Tulpen uit Amsterdam spelen. Er wordt gezongen.

Buiten schijnt de zon en het ruikt er naar wiet. Omdat de dominee erg lang over de kerkdienst deed was er geen tijd meer voor het commandantenoverleg waardoor het opstellen voor de optocht rommelig verloopt. Maar zodra de stoet vertrokken is loopt het gesmeerd. Twee verkeersregelaars lopen voor de optocht uit en houden het verkeer en de voetgangers tegen. De Schutterij van Amsterdam gaat voorop, niet met een vaandel maar met een modern bord waarop staat: Schutterij van Amsterdam. Daarna volgen vier vendeldragers met vier prachtige vanden in de kleuren rood, wit, blauw en oranje. Het rode vaandel heeft een zwarte verticale dwarsbalk met daarin de drie witte

Daar komen de schutters.

Amsterdamse kruizen. De drie andere vanden hebben bovenin de Nederlandse vlag en het logo van de schutterij. Een paar sterke mannen trekken een kanon op een affuit, daarna volgen de andere schutterijen. Het tempo is hoog, schutterijen gaan niet, ze marcheren. De optocht gaat deels door het voetgangersgebied, we passeren Stripclub LaVie Lapdance en Dirty Nelly's Pub en gaan via De Dam, het Rokin, de Kalverstraat, de Keizersgracht en het Leidse Plein naar het Museumplein. Onderweg reageert het publiek

blij en verrast: "We hebben een schutterij!" Duizenden toeristen en Amsterdammers maken foto's.

Op het Museumplein staan een tent en twee schutsbomen. Het wordt meteen druk aan de bar. Hoewel ze met een kleine groep zijn doen de Amsterdamse schutterijleden alles zelf. Ze ontvangen hun gasten, ze staan achter de bar, ze moeten een terrein afzetten om het kanon het startschot te laten geven en daarna begeleiden ze de schutters. In de feesttent is het gezellig, de Amsterdamse cafézanger Ed Palermo zet een nummer in er wordt meteen al een polonaise gedanst. Later op de middag hebben de optredens van de vendeliers en drumfanfares veel bekijks.

Ik heb prachtige mensen ontmoet en ben een schutterservaring rijker. Het feest was net zo gezellig als een Brabants of Limburgs schuttersfeest maar de Amsterdamse setting maakte het anders. Vooral de optocht door de overvolle stad en de belangstelling van het publiek maakten indruk. ■

Kanon op affuit.

Jubileumjaar Budels gilde is een

Voor het Budelse Sint Jorislilge moet het jaar 2013 een bijzonder jaar worden. Onder het motto: "Eeuwen van tradities weer 60 jaar actief in Budel", wordt de zestigjarige heropleving van het gilge gevierd. Op enkele momenten in het jaar is hier even bij stilgestaan, maar het grote feest zal gehouden worden in september. Gedurende al die jaren zijn nog steeds twee leden van het eerste uur aan het gilge verbonden. Een eenheid die binnen het gilge ook altijd in één adem genoemd worden: gildebreeders Nic Kennis en Toon Zentjens. Gedurende vele jaren hebben zij de gildekar mee getrokken en zijn ze ook bestuurlijk actief geweest. Bij al het wel en wee van het gilge zijn zij betrokken. Tijdens de viering van het patroonsfeest in april wordt

al een klein beetje feest gevierd. Zo hoort dat immers op de patroonsdag. Gildebreedder Ed Polman, schoonzoon van Nic, wordt in de bloemetjes gezet. Hij is inmiddels ook vijftientig jaar verbonden met het gilge en krijgt voor dit jubileum de zilveren draagspeld van het gilge opgespeld. De dag verloopt geweldig en we kunnen genieten van een zonovertogen patroonsdag. Onder vele keurende blikken wordt er op de vogel geschoten en ook de jeugd gaat de jaarlijkse strijd aan om het pastor Roes wisselschild. De strijd om dit schild wordt gewonnen door Madelijn Teeuwen, die we dus voor een jaar mogen aanmerken als jeugdkoning van ons gilge. Ook de beide gildebreeders van het eerste uur, die ons wegwijzen hebben gemaakt in de

rijke tradities van het gilge, genieten zichtbaar van de verrichtingen van het gilge bij ons eigen onderkomen "De Vaandrig". Vanaf het terras zien zij de schutters bezig en vertellen ook nog enkele van de vele verhalen die er te vertellen zijn als je zestig jaar deel hebt uitgemaakt van een gilge. En dan valt er heus wel het een en ander te verhalen. Het is dan ook een grote schok voor het gilge als midden in de voorbereidingen van het jubileumfeest het bericht komt dat het niet zo goed gaat met gildebreedder Nic Kennis. Hij is die week nog aanwezig geweest op de wekelijkse ontmoetingsavond in het gildehuis. Het is dan ook schrikken als Nic na een ongelukkige val wordt opgenomen in het ziekenhuis. Kort na zijn opname in het verpleeghuis om te revalideren

jaar van uitersten

overlijdt Nic op 22 juni 2013. In Nic verliest het gilde een trouw gildelid die voor zijn vele verdiensten onderscheiden is als erelid van het gilde. Het gilde rest de droeve taak om Nic op 27 juni eervol te begeleiden naar zijn laatste rustplaats. Het gilde kijkt ondanks het verlies van één van deze belangrijke leden van het gilde uit naar het jubileumfeest dat op 8 september gevierd wordt. Van de oorspronkelijke plannen voor een grootschaliger feest is eerder al afgezien, om andere gilden in de regio niet onnodig in het sponsorvaarwater te zitten. Het mooie gildeterrein bij gildehuis “De Vaandrig” biedt alle mogelijkheden om er een intiem en gezellig feest met ‘vrienden’ van te maken. Onder een brandende zon is de hele week voorafgaande aan het feest hard gewerkt om er een bijzonder feestterrein van te maken. Het is dan ook even slikken als op zondag 8 september onze Lieve Heer flink wat regen laat vallen op het terrein. Daar zijn niet alle elektriciteitsvoorzieningen op het terrein op voorzien, hetgeen die ochtend even voor wat extra werk zorgt. Ook extra werk levert de voorspelling van het weer op. Gelukkig kunnen we de voorspraken van de patroonheiligen van onze schuttersgilden ook nog even staven aan de meteorologische voorspellingen die bekend zijn bij het vliegveld Budel. Ondanks dat het nog wat miezert worden de voorbereidingen gericht op de start van het jubileumfeest met een viering van de eucharistie in de open lucht. Waar men bij aanvang van de dienst nog een klein beetje beschutting zoekt onder een paraplu, wordt gedurende de voortgang van de dienst de lucht steeds helderder en wordt onder een stralende zon de viering besloten. Die stralende zon is tekenend voor de verdere sfeer op deze bijzonder mooie septemberdag. De gasten worden door het jarige gilde getrakteerd op een goed voorziene Brabantse koffietafel die mogelijk is gemaakt door medewerking van de Budelse warme bakkers. Na deze koffietafel, waarbij

iedereen gastvrij kan aansluiten, wordt tamboer en bazuinblazer Rens van Hunsel verrast door de komst van wethouder Strik. Hij mag niet enkel de burgemeester van Cranendonck vervangen deze dag, maar komt zelfs uit naam van zijne koninklijke hoogheid koning Willem-Alexander. Hij mag bij deze gouden gildebroeder de versierselen opspelden die horen bij de benoeming tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Niet alleen de gouden jubilaris Rens van Hunsel wordt daarna door Kring Kempenland nog onderscheiden met het gouden schild. Ook voor onze gildebroeders van het eerste uur brengt kringvoorzitter Felix Crooijmans een onderscheidingsteken mee. Het is een emotioneel moment als de eerste lustrumrozet voor Nic Kennis postuum moet worden uitgereikt aan de familie Kennis die bijna voltallig aanwezig is. Daarna staat ook Toon Zentjens als laatst levende heroprichter van het gilde in de spotlight. Ook hij krijgt het lustrumrozet opgespeld door de kringvoorzitter. Opnieuw wordt het even emotioneel als Rens van Hunsel namens de drie jubilarissen het woord neemt. De kersverse geridderde opa, die aan de vooravond van zijn gouden jubileum bij het gilde trotse opa is geworden, heeft namens Nic, Toon en hemzelf een bijzonder cadeau laten maken ter herinnering aan het jubileum en daarbij behorende feest. Het gilde mag een fraaie gildetrom in ontvangst nemen met hierop de afbeelding van onze schutspatroon Sint Joris. Een geweldig mooie aanwinst die door het gilde met trots zal worden meegedragen als het weer uittrekt. Na de receptie voor gilde en jubilarissen blijft het nog lange tijd gezellig en is de zon ook alweer gaan rusten voor de laatste gasten huiswaarts keren. De volgende dag wordt met vereende krachten opgeruimd en kijkt iedereen met grote voldoening terug op een geweldig feest en een hoogtepunt voor het gilde. In november wordt als bijzondere afsluiting van

het jubileumjaar een speciale ‘teeravond’ gehouden. Het gildehuis ‘De Vaandrig’ blijkt bij aankomst van de gasten te zijn veranderd in een sfeervol restaurant, dat later op de avond ook nog een casino blijkt te bezitten. Er wordt lekker gegeten en de spelers in het casino wagen een gokje onder bezielende spelleiding van gildeleden uit de regio. Ook Wiel Peerlings uit Soerendonk is aanwezig en verhaalt op ludieke wijze over zijn zoektocht als boer naar een geschikte vrouw. Opnieuw een avond waar het gilde trots op mag zijn en die zeker als een van de hoogtepunten uit een gildejaar mag worden beschouwd. Een hele tegenstelling tot het trieste bericht dat we begin december krijgen te verwerken. Opnieuw moeten we afscheid nemen van een verdienstelijk gildebroeder en erelid. Gildebroeder Toon Zentjens, die het jubileumjaar nog met ons heeft meegevierd is na een kort ziekbed op 10 december overleden. In hem verliezen wij de laatste verhalenverteller die er vanaf het allereerste begin bij de heroprichting bij is geweest. Waar we tot nog toe de verhalen live verteld krijgen door gildebroeders die er zelf altijd bij zijn geweest, moeten we het vanaf nu doen met de verhalen die zij hebben opgetekend en nagelaten. Ook Toon is door het gilde op gepaste wijze begeleid naar zijn laatste rustplaats op een steenworp afstand van De Vaandrig. Met het traditionele Oliebollentrommen wordt toch nog op een zonnige wijze afscheid genomen van het jaar 2013. Een jaar waar we met gemengde gevoelens op terug kunnen kijken, maar dat ook weer tekenend is voor de broederschap binnen het gilde. Het gevoel dat we met elkaar willen delen in lief en in leed. Dat gevoel maakt dat we ons met elkaar verbonden weten en dat ook lange tijd vol blijven houden. Daarvan getuigen de verhalen van Nic en Toon, maar ook van al die anderen met wie wij het gilde van Buul vormen. ■

Op de druilige derde kerstdag van 2013 ga ik naar Borkel om uit te zoeken wat klepschieten is. Het eerste Open Nederlands Kampioenschap Klepschieten wordt bij Gilde Sint Sebastiaan Borkel gehouden.

Klepschieten

Hoofdman Bert Jansen heet me welkom en vertelt dat de ontwikkeling van de kogelvangers begin jaren negentig plaats heeft gevonden bij Gilde Sint Sebastiaan in Borkel in samenwerking met Defensie en het ministerie van VROM. Het principe van de kogelvanger is dat de kogels tegen een transparante kunststoffen plaat ketsen. De plaat is schuin achter de wip (voor de Brabantse schuttersgilden) of de hark (voor de Limburgse schutterijen) gemonteerd. De kogels ketsen naar boven en komen in de eigenlijke kogelvanger terecht, waar ze tot stilstand worden gebracht, en vallen dan door een buis in een reservoir. Bij het klepschieten is de wip of hark vervangen door vier klepjes variërend van 25 tot 2 mm doorsnede scharnierend op een plaat. Deze klepjes lijken op een lepeltje met een steeltje. Als de kogel het klepje raakt gaat het steeltje in een vaste beweging naar boven en is het zonneklaar dat de schutter raak heeft geschoten.

Bij het wipschieten is dat niet altijd het geval. Het kan gebeuren dat de wip maar een paar mm opwipt en dat er discussie ontstaat of het schot al dan niet raak is. Het klepschieten is publieksvriendelijker dan het wipschieten omdat de wedstrijd goed te volgen is.

HET KAMPIOENSCHAP

De wedstrijd begint op de breedste klep en eindigt met de smalste klep. Er wordt opgelegd geschoten.

Een schietkaart kost € 5,-. Bij de eerste boom krijgt men vijf proefschoten. Wie mist is af maar kan tot een bepaalde tijd een nieuwe kaart kopen en weer meedoen. Er zijn 120 kaarten verkocht. In totaal is er € 650,- aan geldprijzen. Winnaar wordt Jos van Doren, Gilde St. Antonius – St. Sebastiaan Udenhout. De andere winnaars zijn op de bijgevoegde foto te zien.

Volgend jaar zal er weer een Open Nederlands

Kampioenschap Klepschieten worden gehouden, waarschijnlijk in de maand mei.

DE KAMPIOEN

Jos van Doren heeft de hoofdprijs van 250 Euro binnen. Jos was nieuwsgierig naar deze nieuwe vorm van schieten. Jos: "Het was effe wennen en effe zoeken. Je moet op een andere manier richten, niet op de bovenkant van de wip maar op het steeltje. Als je eenmaal weet waar je moet zitten is het goed te doen. Ik vond het leuk, leuk maar anders."

Als ik Jos vraag wat voor hem de kick van het schieten is zegt hij: "Ik kom om te schieten en ik schiet om te winnen. Maar ik kom ook om te buurten, voor de sfeer en voor een leuke dag. We zijn hier met schutters uit Udenhout, Enscht, Nieuwkuijk, Berkel en Gemonde. We kennen elkaar van het stappen en hebben onderling veel contact." ■

De schutters in actie in Borkel.

De schietbak met de kleppen.

Vlnr: Marco de Pinth, Willy Vriens, Jos van Doren, Henri Michels, Martin Sprengers en Antoine de Pinth.

365 dagen èn 365 jaar

Alle jaren hebben minstens 365 dagen. In die dagen gebeuren er heel veel dingen in het dagelijks leven. Voor het Sint-Jorisgilde van Onsenoort en Nieuwkuijk zijn dit jaar drie bijzondere gebeurtenissen.

Ten eerste: Mevrouw Hooijmans is als vrijwilligster bezig met het borduren van een nieuw vaandel. Ze zal hiervoor ongeveer 1.600 uren nodig hebben. Het is indrukwekkend te zien, hoe vanaf een geprint voorbeeld dit door mensenhanden gemaakt kan worden. Het is nu voor een driekwart deel gereed. Het gilde hoopt dat het op de statiedag gepresenteerd en gewijd kan worden. Zonder de tomeloze inzet van mevrouw Hooijmans zou dit niet gerealiseerd kunnen worden. Wij zijn haar hier bijzonder dankbaar voor.

Ten tweede: Omdat het gilde in 2013 Nederlands Kampioen schieten op de wipboom is geworden, heeft het dit jaar de bijzondere taak deze activiteit te organiseren. Het zal gehouden worden op het gildeterrein aan de Meerdijk in Nieuwkuijk, en wel op de vierde zaterdag en zondag van juni 2014.

Het derde en laatste: Binnen het gilde is veel jonge aanwas. De jongeren zijn enthousiast en zijn voor het gilde zeer verdienstelijk. Ze hebben hun kunnen getoond, gezien hun behaalde schietresultaten. Omdat het ledenaantal groter wordt zijn we uit de jas van het gildegebouw gegroeid. Reden waarom we op 1 november 2013 gestart zijn met de uitbreiding van het gebouw. Samen met schietvereniging Juliana uit Vlijmen wordt onder bezielende leiding van Jan Kivits en Adwan de Pinth door de gildebroeders en leden hard gewerkt aan het realiseren van deze omvangrijke klus. Nu zijn we zover dat het dak er weer opzit, en hopen in april het aangepaste vernieuwde onderkomen te kunnen betrekken.

Een niet minder onbelangrijk feit is het vermelden van het 365-jarig bestaan. Dat is tenminste wat we nu aanhouden. De oprichtingsdatum is 26 april 1649. Andere gegevens melden zelfs over een oprichting in 1549, maar dit valt niet goed te staven.

U zult als lezer hebben kunnen opmaken, dat het Sint Jorisgilde, Onsenoort en Nieuwkuijk een actief gilde is met enthousiaste gildebroeders en een niet aflatende zelfwerkzaamheid van de bouwers. Het jaar 2014 is voor het gilde dus bijzonder. Er zijn genoeg activiteiten waarbij de gildebroeders met vereende krachten zich zullen inzetten, om dit jaar tot een succes te maken.

Omdat wij weten dat veel inwoners van de gemeente Heusden het gilde een warm hart toedragen, willen wij u uitnodigen eens op het gildeterrein aan de Meerdijk te Nieuwkuijk te komen kijken. U kunt dan zien wat het gilde allemaal doet en proeven van de ontspannen sfeer die in het gilde heerst. Namens de hoofdman graag tot dan.

Voor meer informatie mail naar: ejvaneggelen@hetnet.nl

Michel Omtzigt, gildebroeder van het Sint Jorisgilde van Onsenoort en Nieuwkuijk ■

Mevrouw Hooijmans bezig met het borduurwerk.

Gedicht

Nevenstaand gedicht is geschreven door Wilhelmiën de Koning-Penninx, als felicitatie voor haar zoon René de Koning, bij gelegenheid van zijn zilveren jubileum bij het Sint Antonius en Sint Sebastianusgilde, Gemert. Zij is de oud-koningin van het gilde.

Vaandels zeggen ons

*Hoe enig mooi is 't vlaggen spel,
Sierlijk kunstig, traag en snel.
Bruisend leven, uiting van kracht,
Zwaaien met vaandels, wat een pracht!*

*Laag over de grond, hoog in de lucht
Spelend, volhardend, vrij en tucht.
Dynamisch, zelfverzekerd, heen en weer
Brenge vaandels vreugde, telkens weer.*

*Lenig ritme, kleurenpracht,
Victorie zaaien, dag en nacht.
Festijn van vreugde, feestelijk getint,
't zijn vaandels, 't zijn vaandels m'n kind!*

*Sober spel, geen rijkelijke tooi,
Levendig, warm menselijk, dit is mooi.
Geest en stof, een vriendschap,
't zijn vaandels, U begrijpt het wel.*

Het oprichten of heroprichten van een gilde of schutterij is geen sinecure en zeker niet in een grote stad. Toch nam Rob van der Meer het initiatief tot de heroprichting van de Schutterij van Amsterdam in 2010. Wat beweegt iemand om een schutterij herop te richten in een omgeving waar de meeste mensen analfabeet zijn aangaande schutterijen en gilden? Om dat te weten te komen maakte ik een afspraak met de initiator van de schutterij op het Amsterdamse schuttersfeest op 8 september 2013.

De Schutterij van Amsterdam

Terwijl het schuttersfeest op het Museumplein in volle gang is, gaan Rob van der Meer en ik op een bankje zitten voor een interview.

Van Gils: "Wat beweegt iemand ertoe om een schutterij herop te richten in een omgeving die zich niet bewust is van de historie van schutterijen en gilden?"

Van der Meer: "Bevlogenheid. Ik ben een Amsterdammer die ingetrouwd is in een Achterhoekse schutterijfamilie, in Varsseveld. Ik wilde graag meedoen aan het koningschieten, maar volgens het reglement is dat niet toegestaan. Je moet in Varsseveld wonen om lid te worden van de schutterij. Maar er was een escape: een uitzondering in het reglement van 1921 staat toe dat een niet-Varssevelder lid mag worden van de schutterij. Deze wordt toegelaten als hij tijdens de kermis, staande op een bierton, de eed van broederschap aflegt en het bestuur een rondje geeft, en zijn vrouw moet de dames van de schutterij op eigen gebakken koekjes trakteren. Als aan die voorwaarden voldaan is, gaat het bestuur in beraad of men de buitenstaander al dan niet accepteert. Dit resulteerde er in dat ik mee mocht doen met het koningschieten. Ik werd volwaardig lid en vendelier. Ik vond het jammer dat er in Amsterdam geen schutterij was en dacht dat de stad nooit een schutterij had gehad, totdat mijn vrouw zei: 'En de nachtwacht dan?' Ik verdiepte me in de geschiedenis. Daarna nodigde ik vendeliers uit die ik in Amsterdam een rondleiding gaf en zij gaven vendeldemonstraties. Ik merkte dat het fenomeen schutterij in de stad totaal onbekend was en vond dit een gemis voor de stad. Ik wilde de schutterij in ere herstellen. Vanwege de tradities maar vooral om de sociale cohesie binnen een schutterij, het gevoel ergens bij te horen en iets betekenen voor de omgeving, voor Amsterdam."

Van Gils: "Hoe is de schutterij samengesteld?"

Van der Meer: "We zijn een kleine club met tussen de 20 en 25 actieve leden. Het is jammer dat we nog geen leden hebben van andere etnische groepen. De Schutterij van Amsterdam bestaat uit drie gilden: het voetboogschuttersgilde Sint Joris (opgericht in de 14e eeuw), het handboogschuttersgilde Sint Sebastiaan (opgericht in de 15e eeuw) en het kloveniersgilde Sint Michiel (opgericht in de 16e eeuw). Met de heroprichting zijn we uitgegaan van de heroprichting van het kloveniersgilde, omdat ik hiermee bekend ben."

Van Gils: "Wat is jullie erfgoed?"

Van der Meer: "Onze vaandels zijn replica van de originele vaandels van de schutterij. We gebruiken de wapens van de drie schuttersgilden in ons logo en ons uniform is een kopie van de schutter die middenvoor op de Nachtwacht staat. En niet te vergeten, het vogelschieten."

Van Gils: "Wat beoogt de schutterij op de langere termijn?"

Van der Meer: "Wij willen een volwassen schutterij worden die betrokken wordt bij formele gelegenheden in de stad, bijvoorbeeld bij de ontvangst van belangrijke personen. We denken daarbij aan ceremoniële taken in de traditie van de Amsterdamse Schutterij. En de schutterij moet iets voor de stad doen, sociaal bewogen zijn. Daarnaast willen we het fenomeen schutterij overbrengen naar andere steden, we willen een signaal geven aan stedelijke schutterijen die in ruste zijn."

Van Gils: "Is de schutterij al actief geweest bij officiële gebeurtenissen?"

Van der Meer: "De schutterij vormde samen met het Wierings Trompetter Korps een erehaag bij de stadspoort bij de herdenking van het bezoek van Napoleon aan Amsterdam."

We waren aanwezig bij de vernissage van het grootste schilderij in Nederland die de aankomst van Napoleon voorstelt. We waren present bij de opening van '400 Jaar grachtengordel', die geopend werd met een kanonschot door burgemeester Van der Laan en daarna kreeg de burgemeester een vendelhulde. De schutterij heeft in Hoorn samen met burgemeester Van Velhuizen de Maquette Hoorn 1650 met vaandels en een kanonschot geopend. En de schutterij is elk jaar bij de intocht van Sinterklaas."

Van Gils: "Hoe gaat de schutterij om met het gereserveerde karakter van Amsterdammers om ergens lid van te worden?"

Van der Meer: "We moeten onze dingen doen, onszelf presenteren. Maar zeker niet alleen optreden in een uniform en een feestje houden waarbij geschoten wordt, want dat is voor de Amsterdammer te militair. Amsterdammers houden niet van gezag. We moeten het beschutten als invalshoek gebruiken evenals onze ceremoniële functie."

Van Gils: "Hoe wegen jullie af waar je wel of niet aan meedoet?"

Van der Meer: "De criteria zijn eenvoudig en komen overeen met ons motto: Vriendschap, dienstbaarheid en trouw."

Van Gils: "Hoe maakt de schutterij zich zichtbaar?"

Van der Meer: "We maken gebruik van de lokale pers, zoals de lokale zender AT5. Persoonlijke acties zijn belangrijk. Daarnaast moeten we ons verbinden met het Amsterdamse archief, de monumenten en de musea. Er is al interesse vanuit organisaties die bezig zijn met historisch Amsterdam, dat moeten we uitbreiden."

Van Gils: "Hoe gaan jullie om met het span-

Joke van Gils in gesprek met Rob van der Meer op het Museumplein in Amsterdam.

ningsveld tussen krappe middelen en toch gastvrij willen zijn voor andere schutterijen?”

Van der Meer: “We hebben enkele kartrekkers in de schutterij die met de gemeente over dit onderwerp in gesprek gaan. En we zien mogelijkheden in een combinatiepakket museum-schutterij.”

Van Gils: “Waar gaat het Alkmaar-incident over?”

Van der Meer: “Tja, een van onze PR-activiteiten om andere steden schutterijbewust te maken zou het vogelschieten in Alkmaar worden, dat al geregeld was met de Alkmaarse VVV. Maar een wethouder verbood de activiteit omdat Alkmaar dan twee bestuurslagen zou krijgen; een met een koning en een

met een burgemeester.”

Tot slot wil Rob van der Meer nog kwijt dat hij de voorzittershamer wil overdragen aan een ander. Hij is er de man niet naar om zich voor langere tijd ergens aan te verbinden. Hij is een driver die de drang heeft nieuwe dingen in gang te zetten. De schutterij is daarom op zoek naar een nieuwe voorzitter. De schutterij wil iemand die het proces begeleidt om tot een historisch verantwoorde schutterij te komen, die functioneert in het verlengde van de oude Amsterdamse Schutterij. Schutterservaring is geen vereiste.

Na het interview ga ik nog op zoek naar de voorzitter van de kring het Rijk van Nijmegen

en de Betuwe, Hans Schreven. Schreven is er trots op dat de Schutterij van Amsterdam bij ‘zijn’ kring heeft aangeklopt. Hij ziet het als een taak van de kring om oude gilden te steunen. Zo hoefde de Schutterij van Amsterdam geen bijdrage te leveren aan het jubileumboek van de kring terwijl ze wel een paar bladzijden in het boek kregen. Als ik doorvraag noemt Schreven een voor de hand liggende activiteit zoals een demonstratie vendelen in de stad. Dat is een goed idee, mits aangepast aan de grote stad. Bijvoorbeeld in de vorm van een flashmob gecombineerd met informatie via moderne communicatiemiddelen en ervoor te zorgen dat het de pers haalt. Verbindt het verleden met het heden! ■

Gildejeugd ontmoet elkaar opnieuw in de kerstvakantie

Op maandag 30 december 2013 wordt in het gildegebouw van Gilde Sint-Catharina en Sint-Barbara Leende de tweede ontmoetingsdag voor de jeugd van kring Kempenland gehouden. De in 2011 ingestelde Klankbordgroep Jeugd binnen de kring tekent voor de organisatie. Doel van deze activiteit is om de jeugd, buiten alle reguliere gilde-activiteiten om, bij elkaar te brengen en op een sportieve, actieve, speelse en gezellige manier elkaar beter te leren kennen, zodat recht wordt gedaan aan de aloude gilde-idealen "vriendschap en broederschap". Maar liefst vijftientig jeugdleden uit de 52 gilden van de Bond van Schuttersgilden Kring Kempenland geven gehoor aan deze uitnodiging. Dankzij de gastvrijheid van "de jong schut", zoals het Leendse gilde in de volksmond genoemd wordt, kan de jeugd zich in groepsverband vermaken met spelen als jenga, sjoelen, tafelvoetbal, pictionary en een quiz. Maar ook is er voldoende ruimte om buiten een potje voetbal of verstopperje te spelen. Deze ontmoetingsmiddag wordt afgesloten met het nuttigen van friet met snacks. Nadat alle magen goed gevuld zijn, mag kringvoorzitter Felix Croijmans de prijsuitreiking doen. Er zijn geen winnaars, maar ook geen verliezers en daarom is er voor iedere deelnemer een gouden medaille gevuld met chocolade. ■

Goed resultaat jeugdvendeliërs Sint Ambrosius, Loon op Zand

Op 15 september 2013 hebben de vendeliërs van gilde Sint Ambrosius Loon op Zand deelgenomen aan het NBFS-toernooi bij het Sint Catharina & Sint Barbaragilde te Leende-Geldrop. Jeugdvendelië Danique Basters heeft haar prestatie van 2012 herhaald en wordt voor de tweede keer kampioen vendelzwaaien bij de jeugd 14 tot 16 jaar. Omdat Danique erg veel last had van haar nek koos ze ervoor om met het jeugdvendel te zwaaien, ondanks dat zij met het grote vendel had geoefend voor deze dag. Zij draaide een programma met moeilijke slagen waarbij zij over het vendel sprong en hoge gooislagen liet zien. Dit werd netjes uitgevoerd en door de jury beloond met het hoogst aantal punten. Wederom kampioen! Gilde Sint Ambrosius is terecht trots op haar jonge vendelië en wenst haar in 2014 alle succes toe bij de 'groten' in de C-klasse. Ook de een jaar jongere Eline van Brunshot liet zich van haar beste kant zien. Ook zij draaide een keurig programma met moeilijke slagen. Eline voerde deze ook keurig uit. Zij werd beloond met een tweede prijs in de jeugdklasse 14 tot 16 jaar. Gilde Sint Ambrosius Loon op Zand kan zich geen betere vertegenwoordiging bedenken. Allebei de dames, van harte gefeliciteerd! ■

Eline van Brunshot gooit de 'molenwiek'.

Danique Basters ontvangt haar eerste prijs van NBFS-voorzitter Jos Verbeeten.

Jari de Haas opnieuw jeugdkoning

Jari de Haas is voor de tweede keer op rij jeugdkoning geworden van Gilde St. Antonius Abt – Nuland. Iedere zaterdag tijdens de Nulandse kermis wordt er door de jeugdleden gestreden om deze titel. Vier van de vijf leden doen dit jaar mee. In tegenstelling tot vorig jaar spat de ervaring van de jonge schutters er van af. In nog geen half uur en na 33 schoten is het Jari die de vogel naar beneden schiet. In de geschiedenis van het gilde is dit de tweede keer dat een jeugdlid voor twee jaar achter elkaar de titel jeugdkoning mag dragen. Jari, nogmaals van harte gefeliciteerd. ■

Jeugdkoning Jari.

Het kost maar 5 euro

Het kost maar 5 euro om een advertentie van vier regels in 'De Gildetrom' te plaatsen. De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent. U kunt de tekst, maximaal 4 Gildetrom regels, sturen aan:
De Gildetrom, Beukendreef 39, 5056 CA
Berkel-Enschot. Voeg het geld in contanten er bij.

Het tweede jaar jeugdcompetitie

EEN GROOT SUCCES

Na een succesvol 2012, is het Gilde Sint Joris Udenhout doorgegaan met een programma voor de jeugd. In het voorjaar gestart met vier personen en op zijn laatst met meer dan acht. Na 14 donderdagen hebben we op 17 oktober de finale geschoten. Het is bij het kruisboogschieten dan al duidelijk wie er zou gaan winnen. Maar bij het geweeschieten is het spannend tot het laatste schot. Op zondag 3 november 2013 zijn de prijzen uitgereikt. Het doel schieten met de kruisboog hebben we op dezelfde manier gedaan als in 2012.

De einduitslag bij het kruisboogschieten is als volgt:

- 1e plaats: Tessa de Beer
- 2e plaats: Michael Weijtmans
- 3e plaats: Cora de Beer
- 4e plaats: René van Mook
- 5e plaats: Luuk Korthout
- 6e plaats: Max v.d. Sande
- 7e plaats: Lars Smits
- 8e plaats: Terrance

De einduitslag bij het geweeschieten is als volgt

- 1e plaats: Michael Weijtmans
- 2e plaats: Tessa de Beer
- 3e plaats: Cora de Beer
- 4e plaats: René van Mook ■

De jeugdschutters van 2013, vlnr: Lars Smits, Max van de Sande, Tessa de Beer, Cora de Beer, René van Mook en Michael Weijtmans. Luuk Korthout en Terrance waren afwezig).

Jeugdwisselschild 2013 Kring Baronie en Markiezaat voor Inge de Bont van gilde Sint Bavo, Raamsdonk.

Zes jaar geleden is door Henny Hoppenbrouwers, kringvoorzitter Baronie en Markiezaat, een zilveren wisselschild ter beschikking gesteld voor jeugdleden die binnen en buiten het gilde door hun inzet en doen en laten op een positieve wijze actief zijn.

Voor veel gilden die kampen met het probleem om nieuwe, met name jeugdleden, bij het gilde te krijgen, is het een positieve zaak dat op een dergelijke wijze de aandacht gevestigd wordt op de jeugd. Hierdoor wordt wellicht de jeugd gestimuleerd om ook lid te worden van een gilde en het past uitstekend in het kader van jeugdbeleid. Het is belangrijk dat er jeugdleden zijn die zich thuis voelen bij het gilde en het voortouw durven te nemen en daardoor vrienden en vriendinnen bekend te maken met het gildewezen en alle activiteiten die daarbij horen. Op zondag 5 januari 2014 heeft het Sint Bavogilde haar jaarlijkse drie koningen schieting met de handboog. Dit was een goede gelegenheid voor de uitreiking van het wisselschild aan Inge de Bont. Een jeugdlid komt in aanmerking voor de onderscheiding als hij of zij niet ouder is dan 18 jaar en trouw present is bij activiteiten van het gilde. Het belangrijkste is een goed jeugdlid te zijn in houding en gedrag en daarmee een voorbeeld te zijn voor anderen. Inge heeft diverse prijzen behaald met de handboog en bij vendelwedstrijden.

Haar inzet en mentaliteit kan als een voorbeeld dienen voor vele anderen en is daardoor een bindende factor in het geheel van gilde Sint Bavo. Aan Bas van den Belt van gilde Sint Antonius Abt Terheijden, de winnaar van het schild in 2012, werd een herinneringsschild uitgereikt. ■

De uitreiking van het Wisselschild jeugd.

Gildejeugd zoekt gildejeugd

Door: Peter, Jeroen, Vera en Ivo van de Jongeren Noord-Brabantse Schuttersgilden (JNBS).

Gildebroeders Peter Wolfs Jr. van het Gilde Sint Catharina Moergestel, Jeroen Bierens Sint Joris en Sint Sebastiaan Enschoot-Heukelom, Vera de Brouwer Sint Joris Goirle en Ivo van Boxel Sint Ambrosius Loon op Zand, hebben gemerkt dat er onder de jeugd binnen de gilden van verschillende kringen belangstelling is om meer gezamenlijke activiteiten te organiseren. Er zijn al leuke initiatieven genomen voor jeugd tot en met 16 jaar. Denk hierbij aan het Indoor Jeugd Vendeltoernooi. Tijdens gildesfeestviteiten hebben zij elkaar beter leren kennen en is er een groep gevormd van jeugd rondom Tilburg die elkaar nu regelmatig zien en samen uitgaan. Hierdoor is het idee ontstaan om meer te gaan ondernemen voor de jongeren bij de diverse gilden in Noord-Brabant. Wat is nu het geval. Tijdens de gezamenlijke wekelijkse vendeltraining komen zij er achter dat het gilde Sint Catharina Moergestel een vrij gildefeest organiseert op 18 mei 2014 en dat op vrijdag daarvoor, **16 mei**, de feesttent 's avonds nog beschikbaar is met een horecavergunning tot één uur. Het idee is om van deze gelegenheid gebruik te maken om een **feestavond** te organiseren **voor jongeren** van de gilden van alle Kringen. Hoofdman Peter Wolfs sr. van dit gilde is voorstander van dit initiatief, hem lijkt het een geweldig idee. Na overleg met zijn bestuur wordt besloten het idee te steunen.

De avond zal beginnen om 20.30 uur. **De toegang is geheel gratis.** Er zullen verschillende Dj's optreden. Aan alles wordt gedacht. Er is voldoende parkeergelegenheid en de prijzen zijn geheel volgens gildegebruik. De doelgroep is 14 jaar tot 25 jaar.

De 'bob's' en ouders/begeleiders zijn natuurlijk ook van harte welkom. Aanhang en vrienden van gildebroeders en gildezusters hopen wij tevens te mogen verwelkomen op deze avond.

"Like" de organisatie op Facebook. www.facebook.com/JongerenNoord-BrabantseSchuttersgilden Zo blijft u op de hoogte van de ontwikkelingen. Daarnaast worden er tegen die tijd uitnodigingen verstuurd naar de deken-schrijvers van de gilden, aangesloten bij de NBFS. Ook denken wij enige bevriende Belgische gildejeugdleden uit te nodigen. Voor eventuele vragen kunt u mailen naar jnbs@live.nl. Namens de organiserende jongeren: **vriendelijke gildegroeten en tot 16 mei.** ■

De organiserende jongeren.

Veel gilden zijn aan het vergrijzen en het ledenaantal krimpt, net zoals het aantal abonneehouders van De Gildetrom. Als we niks doen bestaat de kans dat er straks geen 207 Brabantse gilden meer zijn maar hooguit honderd. Dat is de reden waarom de federatie het project 'De NBFS op weg naar 2025' is opgestart. Op 27 januari 2014 heb ik een gesprek met Henk de Hair, over het wie, wat en waarom van dit project. Hij is de kartrekker van het project, voorzitter van Kring Peelland en vicevoorzitter van de Federatieve Commissie Jeugd.

Het project 'De NBFS op weg naar 2025'

WAAROM EEN PROJECT OVER DE TOEKOMST?

In 2008 ging de Federatie Commissie Jeugd met in het bijzonder Rien de Krom, Harrie Muskens en Henk de Hair aan de slag met de ontwikkeling van een jeugdbeleid. Er is een enquête gehouden over de situatie van de jeugd (leden tot 30 jaar) binnen de gilden, met onderwerpen zoals: hoe gemakkelijk of moeilijk de gilden aan jeugdleden komen; wat ze doen om de jeugd langdurig aan zich te binden; en hoe de tradities naar de volgende generatie worden overgedragen. De uitslag van de enquête en gesprekken met zo'n 25 gilden waren de basis voor de nota 'Franje of Fundament'. Deze nota bevat aanbevelingen voor de gilden hoe ze jeugd kunnen werven en behouden. Een uitwerking hiervan is onder andere de cursus 'Gilde en School' met eigentijds interactief leermateriaal. Naar aanleiding van de nota heeft de federatieve jeugdcommissie veel lezingen bij de gilden gehouden. Daarbij vielen vooral de vergrijzing en het inkrimpende ledenaantal op. Dit leidde tot de conclusie dat er meer moet gebeuren dan het opstarten van het jeugdbeleid. Het federatiebestuur werd ingelicht en bijgepraat. Er kwam een PR-commissie met de opdracht om de toekomst van de gilden en de organisatie van de federatie te bestuderen met als resultaat dat federatievoorzitter Jos Verbeeten op de Hoofddierendag 2013 een bezin-

ningsproject aankondigt, met zijn uitspraak dat het tijd wordt om 'het gildebod eens op te schudden'. En dat de inzet en inbreng van de afzonderlijke kringbesturen en gilden hierbij onontbeerlijk zijn.

DE EERSTE RONDE

Het project is opgestart met een bijeenkomst per kring met kringbestuur, de aangesloten gilden en leden van het dagelijkse bestuur van de federatie. Aan de hand van een PowerPointpresentatie geeft het federatiebestuur uitleg over de opzet van het project, presenteert het zijn visie op het bestaansrecht van de gilden en op noodzakelijk te ondernemen acties. Dit met het doel om samen een visie op de toekomst van de gilden, kringen en federatie te ontwikkelen. Ook wil het bestuur de trots bevorderen op wie we zijn, wat we zijn en vooral waarom we het zijn. De deelnemers krijgen stellingen en vragen mee waarvan het de bedoeling is dat men er 'thuis in het eigen gilde' met elkaar over in discussie gaat. Alle mogelijke onderwerpen mogen daarbij aan bod komen, zoals: Hoe blijven onze tradities levensvatbaar? Wat vinden we van de positie van vrouwen? Hoe staan we tegenover onze relatie met de kerk? Past het uniform nog bij de huidige tijd? Hoe zou de PR moeten zijn? Wat zijn onze ambities? Wat missen we? Is de huidige organisatievorm klaar voor de toekomst? Enzovoort, enzovoort.

Eind januari 2014 is in vier kringen al zo'n bijeenkomst gehouden. Er is veel belangstelling en waardering voor het project. Binnen de vier kringen zijn de gilden alleen of samen met anderen volop bezig met de invulling van hun visie, ideeën en wensen.

DE TWEEDE RONDE

De tweede ronde start in maart 2014. Het federatiebestuur bezoekt de kringen en verzamelt dan de antwoorden op de vragen. Waar in de eerste ronde het federatiebestuur aangeeft wat zijn visie is, wordt de tweede ronde er een waarin het bestuur luistert naar de inbreng van de gilden en kringen. Het communicatie- en adviesbureau Groep 5700, die het project professioneel ondersteunt, gaat de antwoorden vertalen en zal de uitkomsten voorleggen aan het federatiebestuur. De uitkomst van de beraadslaging binnen het bestuur gaat leiden tot een concept 'Manifest voor de Toekomst', gekoppeld aan een actieplan met als doel de toekomst van de Noord-Brabantse schuttersgilden te waarborgen en de organisatie uit te rusten voor een kwalitatief goede invulling van taken. Manifest en actieplan worden in een vergadering van alle kring- en gildebesturen ter goedkeuring voorgelegd. Daarna kan de uitwerking van het actieplan worden opgepakt. ■

De Gildetrom, het blad voor jong en oud.

Gildecongres 2014

Gezien het feit, dat er een minimale opgave van gildeleden is ingekomen tot deelname aan dit tweejaarlijks gildecongres zal het geplande congres in het Belgische Zoutleeuw NIET worden gehouden.

Als alternatief vindt op zaterdag 26 april 2014 een gildecongres plaats in de Abdij Keizersberg in Leuven. De gilden krijgen hierover nog bericht. ■

In de nota 'Franje of Fundament' is het jeugdbeleid van de federatie vastgelegd. Eén van de uit te werken actiepunten is dat er te weinig gekwalificeerde instructeurs zijn om de jeugd op te leiden in het trommen, vendelen en bazuinblazen.

Instructeurspoule of instructeursopleiding?

De federatiecommissies Jeugd, Vendelen, Trommen en Bazuinblazen hebben samen een project opgezet om te bekijken of een instructeurspoule of instructeursopleiding in de kringen opgezet kan worden. De Federatie Commissie Jeugd bezoekt per kring de gilden die hebben aangegeven dat zij willen nadenken over een uitwerking van de ideeën en er ook aan deel willen nemen. In de kringen Peelland, Kempenland en Land van Cuijk zijn hierover al gesprekken gehouden. Op basis van de bezoeken aan deze drie kringen kan als eerste voorzichtige conclusie getrokken worden dat de gilden voor de disciplines trommen en bazuinblazen veelal terugvallen op instructeurs van fanfares of harmonieën. En dat voor het vendelen vaak oudere vendeliers van het eigen gilde ingeschakeld worden. Ook is er sprake van kruisbestuiving tussen gilden en zelfs kringen. Een voorbeeld: jonge vendeliers uit Heukelom, Loon op Zand, Moergestel en Raamsdonk oefenen regelmatig samen in een zaaltje in Berkel-Enschot. Er is altijd een ouder aanwezig, maar er is geen vaste instructeur. De vendeliers leren vooral van elkaar. Soms komt er een gildebroeder langs met veel vendelervaring en zo nu en dan komt een lid van een vendelcommissie advies geven. Voor wat betreft het opzetten van een federatieve opleiding tot instructeur bestaat in alle drie de genoemde kringen een in-principe-belangstelling om mee te doen. Zo'n opleiding moet zowel vakinhoudelijke als didactische onderdelen bevatten. Nadat de drie andere kringen bezocht zijn zal een definitief plan tot uitwerking opgezet worden. Wordt vervolgd. ■

Wie wat waar wanneer?

Koning Johannes van Hulst en hoofdman Antoon Tijssen van het Sint Jorisgilde, Hapert zijn op de foto in nummer 2013/4 herkend. Het betreft het gildefeest te Waalre in 1929, georganiseerd door het Sint Willibrordusgilde, Waalre ter gelegenheid van hun 600-jarig bestaan. Eind jaren 70 is deze opname gepubliceerd in: Hapert zoals het vroeger was [nr. 101].

Het onderschrift luidt

Foto Gilde 'St. Joris'. Hier zien we een paar bekende Hapertse mensen van voorheen.

Het zijn: Kees Jansen, Toon Tjissen, Hannes van Hulst, v.d. Ende, Bert Lemmens, Kees Mollen, Adr. Willems, Giel Leyten, J. Bierings, Janus Antonis, Piet Jansen.

Nieuwe foto: Wie kan ons vertellen: welke persoon bij welke naam hoort?

Fotograaf Gaston Remery maakte deze kleurenopname op de Kringgildedag te Eersel in 1982 bij het Sint Catharina en Barbaragilde. Wie herkent deze vier jonge tamboers? Nu zullen het al vijftigers zijn.

Stuur uw reactie naar de Brabant-Collectie (brabant@uvt.nl) of naar Tony Vaessen (antonius.vaessen@pandora.be).

We hopen veel reacties van u te mogen ontvangen en de volgende keer wederom een nieuwe foto. ■

De Gildetrom, het blad voor jong en oud.

Scouting en Sint Antoniusgilde vinden elkaar

Donderdagavond 24 oktober 2013 ondertekenen de voorzitter van Stichting Sint Patrick, Gerrit Verdijck en de hoofdman van het gilde van het Heilig Sacrament des Altaars en Sint Antonius Abt, Jos Verbeeten, een huurovereenkomst waardoor het gilde in de wintermaanden voor meerdere jaren gebruik kan maken van blokhut "De Hoefse Hut". Het gilde vindt hier een onderkomen, waar het op donderdagavond kan vlakschieten. Een uitstekende locatie die gelegen is naast het gildeterrein. Het gilde en de scouting werken al langer in goede samenspraak samen. Vier winterperiodes krijgt het gilde al toestemming om in de blokhut te schieten. Gildeleden verlenen regelmatig hand- en spandiensten voor de scouting. ■

De ondertekening, met vlnr. Gerrit Verdijck en Jos Verbeeten.

Allerzielen in Ravenstein

Het Ravensteinse gilde is rond 1430 opgericht om de stad te beschermen, maar ook om pestdoden te begraven. Gelukkig zijn er al vele eeuwen geen pestepidemieën meer en hebben zij zich tot de jaren zestig van de twintigste eeuw gericht op het begraven van overleden plaatsgenoten. Daarnaast zijn er uiteraard de activiteiten zoals schieten, teren enz. In de genoemde jaren wordt het begraven overgedragen aan professionele krachten omdat het voor de broeders buiten Ravenstein niet doenlijk is geregeld hiervoor vakantiedagen op te offeren. De laatste jaren is het gilde zich gaan bezinnen op haar taken en onlangs begint het idee te leven om op Allerzielen kaarsjes te laten branden op de begraafplaats. Vanaf de ochtend tot in de avond zijn gildebroeders en -zusters op de begraafplaats aanwezig om de paden van lichtjes te voorzien. Ook geeft men de bezoekers de gelegenheid een lichtje te plaatsen op het graf of bij de urn van hun overleden dierbare. De lichtjes worden door het gilde aangeboden. Hiermee hoopt het gilde een bijdrage te leveren aan het waardig herdenken van de overledenen. Deze geste wordt door bezoekers en de parochie zeer op prijs gesteld. Een nieuwe traditie lijkt hiermee geboren als moderne opvolging van een traditie uit de vijftiende eeuw. ■

Sint Antoniusgilde, Sint Anthonis heeft een nieuwe standaardrijder

Bij de officiële presentatie van het gilde op 14 januari 2007 rijdt ook een standaardrijder voor het gilde. Door omstandigheden is er hierna geen standaardrijder meer bij het Sint Antoniusgilde. Trots is het gilde dan ook, dat er bij het Antoniusfeest 2014 weer een standaardrijder is in de persoon van Henk Deenen uit Ledeacker. De standaardrijder voert de standaard, het visitekaartje van het gilde, en dat is een voorrecht. Hij rijdt te paard voor het gilde uit, met de standaard in de rechterhand in een steun aan de voetbeugel. Door het zigzaggen maakt hij de straat vrij voor het vaandel en het gilde rond de koning. Bij het koningschieten trekt hij driemaal om de boom om de boze geesten te verdrijven. Het Antoniusfeest begint met het afhaken van het koningspaar. Hier verrast koning Jan van Tilborg alle gildeleden met een warm worstenbroodje. Hierna trekt het gilde op naar de parochiekerk voor een mis, voorgegaan door gildeheer pastoor Kerssemakers. Na de viering vindt voor de kerk de overvendeling van de koning, het kerkelijk en wereldlijk gezag plaats, waarna het gilde vertrekt om met de genodigden de dag gezellig voort te zetten. Ook hier rijdt de standaardrijder voor de stoet uit. ■

De nieuwe standaardrijder.

Opening jubileumjaar en installatie beschermheer

De opening van het jubileumjaar bij het Sint Antonius, Sint Sebastianus en Heilig Sacramentsgilde, Beugen begint op zondag 5 januari 2014 met een mis met gilde-eer in de parochiekerk. Tijdens de dienst, voorgegaan door pastoor Kerssemakers wordt de nieuwe beschermheer Hugo Barten geïnstalleerd. Na de viering wordt de dag voortgezet met een brunch, gevolgd door de jaarvergadering. De leden en het bestuur kunnen terugzien op een geslaagde aftrap van het jubileumjaar, het 300 jarig bestaan. Het Beugense gilde gaat verder met de voorbereidingen van de vrije gildedag op 15 juni 2014. ■

De nieuwe beschermheer.

Leden Sint Matthiasgilde herstellen mobiele kiosk

Sinds kort beschikt het Sint Matthiasgilde uit Oploo over een nieuwe aanwinst, namelijk een prachtige kiosk. De kiosk lag jarenlang in een opslagruimte van de gemeente Sint Anthonis en kwam na een verloting onder de verenigingen uiteindelijk bij het Sint Matthiasgilde terecht. Het meeste werk moet dan echter nog gedaan worden, iets waar de ijverige leden van het gilde direct voor klaarstaan. De kiosk is namelijk in een dermate erbarmelijke staat, dat hij helemaal gestript moet worden. Nadat het ijzerwerk op verschillende plaatsen verstevigd, ontroest en behandeld is, wordt al het houtwerk vervangen en het zeil hersteld. Daardoor heeft het gilde nu wel een bijzondere aanwinst in handen. Bij navraag bij fabriek Spijckstaal blijkt, dat er nog maar weinig van deze mobiele kiosken bekend zijn. Het opknappen is een flinke investering, die het gilde terug wil krijgen door de kiosk te verhuren bij evenementen, zoals gildedagen. Daarvoor kan gebeld worden met deken Jeroen Klauwer: 06-51537667. ■

De mobiele kiosk, volledig hersteld door leden van het Sint Matthiasgilde.

Is jouw medelezer nog geen abonnee?

De Gildetrom het blad voor jong en oud.

Jos van der Linden, nieuwe koning van het St. Catharinagilde Eindhoven-Stad

Op zaterdag 7 september 2013 vond het jaarlijkse koningschieten plaats van het Sint Catharinagilde Eindhoven-Stad rond de eigen schutsboom in het Stadswandelpark. Naar traditie werd de boom gevrijd door een representant van de gemeente Eindhoven; dit maal wethouder van cultuur Mary-Ann Schreurs, die na een toepasselijk openingswoord het eerste schot mocht lossen. Na een spannende strijd was het uiteindelijk Jos van der Linden, die bij het 69ste rake schot het laatste kleine stukje van de vogel naar beneden haalde. Puur bij toeval passeerde op dat moment een groep liefallige, feestelijk geklede jonge dames die dit zagen gebeuren. Zij aarzelden geen moment en sloten spontaan de nieuwe koning in hun armen; iets waarvan hij zichtbaar genoot (zie foto). Na het installeren van de koning keerde iedereen huiswaarts om 's avonds in officiële kledij samen te komen in het Stadspaviljoen voor het koningsdiner. Het was weer een prachtige dag. De paar druppeltjes regen mochten de pret niet drukken. ■

De nieuwe koning wordt door liefallige dames gekust.

Robijnen jubilaris in Tongelre

Zondag 24 november 2013 viert het Sint-Catharinagilde Tongelre haar patronesdag. Het is wel eens eerder voorgekomen, maar nu heeft men besloten dit voortaan ieder jaar te doen. Dit omdat op doordeweekse dagen praktisch geen kerkgangers zijn. Om voor het selecte groepje van het gilde de kerk warm te stoken is geen doen. Vandaar. Op de zondag wordt dan alleen het kerkelijke gedeelte met de feestvergadering in het gildehuis gevierd en op 25 november het tweede gedeelte. Tijdens de feestvergadering in het gildehuis wordt Harrie van Dommelen gehuldigd voor zijn zestigjarig lidmaatschap. Hij krijgt van het gilde de zilveren Catharina 60 speld overhandigd. Felix Crooijmans reikt hem namens de kring de gouden rozet uit. ■

Harrie van Dommelen gehuldigd.

39e Zilveren Brabantkruis 2013

Bij het Sint Jorisgilde Gestel in Eindhoven is weer geschoten om het Zilveren Brabantkruis. De eerste zondag is het erg slecht weer, veel wind en regen, maar dit houdt niet in dat er niet geschoten kan worden. De tweede zondag is er alleen veel wind. De derde zondag begint met regen maar dit gaat snel over in een mooie dag met een klein beetje zon. De laatste zondag start met mooi weer zonder wind. Er zijn dan nog drie kanshebbers voor 60 treffers. Bij de veteranen is Walter Huisman uit Lexmond de kanshebber en bij de senioren blijken Tinus Meulenbroeks en Paul Hoeks de twee kanshebbers te zijn. Tijdens het kampen is het na twee schoten al beslist.

Tinus Meulenbroek, Sint Jan Baptist Oerle is voor de tweede keer achtereenvolgens winnaar van het Zilveren Brabant kruis. Walter Huisman haalt niet genoeg treffers. Maar Piet Schellekens van het O.L.V. Broederschap Oirschot schiet er alles af en behaalt 59 treffers. Hij wordt de winnaar van het veteranen schildje. In 2014 bestaat de verschieping om het Zilveren Brabantkruis 40 jaar en dat kan niet zomaar voorbij gaan. Er zijn plannen er een mooi jubileumjaar van te maken. Wil jij je ook laten verrassen? Kom dan 26 oktober en 2 – 9 – 16 november naar ons schietterrein om je geluk te beproeven. ■

Vijf jubilarissen Sint Martinus, Tongelre

Het is weer een feestelijk festijn dit jaar (2013), de patroonsdag. Kapitein Henk van de Nobelen huldigt maar liefst vijf jubilarissen. Hij begint met Wim van Rooij die zijn 65-jarig jubileum viert. Ondanks zijn 89 jaar is Wim niet weg te slaan bij het gilde. Indien mogelijk volgt hij alle activiteiten en is regelmatig op de vergaderingen aanwezig. Henk bedankt hem voor zijn trouwe lidmaatschap en speldt hem de aangepaste onderscheiding op. Dan worden de gebroeders Ruud, Jeroen en Remco Schrurs in het zonnetje gezet. Gedrieën vieren ze hun 25-jarig jubileum. Eigenlijk zijn ze al 26 jaar lid, maar ze moeten van pa Schrurs eerst maar eens een jaar mee draaien. Ruud begint als bazuinblazer maar moet dat vanwege gezondheidsredenen al vlug opgeven. Hij wordt dan tamboer. Ook loopt hij een lange periode met het gildevaandel. Hij is nu raadsheer trommen en bazuin blazen bij kring Kempenland.

Jeroen begint als vendelier en is dat nu nog. Hij is lid van de vendelcommissie bij de kring. Remco, de jongste telg, begint zijn carrière als bedelaar. Daarbij is hij ook een goed tamboer en heeft de functie van hoofdtamboer. De gebroeders krijgen de jubileumspeld van de voorzitter, welke hoort bij een 25-jarig jubileum. Ralph van de Voort is ook 25 jaar bij het gilde. Ralph is ook aangemeld door zijn vader. Hij begint als vendelier en is dat nog steeds. Een aantal jaren is hij vendelleider. Hij is voorzitter geweest van de werkgroep Vendeltreffen 2013. Henk bedankt hem en speldt hem de jubileumspeld op. De voorzitter memoreert in zijn toespraak dat hij best trots is op dit soort jubilarissen. ■

De vijf jubilarissen in Tongelre.

Nieuwe Keizer en koning Sint Catharinagilde, Son

Op zondag 15 september 2013 vindt het jaarlijkse koningschieten bij het Sint Catharinagilde plaats.

De mis in de Sonse kerk heeft een speciaal tintje: er wordt een nieuwe keizer geïnstalleerd! Sinds het overlijden van keizer Jan de Haas, vorig jaar, heeft het gilde geen keizer.

Binnen de gelederen van het gilde blijken kandidaten te zijn, die aan de eisen voldoen het keizerschap te kunnen verwerven. Hiervan blijkt Wim van den Berg de beste papieren te hebben. Hij wordt dan ook tijdens deze gildemis als keizer geïnstalleerd. Wim wordt lid in 1966. Hij verovert voor het eerst het koningschap in 1968 en herhaalt dit in 1969, 1974, 1979, en 1981. Wim is vaandrig en zit sinds 1998 in het bestuur. De plechtige installatie gebeurt door gildeheer pastor Bakermans en hoofdman Ad Ras. Dat dit gepaard gaat met het nodige ceremonieel vertoon spreekt voor zich. Aansluitend vindt vervolgens voor de kerk de vernieuwing van eed van trouw aan het kerkelijk en wereldlijk gezag plaats en wordt er een vendeldemonstratie op het kerkplein gegeven. Hierna vertrekt het gezelschap naar het clubgebouw voor het koningschieten. Men schiet in twee voorrondes, de eerste wint Ad van de Ven en de tweede Wim van Rijssel. Het is Wim van Rijssel die het laatste stuk naar beneden schiet en daarmee de koningstitel verovert. Voor Wim is het de derde keer. ■

De keizer en koning samen op de kiek.

Is jouw medelezer nog geen abonnee?

De Gildetrom het blad voor jong en oud.

Huwelijk met een gildetintje en een verbroedering

Op 23 augustus 2013 gaat het Sint Agathagilde Heeze naar Oerle om daar vendelier Eric Bierings en zijn kersverse echtgenote Lianne Schoonen een vendelhulde te brengen. Zowel Eric als Lianne komen uit een gildegezin. Eric is veertien jaar gildebroeder waar ook zijn veel te jonge plotseling overleden vader actief was en zijn moeder een aantal jaren geleden is togetreden als bazuinblazer. Lianne komt eveneens uit een gildefamilie maar is zelf geen lid. Op de huwelijksdag is een verrassende kleine verbroedering tussen beide gildes. De broer van de bruid, vendelier van het Oerlese gilde, heeft het gildekostuum van zijn aanstaande zwager weten te bemachtigen en staat als een "anonieme verstekeling" tussen de vendeliers van Heeze. Hij draait netjes de vendelgroet mee en kan daarna lachend de hand van zijn zus en zwager schudden. Na de vendelgroet brengen de leden van Sint Agatha hun felicitaties aan het bruidspaar. Deze mooie dag levert nog een mooi uitwisseling op. Beide gildes zijn het afgelopen najaar bij elkaar op een zondagmorgen gaan schieten. In Oerle wordt met de kruisboog geschoten, in Heeze komen de gildebroeders uit Oerle met geweer schieten. ■

Het bruidspaar toegesproken door de kapitein van Sint Agatha Heeze.

Sint Agatha, Heeze

Kermismaandag 12 augustus 2013 is het vijftig jaar geleden dat Harrie Verbeek als gildebroeder wordt geïnstalleerd. Deze dag begint met een eucharistieviering. Dan volgt er een gezamenlijke koffietafel in het clubhuis aan De Zegge waarbij ook echtgenote Marietje en familieleden zijn uitgenodigd. De jubilaris wordt onder de schutsbomen toegesproken door baasdeken Thieu Kessels. Harrie was voorzitter van 1989 tot 2000, in die periode heeft het gilde de vijftigste kringgildedag, 1992, in Heeze georganiseerd. Door zijn grote inzet in die halve eeuw heeft hij het voortbestaan van het gilde doorgegeven aan de nieuwe generatie. Broederschap en dienstbaarheid staan bij hem hoog in het vaandel. Met zijn broer Wim heeft hij in die tijd een belangrijke stempel gedrukt op het reilen en zeilen van het gilde. Voor zijn vele verdiensten is hij Koninklijk onderscheiden. Na zijn pensionering blijft hij niet stil zitten, maar gaat vrijwilligerswerk doen. Geboren op de Rul en nog steeds op dezelfde plek wonend met zijn Marietje kennen we hem met een opgestoken hand, een bemoedigend woord en een luisterend oor. Marietje mag na de toespraak het herinneringsschild van het Sint Agathagilde bij Harrie omhangen. Namens Kringschap Kempenland wordt hij door voorzitter Felix Crooijmans onderscheiden met het gouden insigne. Het mooie weer zorgt ervoor dat deze dag voor de jubilaris onvergetelijk wordt. ■

De gouden jubilaris met echtgenote.

Sint Jorisgilde Heeze

Op 5 januari 2014 is de nieuwjaarsreceptie bij het Sint Jorisgilde Heeze. Gildebroeders, begunstigers en belangstellenden zijn naar het gildeschapiljoen "De Santen" gekomen om elkaar het beste te wensen voor 2014. Na de nieuwjaarswensen van de opperdeken Peter Janssen wordt de winnaar bekend gemaakt "de beste schutter van 2013". Dit is Jan van Lierop jr. Het zilveren draagschild wordt hem omgehangen. Hij mag deze in 2014 dragen. ■

Jan van Lierop jr.

René Hoeks ontvangt kringonderscheiding

Tijdens de zeer gezellige teeravond van het Sint Martinusgilde Luijksgeestel ontvangt gildebroeder René Hoeks uit handen van districtsraadsheer Theo Schoenmakers de gouden kringonderscheiding van Kring Kempenland vanwege zijn veertigjarig lidmaatschap bij het gilde en vijftig jaar lid van de overheid. René Hoeks is op 12 november 1973 lid geworden van het gilde als gildebroeder en schutter. Van 1988 t/m 1996 is hij wapenmeester. Daarna wordt hij schuttersleider en sinds 2012 is hij weer wapenmeester. Van 1996 tot 1998 is hij koning. Sinds 1988 heeft hij ook zitting in de overheid. René is een actief schutter, er zijn weinig wedstrijden en oefenzondagen die hij voorbij laat gaan. Daarnaast heeft hij een zeer grote inzet getoond bij de verbouwing van het gildehuis en bij de realisatie van het nieuwe schietterrein. Overal waar bouwkundige assistentie nodig is, is René aanwezig. Op deze avond worden ook twee nieuwe gildebroeders geïnstalleerd. Marijn Schippers, al jaren aspirant tamboer en schutter en Ad de Jong leggen de eed op het vaandel af. ■

René Hoeks met echtgenote.

Theo Elshof koning Sint Nicolaasgilde

Sinds 7 september 2013 is Theo Elshof onze koning, en dat voor de derde keer. Na 63 schoten komt de koningsvogel naar beneden, daarmee troeft hij zijn tegenstanders, Marco Hendriks (vorige koning) en Arianne Schampers-Bogers af. Arianne Schampers wordt Theo's koningin. Het is voor het eerst in de geschiedenis van het gilde, dat een gildezuster mee schiet om de koningstitel. ■

Het koningspaar van Valkenswaard.

Gouden jubilaris Sint Nicolaasgilde

Op de teerdag, 7 september 2013, wordt Ria Hoevenaars gehuldigd, voor haar vijftig jaar lidmaatschap. De weduwe van oud-koning en vaandrig Jack Hoevenaars, is onder meer lid van de volksdansgroep en is meerdere malen koningin geweest. Ze ontvangt de gouden speld van het Sint Nicolaasgilde en het gouden schild van de bond. ■

Ria Hoevenaars vijftig jaar lid.

Drie jubilarissen in Waalre

Op 16 november 2013 heeft het Sint Willibrordusgilde Waalre drie jubilarissen gehuldigd; Piet Smolders zestig jaar lid, Herman van Kruysdijk veertig jaar lid en Henk Hartjes veertig jaar overheidslid. Alle drie hebben binnen het gilde diverse functies bekleed. Kringsvoorzitter Felix Croijmans speldde hen de onderscheidingen op die hiervoor gelden. ■

Vlnr: Piet Smolders, Herman van Kruysdijk en Henk Hartjes.

Toon van de Ven koning van de gemeente Eersel

Zondag 29 december 2013 strijden zeven koningen uit de gemeente Eersel bij het gilde Sint Lucia in Steensel om de titel koning van de gemeente Eersel. Bij het 65e schot is het Toon van de Ven, koning van het Luciagilde Steensel, die de laatste resten van de vogel neerhaalt en zich in 2014 koning van de gemeente Eersel mag noemen. ■

De deelnemers in Eersel.

Gilde Sint Lucia Steensel heeft nieuw gildegebouw

Het gilde heeft vanaf 1995 een gildeonderkomen in een gebouw van wasserij Steensel. Op zich zit het gilde daar prima. Door omstandigheden mogen ze geen gebruik meer maken van het weiland wat bij het gebouw ligt. Daardoor is het moeilijk om nog een wedstrijd met de kruisboog te organiseren en is het gilde in overleg gegaan met de gemeente. In goede samenwerking met de gemeente en de korfbalclub is besloten een nieuw gebouw op te richten op het korfbalveld. Architectenbureau Keeris heeft het programma van eisen vertaald in een prachtig ontwerp, een gebouw met een moderne uitstraling met veel glas en dus ook veel licht. In een jaar tijd hebben de leden, samen met een aantal vrijwilligers van buiten het gilde, het gebouw gerealiseerd. Het is een mooi functioneel gebouw geworden. Via een prijsvraag is door de leden de naam gekozen die Miriam Hermans heeft voorgesteld: De Gildekamer. Op 25 mei 2013 is De Gildekamer officieel geopend door burgemeester Anja Thijs-Rademakers en hoofdman Roeland van Hooff. Pastoor van der Weijst heeft het gebouw en het beeld van de Heilige Lucia, gemaakt door dorpsgenoot Piet Bierens, ingezegend. Hiermee is het gilde klaar voor de toekomst en kan het beginnen aan de organisatie van de kringgildedag in 2016, die in Steensel gaat plaatsvinden. ■

De Gildekamer in Steensel.

Vier bomentoernooi Sint Ambrosiusgilde Baardwijk

Op zondag 3 november 2013 heeft het Sint Ambrosiusgilde Baardwijk haar jaarlijkse 4-bomentoernooi gehouden. Er wordt geschoten op vier bomen die zich op verschillende locaties bevinden. Op elke boom worden vijf schoten gelost met een proefschot per boom. Er wordt geschoten met de kruisboog op de wip. Door het zeer slechte weer met af en toe regen en harde wind is het voor de schutters extra moeilijk om iets te raken. Ondanks deze omstandigheden toont Bertus van Daelen zich een bekwaam schutter en mag daarom de eerste prijs, bestaande uit een wisselbeker uit handen van hoofdmans René Pullens in ontvangst nemen. ■

Bertus van Daelen ontvangt de wisselbeker.

Drie leden zestig jaar lid Sint Ambrosiusgilde, Baardwijk

Op dinsdag 7 januari 2014 heeft het Sint Ambrosiusgilde Baardwijk haar jaarlijkse teerdag gevierd. Deze dag verloopt anders dan normaal omdat er maar liefst drie gildebroeders gehuldigd worden voor hun zestigjarig lidmaatschap. Tijdens de feestavond worden de drie jubilarissen door hoofdmans René Pullens naar voren geroepen en in het zonnetje gezet. Hij roemt hun trouw en betrokkenheid aan het gilde. Ze krijgen door de hoofdmans een zilveren schild opgespeld. Het Sint Ambrosiusgilde is er maar wat trots op dat zij zulke leden onder haar gelederen heeft. Jubilaris Henk Pullens is begonnen als vendelier en is daarna 43 jaar hoofdmans geweest. Nu is hij erehoofdmans. Jan Bijnen is een begenadigd schutter en is veel onder de schutsboom te vinden. Ook is hij een keer koning van het gilde geweest. Bertus Kleijberg is keizer en jarenlang de tamboer van het gilde geweest. ■

Drie jubilarissen in Baardwijk.

Sint Ambrosius, Haarsteeg huldigt jubilarissen

Zaterdag 11 januari 2014 viert het Ambrosiusgilde haar jaarlijkse staatsiedag. Een zeer feestelijke dag dit jaar omdat drie jubilarissen gehuldigd kunnen worden. De dag wordt geopend met een mis en een vendelgroet aan de kerkelijke overheid. Kringhoofdmans Jack Goudsmits kondigt een primeur aan: in de kring Maasland viert voor het eerst een vrouwelijk gildelid haar 40-jarig jubileum: Toos Meijer-van Eggelen. Het Ambrosiusgilde Haarsteeg laat al geruime tijd vrouwelijke leden toe, ook al in de tijd dat er nog strafpunten gegeven worden voor het meelopen in de optocht. Die tijd ligt achter ons en benadrukt wordt dat Toos in die veertig jaar een actieve bijdrage heeft geleverd. Gildelid André van Bokhoven is de tweede 40-jarige jubilaris. André is momenteel gildekoning en dat voor de tweede keer: een bewijs dat hij nog steeds met veel plezier deelneemt aan het schieten. De meeste bewondering oogst André met zijn houtsnijwerken voor het gilde. Hoofdmans Frans Mommersteeg heeft nog een speciaal jubileum te melden: Tini Verhoeven viert zijn 50-jarig jubileum: een niet al te vaak voorkomend feest. Tini wordt de Zilveren Bijenkorf van het Haarsteegs gilde omgehangen, een onderscheiding voor buitengewone verdiensten. Tini is al jarenlang schrijver-deken en een waardig en waardevol lid!

In aanwezigheid van de overheid van kring Maasland is de dag feestelijk voortgezet. ■

Toos Meijer-van Eggelen en André van Bokhoven met hun kringonderscheiding.

Tini Verhoeven ontvangt de Zilveren Bijenkorf.

Aanbieding koningsschild door Frans Basters

Op 5 januari 2014 is door Gilde Sint Ambrosius Loon op Zand haar jaarlijkse nieuwjaarsreceptie gehouden in gildehuis 'In de Beijenthuyne'. Het is gezellig druk tijdens de nieuwjaarsreceptie. Zo'n vijftig gildebroeders en -zusters zijn aanwezig om onder het genot van een drankje en hapje elkaar alle goeds toe te wensen voor 2014. Hoofdman Jan van Riel is blij dat er goede sfeer heerst binnen het gilde wat getuigt van goede broederschap.

Bij het groot onderhoud van de tuin de dag ervoor is er met een groot aantal leden veel werk verzet. Na zijn toespraak heeft de hoofdman zijn jaarlijks nieuwjaarslied aan wat door iedereen uit volle borst wordt meegezongen.

Koning Frans Basters heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt om zijn koningsschild aan te bieden aan het gilde. Het schild is vervaardigd door edelsmid Wim Cordang. Op het schild zijn de drie hobby's van Frans afgebeeld. Ook de initialen van Frans staan op het schild, de datum waarop hij koning heeft geschoten, een bijenkorf en de naam van het gilde. Tevens biedt Frans de aanwezige gildeleden een "koningsbiertje" aan. ■

Het koningsschild, vervaardigd door Wim Cordang.

Kermismaandag, koningschieten en keizerschieten

Maandag 26 augustus 2013, staat het tweejaarlijkse koningschieten bij Gilde Sint Antonius-Abt in Nuland op het programma. Deze dag is een historische dag geworden voor het gilde. Drie-en-dertig Jaar na het overlijden van de heer Gerrit van der Schoot, hebben we een nieuwe keizer: Hans van der Donk. Nieuwe koning is geworden Gerrit Clement. ■

Keizer Hans van der Donk.

In het midden, koning Gerrit Clement

Ouderling Toon Beerendonk in Udenhout

Tijdens teerdag op 18 Januari 2014 van het Gilde Sint Antonius-Sint Sebastiaan Udenhout is gildebroeder Toon Beerendonk geïnstalleerd als ouderling van het gilde. Toon is lid vanaf 1965 (bijna 50 jaar dus) en is een zeer verdienstelijk vendelier geweest. Toon was bestuurslid van 1969 t/m 1977 en in 1990 voor drie jaar koning. Verder is Toon een zeer harde werker en heeft zich zeer verdienstelijk gemaakt voor het gilde. Alle bouwkundige zaken, voor zowel ons gildeonderkomen alsmede bij gildedagen in 1968, 1973 en 1998, komen onder zijn leiding tot stand. Ook bij het opbouwen van de huidige schietmasten is het Toon die veel werk voor zijn rekening neemt. Uitzetten van de locatie, fundering timmeren of beton storten het maakt Toon niet uit. Voor al zijn verdiensten besluit het bestuur om Toon de eretitel van ouderling toe te kennen. De erefunctie ouderling wordt toegekend aan een gildebroeder die op grond van zijn verdiensten voor het gilde wordt beschouwd als vertrouwensman en adviseur. De titel komt hem dus terecht toe. ■

De benoeming van Toon Beerendonk tot ouderling.

Jubilarissen Gilde Sint Antonius Abt Nuland

Wim Vos, veertig jaar lid. Wim heeft veel voor ons gilde betekend. Hij krijgt een zilveren schild opgespeld. Hij zat jarenlang in de overheid van het gilde en is de eerste die als gildebroeder van het jaar is benoemd. Binnen de overheid bekleedde Wim de functie van dekenrentmeester en zorgde ook voor in- en verkoop van munitie.

Wout de Haas, veertig jaar lid. Ook Wout krijgt een zilveren schild. Wout zit evenals Wim jarenlang in de overheid, o.a. als dekenschrijver. Ook zit Wout jaren in de schietcommissie. Hij is nog steeds een actieve schutter, zowel met kruisboog als geweer.

Jan Sommers, zestig jaar lid. Jan heeft in zijn lange carrière al zoveel onderscheidingen en schilden gekregen dat men nu met iets anders moet komen. Het is een prachtige oorkonde geworden. Jan Sommers onze commandant. Altijd in voor een grap en altijd zijn woordje klaar. Jan proficiat met deze mijlpaal.

Antoine van der Schoot, gildebroeder van het jaar. Antoine is door alle gildebroeders gekozen als gildebroeder van het jaar. Als commissielid van trommen en geweeschieten, trominstructeur van de jeugd en iemand die niet te beroerd is om de handen uit de mouw te steken. Heeft hij deze titel zeer verdiend. ■

Wim Vos, veertig jaar lid.

Jan Sommers, zestig jaar lid.

Wout de Haas, veertig jaar lid.

Antoine v.d. Schoot, gildebroeder van het jaar.

Tien jaar gildeheer pastoor Looyaard

Tijdens de gildemis ter gelegenheid van de teerdag, 18 januari 2014, van het Gilde Sint Antonius-Sint Sebastiaan Udenhout hebben wij gildeheer pastoor Looyaard een zilveren schild geschonken. Dit ter gelegenheid van zijn tienjarig gild jubileum. Pastoor Looyaard is zeer begaan met het gilde en steunt het gilde ten alle tijden. Mede door zijn steun zijn wij in 2005 en nu weer in 2014 in de gelegenheid geweest om een prachtig ingelijst vaandel uit 1907 en een zeer oud medaillon van een standaard uit 1736 in bruikleen te geven aan het kerkbestuur en deze twee prachtige stukken een mooie plaats te geven aan een wand in de kerk. We hebben hem geëerd met een prachtig rond schild met de tekst "Gildeheer". Het schild is ontworpen door Luuk van Loon. ■

Pastoor Loyaard krijgt het zilveren schild omgehangen

Sint Barbaragilde Dinther schrijft geschiedenis

Op donderdag 21 november 2013 worden in de najaarsvergadering drie nieuwe gildebroeders, Johan Dangé, Ad van Nistelrooij en Peter Nellen aangenomen als lid van het Sint Barbaragilde. Tijdens deze najaarsvergadering wordt ook de toelating van dames in het gilde besproken. In de voorbije decennia is de toelating van dames ook al besproken, maar de jaarvergadering verwees deze optie naar de prullenmand. Nu, in 2013, is er door de overheid een enquête gehouden en daaruit blijkt dat de meningen zijn bijgesteld. Bij stemming over de toelating van dames blijkt de enquête een juiste toetsing te zijn geweest. Het Sint Barbaragilde Dinther blijkt toch klaar te zijn voor deze grote verandering, na 550 jaar, in hun 'mannenwereld'. In de statuten zullen aanpassingen gedaan moeten worden om deze wens om te kunnen zetten tot daden. Binnen enkele maanden wordt hiertoe een extra ledenvergadering uitgeschreven om voor de tekst in de statutenwijziging toestemming te krijgen van de leden. De leden maken de dienst uit zoals het hoort. Hoofdman Jan van Eerd bedankt allen voor het getoonde respect voor elkaar tijdens deze niet gemakkelijke vergadering met grote beslissingen. Een vergadering waarin geschiedenis geschreven is. ■

Sint-Barbaraviering in Dinther

Op Zondag 8 december 2013 is de Sint-Barbaraviering door het Sint Barbaragilde in Dinther gehouden. Traditiegetrouw worden in deze viering nieuwe gildebroeders geïnstalleerd; vandaag zijn het er drie: Johan Dangé, Ad van Nistelrooy en Peter Nellen. De mis wordt voorgegaan door pastor Joost Jansen en bijgestaan door de misdienaars/gildebroeders Fred van den Berg en Piet van den Akker. Aan hoofdmans Jan van Eerd is het de eer twee gildebroeders te bedanken voor hun inzet:

- Gerben Verkuijlen voor zijn inzet vanaf 1994 als lid van de koorcommissie, evenementencommissie en commissie beheer en vanaf 2001 tot 2013 als deken met daarin diverse taken. Als herinnering en blijk van dank is er voor Gerben een zilveren schild.
- Fred van den Berg heeft als lid van de overheid van 1983 tot 2013 en eerste jongdeken van 1987 tot 2013 vele taken op zich genomen, zoals de jaarverslagen, de zilverregistratie waaronder het kopiëren en inboeken, de presentielijsten (dit alles ook nu nog). Kortom te veel om op te noemen. Fred wordt geëerd met de benoeming tot eredeken en ontvangt hiervoor een fraai schild.

Burgemeester Marieke Moorman wordt geïnstalleerd als gildenvrouw. Speciale gasten voor deze viering zijn de Europakoning Toon Weijtmans en Europaprinzen Bram van Bergen. Het is een bijzondere, mooie, gezellige Barbaraviering. ■

De installatie van de nieuwe leden.

Drie nieuwe gildebroeders en drie op wachtlijst

Het is een bijzondere bijeenkomst op Sint Barbaradag, de feestdag van het Sint Barbaragilde uit Veghel. Vanuit café Hart van Veghel trekt het Veghelse gilde samen op met het Sankt Gregoriusgilde uit Goch (D). Tijdens de gildemis in de Sint Lambertuskerk krijgen drie nieuwe gildebroeders hun gildehoed uitgereikt. Naast vele bezoekers is het college van b&w van Veghel aanwezig. Al eerder zijn de drie aspiranten, na een jaar 'stagelopen' door de traditionele 'witte en de bruine bonen' heen gekomen. Nu leggen Henny Knuvers (bazuinblazer), Harry Kroeze en Henk van de Rijdt de eed van trouw af als gildebroeders met in hun hand het grote gildevaan. Het Van Lee-mannenkoor luistert deze viering op. Na afloop trekt het gilde met de gildedames naar het gildehuis. Tijdens de feestavond worden de zilveren schilden die het gilde dit jaar heeft verdiend uitgereikt. Verder wordt het een gezellige avond met traditionele gerechten, gevolgd door muziek en dans, samen met de heren en dames van het Sankt Gregorius.

Aangezien enige maanden geleden vader Michel van Lieshout met twee zonen, Daan (bazuinblazer) en Kevin (tamboer), zijn aangemeld als aspirant-leden, zullen zij in 2014 tijdens een soortgelijke viering als drie nieuwe leden van het Sint Barbaragilde verwelkomd worden, althans als ze door de 'witte en bruine bonen' heen komen. ■

De drie nieuwe leden worden geïnstalleerd.

Heeft u al een abonnement op de digitale Nieuwsbrief van De Gildetrom?
Neen? Geef u zich dan nu op met uw e-mailadres: nieuwsbrief@degildetrom.nl

Vijftig leraren en leraressen schieten en vendelen bij Sint Barbaragilde, Veghel

Het lijkt wel een bijeenkomst van het hele basisonderwijs en speciaal onderwijs uit Veghel, Erp, Keldonk, Mariaheide en Boerdonk: een kennismakingsbezoek van vijftig basisschoollerares en directeuren van het Veghelse schoolbestuur SKIPOV bij het Sint Barbaragilde in Veghel. De Brabantse gilden zijn tenslotte nu erkend als Nederlands cultuurerfgoed en dus ook in Veghel het Sint Barbaragilde: dat wil je meemaken en ervaren. Dit jaar zijn al veel basisscholen en het voortgezet onderwijs, zoals de PABO van Veghel, geweest om kennis te maken en dan is de vraag: wat doen jullie bij het Sint Barbaragilde, mogen wij dat ook een keer ervaren? De tradities, de historie, de noodzaak na het 'bloedbad van Veghel in 1587', het komt allemaal aan bod, maar daarna, aan de slag. Vendelen, kruisboogschieten, trommen, bazuinblazen, maar ook een jeu de boulescompetitie. Iedereen vindt het leuk om de jaarlijks bijeenkomst van oud-leraren van het SKIPOV, dit jaar bij het Sint Barbaragilde, te houden. Veel gildebroeders zijn in kostuum aanwezig om alles te begeleiden, zelfs de jongste jeugdgildebroeders van 8 en 10 jaar, Daan en Kevin van Lieshout. Een geslaagde bijeenkomst! ■

50 (!) Onderwijzers en onderwijzeressen te gast bij het Sint Barbaragilde, Veghel.

Veel gilden strijden bij het kruisboogschieten in Veghel

Tientallen kruisboogschutters uit onze regio, onder andere uit Erp, Geffen, Uden, Rosmalen, Nuland, Heeswijk hebben zondag 15 december 2013 op het gildeterrein van het Sint Barbaragilde gestreden. Op het gildeterrein staan drie schietbomen zodat meerdere schutters, zowel jeugd als volwassenen tegelijk aan het werk zijn. Veghel is de tweede plaats waar de wedstrijden plaatsvinden. Het is een echte test van precisie en vooral concentratie om zoveel mogelijk punten te behalen. Deze keer komen de beste schutters uit Rosmalen, Geffen en Heeswijk. De volgende ronde vindt in Nuland plaats en als laatste komt Geffen aan de beurt. De schutters zullen nog extra moeten oefenen om straks met de hoogste score te kunnen eindigen. De prijzen zijn natuurlijk zilveren gildeschilden die we van de gilden kennen. De Veghelse schutters en gildebroeders kijken terug op een sportieve dag bij deze wintercompetitie. De erwtensoep werd door ieder gewaardeerd. De sfeer onder de gildebroeders, de schutters was weer reuze sportief en gezellig. ■

Schutters in actie.

Het kost maar 5 euro

Het kost maar 5 euro om een advertentie van vier regels in 'De Gildetrom' te plaatsen. De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent. U kunt de tekst, maximaal 4 Gildetrom regels, sturen aan: De Gildetrom, Beukendreef 39, 5056 CA Berkel-Enschot. Voeg het geld in contanten er bij.

Sint Barbaragilde werkt aan weg voor Open Dag

Het voorjaar lijkt al dichterbij te komen. Het Sint Barbara Gilde wil vooruit en wil af van die modderige entree van het terrein voor het gildehuis aan de Geerkens, de zandweg en zijstraat van de Vorstenbossche weg. Men wil op Koningsdag voor het eerst sinds jaren een Open Dag van het gilde houden. De weg naar het gildeterrein mag niet verhard worden omdat het landelijke gebied uiteraard gehandhaafd moet blijven. In najaar en winter is er dan wel overlast voor de leden en de bezoekers. Denk daarbij aan water, plassen, modder voor fietsers, wandelaars en auto's. De aansluiting op de eigen terreiningang is nu uitgegraven en opgevuld met zand en vervolgens bestraat. Door sponsors en eigen inzet van gildebroeders is straks op Koningsdag, zaterdag 26 april 2014, de Open Dag van het Sint Barbaragilde beter toegankelijk en mooi om te zien. Op 5 februari 2014 zijn studenten van de PABO in Veghel weer te gast en zij zullen de voordelen als eerste zien en merken. Houd dus de middag op Koningsdag vrij en noteer deze datum voor de Open Dag van het Sint Barbaragilde in de agenda. ■

De toerit in aanleg.

Afsluiting schietseizoen 2013 Sint Blasiusgilde Heusden

Ter afsluiting van het schietseizoen 2013 heeft op zaterdag 19 oktober 2013 de jaarlijkse wedstrijd om de Van Kasterenbeker plaatsgevonden bij het Sint Blasiusgilde in Heusden. Diverse schutters zijn bijegekomen om al strijdend deze beker te gaan bemachtigen. Na enkele afvalronden blijkt uiteindelijk Richard Tewes de beste schutter te zijn. In de Gildekamer wordt vervolgens aan hem de Van Kasterenbeker overhandigd, waarna deze dag met een gezellig samenzijn met een hapje en een drankje wordt afgesloten. ■

Het laatste schot.

Jubilarissen Sint Catharina Vlijmen

Op 23 november 2013 vieren de leden hun jaarlijkse staatsiedag, die begint met een mis. Na afloop hiervan wordt een vendelgroet gebracht aan de koning en pastoor. Dan is er een gezellig samenzijn in het gildelokaal van herberg 'Den Braai', waar de leden worden getrakteerd op koffie met worstenbrood. De middag staat in het teken van twee jubilarissen. Allereerst Noud Klerks, hij is vijftientwintig jaar geleden toegetreden bij het gilde. Omdat hij gehuwd is met een dochter van een gildebroeder kan hij lid worden. Noud is vooral van de partij bij het schieten. Hij neemt al jarenlang deel aan de onderlinge competitie en het driejaarlijkse koningschieten. Ook verricht hij hand- en spandiensten voor het schietterrein en als gezelligheidsmens is hij belangrijk voor de sfeer binnen de vereniging. Noud wordt onderscheiden met een zilveren speld. Jan van de Griendt is maar liefst veertig jaar lid. Hij is al vele jaren vaandeldrager en bekleedt een tijd de functie van deken. Jan is een actief lid van de schietcommissie en zelf ook een voortreffelijk schutter. Hij wint dan ook veel ereprijzen.

Ook wordt hij twee keer koning. Bij het onderhoud van het schietterrein is hij een onmisbare kracht. Het gilde reikt hem een zilveren schildje uit als blijk van verdienste. ■

Jan van de Griendt,
veertig jaar lid.

Noud Klerks, vijftientwintig
jaar lid.

Kampioenen Sint Catharina Vlijmen

Tijdens de jaarlijkse teerdag worden de prijzen uitgereikt aan de winnaars van de onderlinge competitie, die al weer voor de 37e keer is gehouden. Het blijkt afgelopen zomer weer een spannende strijd te zijn geweest met in de top slechts kleine verschillen.

De winnaars zijn: Michel van Bokhoven 1e opgelegd A, John van Hulten 1e Vrije hand A, Harold Speeks 1e Opgelegd B, Tim Vastré 1e Vrijehand B.

Het combinatieklassement heren wordt gewonnen door Tim Vastré en bij de dames wordt dat Coby van de Griendt. Nico van Bokhoven is de sterkste bij de 65-plussers. Bij de LSB-competitie wordt het 2e korps vrije hand kampioen en promoveert naar de eerste klasse. De schutters zijn Toon Groot, Jan, Danny en John van de Griendt. De schutters van Sint Catharina Vlijmen kunnen weer terugzien op een mooi seizoen. ■

De kampioenen, vlnr: Michel van Bokhoven, John van Hulten, Harold Speeks en Tim Vastré

Koninklijke onderscheiding in Vught

Op de teerdag van het Sint Catharinagilde Vught op 30 november 2013 wordt de staande deken Ad van de Sande, die op deze dag ook nog zijn 65e verjaardag viert, door het gilde gehuldigd vanwege zijn vijftigjarig lidmaatschap. Hij krijgt door de hoofdmans Bert Kluytmans een zilveren schild opgespeld. Ad kwam als veertienjarige bij het gilde als vendelier. Daarna heeft hij twaalf jaar deel uitgemaakt van het bestuur als jonge en oude deken. In 2001 is Ad benoemd als staande deken.

Hij heeft ongeveer vijftientig jaar deel uitgemaakt van het bestuur. Daarnaast draagt hij al tien jaar de zorg voor de gildeattributen en het gildezilver. Hierna krijgt burgemeester R. van de Mortel het woord en hij roemt Ad voor zijn verdiensten voor het gilde. Ad krijgt het zilveren schild opgespeld van de gemeente Vught vanwege zijn vijftigjarig lidmaatschap van het Sint Catharinagilde. Daarna wordt hem, na de hartelijke toespraak van de burgemeester, medegedeeld dat het Zijne Majesteit de Koning behaagd heeft Ad van de Sande te benoemen tot lid in de Orde van Oranje Nassau. De bijbehorende versierselen worden hem door burgemeester R. van de Mortel opgespeld. ■

Burgemeester van de Mortel speldt de versierselen op bij Ad van de Sande.

Twée jubilarissen Gilde Sint Catharina-Sint Joris Rosmalen

Op 23 november 2013 wordt de teerdag van het Gilde Sint Catharina-Sint Joris gehouden en vindt de huldiging van twee jubilarissen plaats. In de middag is een receptie voor de gouden jubilaris Rien Vos en Jo van Nuland, die veertig jaar gildebroeder is. Jo van Nuland schiet zich in die veertig tweemaal tot koning. De eerste keer wanneer hij tien maanden lid is en de tweede keer in 2006. Hierdoor zit Jo dan ook acht jaar in de overheid. Hij is erg actief en bereid om te helpen; vooral met de bouw van het nieuwe gildehuis heeft hij vele hand- en spandiensten verricht, nu onderhoudt hij het gildeterrein. Van Kring Maasland ontvangt hij de kringonderscheiding en van het gilde zelf krijgt hij een jubileumspeld met oorkonde.

Rien Vos begint vijftig jaar geleden als tamboer en blijft dat vijftien jaar, daarna neemt hij het hoofdvaandel over, en dat draagt hij nog steeds. Het is voor hem dus een bijzondere dag omdat vandaag het nieuwe vaandel ingezegend wordt. Rien maakt altijd de koningsvogel voor het koningschieten. Ook is hij actief geweest bij de bouw van het gildehuis.

De jeugdtamboers oefenen al jaren bij Rien thuis, waar ze altijd gastvrij worden ontvangen. Van Kring Maasland krijgt hij een zilveren jubileumspeld en een beeld van een vaandrig. ■

Rien Vos en Jo van Nuland

Nieuw vaandel Gilde Sint Catharina-Sint Joris Rosmalen

Tijdens de gildemis op de teerdag van het gilde, zaterdag 23 november 2013, is het nieuwe vaandel door gildeheer pastor Van Aken gezegend. Het oude vaandel is inmiddels 43 jaar oud en begint dusdanige slijtage te vertonen dat het aan vervanging toe is. Het nieuwe ontwerp van het vaandel is gemaakt door Leo van de Sangen. Het vaandel heeft de gildekleuren rood en groen; de patroonheilige Sint Catharina met rad, zwaard en boek en Sint Joris met de draak zijn op een andere manier afgebeeld. Ook staat het nieuwe dorpswapen van Rosmalen erop, met Maaslands vierblad en ploeg. Op het oude vaandel staat als oprichtingsdatum 1554 vermeld, maar na een deskundig onderzoek van de koningsvogel blijkt dat het gilde van vóór 1503 is. Sindsdien wordt 1502 als oprichtingsdatum aangehouden, dus nu staat 1502 op het vaandel als oprichtingsdatum en 2013, het jaar waarin het vaandel gemaakt is. Het nieuwe vaandel is vervaardigd door Joke Willigers. ■

Het nieuwe vaandel in Rosmalen.

Gilde Sint Hubertus Berkel

Staatsiedag 18 januari 2014. Het gildehuis café Concordia is door het overlijden van de eigenaar gesloten en dus zit het gilde zonder onderkomen om haar jaarlijkse staatsiedag te vieren. De muziekvereniging brengt uitkomst, we mogen het muziekhuis gebruiken. Op de vaste dag voor ons (de zaterdag na Driekoningen) is de viering helaas niet mogelijk, maar wel een week later. De vrijdag vooraf wordt weer de proclamatie afgekondigd door op het bejaardenhuis te trakteren op roggebrood met spek. Dat wordt altijd weer op prijs gesteld. De staatsiedag wordt begonnen met de gildemis, opgedragen door de gildeheer. Hierna wordt de eed van trouw hernieuwd. In het muziekhuis staat inmiddels de koffietafel met verse worst klaar. Ook is er weer een afvaardiging van onze bevriende scherpschuttersvereniging Prins Hendrik uit Amersfoort aanwezig, waar wij dit jaar het 100 jaar vriendschap gaan vieren. Een organisatiecomité had voor de hele middag spelletjes georganiseerd. Om drie uur wordt de middag onderbroken voor de gebruikelijke snert. Het avondmaal bestaat dit jaar uit een Chinese maaltijd. In de avond worden de prijzen uitgereikt van de diverse wedstrijden van 2013. Tot slot is er nog een loterij en het comité kan weer terugzien op een geslaagde staatsiedag. ■

Het Sint Hubertusgilde.

Geschrokken gildebroeders toch enigszins opgelucht

Onraad in Drunense Hubertuskapel. Weer is de beheerder onaangenaam verrast. Enkele van de nagedachtenis ornamentjes zijn verdwenen. De kapel welke al jaren aan zulke objecten plaats geeft, is daarmee weer slachtoffer. Met een ijzeren prikstok zijn de spulletjes achter het hekwerk weggehaald en meegenomen. Zonder medeweten van zowel het gilde als diegene die het heeft achtergelaten in de kapel. Veelal betreft het de nagedachtenis voor rondom de kapel uitgestrooide dierbaren. Dit nieuws is als een bom ingeslagen in de broederschap

en een van de eerste vragen was: is het glaswerk weer vernield? Tot opluchting is dat deze keer niet het geval maar betreuren doen de gildebroeders het voorval wel. Het gilde hoopt dat dit geen aanleiding gaat worden voor een nieuwe tijd van regelmatige vernielingen en andere ongewenste gedragingen. Wij roepen tevens op als er onraad wordt waargenomen dit te melden. Dat kan op de website www.st-hubertus.nl of secretariaat@st-hubertus.nl ■

Staatsiedag met verassingen

Zaterdag 2 november 2013 heeft het Drunense Hubertusgilde zijn vijfenvijftigste staatsiedag na de heropricting. Op deze dag wordt tevens gevierd dat twee gildebroeders vijftig jaar bij het gilde zijn en één veertig jaar. Allen zijn vanaf hun jeugd bij het gilde gekomen en gebleven. In de ochtend heeft het gilde hun koning thuis afgehaald en is men naar de kerk gegaan. Daarna is, zoals gebruikelijk, een besloten koffietafel. Bij aanvang daarvan wordt Frie Klerks gehuldigd voor zijn veertig jaar broeder zijn en Ton den Teuling en Jan van Veggel voor hun gouden jubileum. Drie jubilarissen die niet stil zitten. Één is hoofdman, één penningmeester en de derde steekt nog veel energie en tijd in de jurering bij het vendelen tijdens gildedagen. Na de lunch worden in het clubhuis aan de Steegerf de prijzen van het schietseizoen uitgereikt. Daarna wordt bij de kapel een hulde gebracht. In de middag is er voor de jubilarissen een receptie. Het bestuur van Kring Maasland komt met een verassing voor Gerard Klerks. Hij krijgt een zilveren onderscheiding voor zijn broederschap. Daarna wordt aan zijn broer Frie Klerks een gouden onderscheiding uitgereikt. Voor een foto impressie zie www.st-hubertus.nl ■

De drie jubilarissen: Frie, Jan, Ton.

Rikken en jokeren met gilden

Op zaterdag 14 december 2013 start voor het 45e jaar een drietal rik- en jokeravonden. Er wordt de eerste maal gekaart in Het Tramstation aan de Heusdenseweg te Elshout.

De organiserende gilden uit Drunen en Elshout verzorgen deze avond geheel ten behoeve van onder anderen DVS, 'Het Zorgenkind' en gelieerde verenigingen. De gilden spreken op deze wijze dank uit voor alle sponsors en middenstand uit Drunen en Elshout.

Zie ook www.st-hubertus.nl bij activiteiten voor plaatsen en datums. ■

Er wordt stevig gerikt en gekokerd in Elshout

Drie jubilarissen, 140 jaar gildebroeders

2 November 2013, het Sint-Hubertusgilde Drunen heeft zijn vijfenvijftigste staatsiedag. Vroeger ook wel teerdag genoemd, de afsluiting van het meest actieve deel van het jaar. Een dag vol gebruiken en tradities. Gildebroeders worden vroeg gewekt middels een reveille met bazuin en trom. In de ochtend komen de broeders samen om in optocht de koning en gildeheer thuis af te halen. Dan gaan allen naar de Lambertus kerk voor een mis alwaar op het einde Hubertusbroodjes worden gezegend. Dan in optocht naar een koffietafel samen met de dames. Tijdens die koffietafel worden dit jaar drie broeders geëerd vanwege hun lidmaatschap. Ton den Teuling en Jan van Veggel zijn al voor de vijftigste keer aanwezig. Frie Klerks heeft zijn veertigste deelname dit jaar. Omdat ze nog niet heel erg oud zijn kan men stellen dat ze al tijdens hun vroege jeugd bij het gilde zijn gekomen. En er zitten ook nog jeugdigen aan tafel, jubilarissen voor de toekomst. Om half drie is het gilde bij hun eigen Hubertuskapel aan de Steegerf voor een vendelgroet aan hun patroon. Normaal wordt er daarna geschoten voor dagprijzen. Dit jaar niet omdat er voor de jubilarissen een receptie is georganiseerd. Nadat deze is afgelopen is er een maaltijd voordat men weer huiswaarts keert. ■

Vendelgroet aan de Patroon van het gilde.

Uithalen nieuwe Gemononse koning

Het gilde Sint Joris & Sint Catharina is door haar zuster-gilde Sint Antonius -Sint Sebastiaan uitgenodigd om samen op kermisdinsdag 8 oktober 2013 hun nieuwe koning uit te halen en aan de Gemononse gemeenschap te presenteren. Na het opluisteren 's ochtends van de heilige mis in de Sint Lambertuskerk wordt Annie van de Sande - Schellekens thuis in de Bodem van Elde geïnstalleerd als nieuwe koning en bieden beide gilden een vendelgroet aan. In optocht worden vervolgens gildenaccommodatie Datmunda, café Kloosterzicht en gildenhuis De Schuif bezocht en tevens wordt een halt gemaakt in de Laamhoef waar een bloemetje aan Manita en Roland Rooijackers wordt aangeboden vanwege de geboorte van het jongste gildenzusje Sam. Aan het begin van de avond vindt het jaarlijks terugkerende schapen schieten plaats in de schiettent op de kermis. Van de 27 deelnemers is uiteindelijk de 17-jarige Joris Geerts de sterkste en mag voor een jaar de ludieke titel van kermiskoning dragen. ■

Binnenkomst in café Kloosterzicht van de nieuwe koning Annie van de Sande.

Jan-Frans Knevel zilveren gildebroeder

Het Oisterwijks Sint-Sebastiaangilde viert de Staatsiedag op zaterdag 18 januari. Vanwege het slechte weer op vrijdagavond kan de proclamatie tot ieders teleurstelling niet doorgaan. De eucharistieviering in de Joanneskerk is de opening van de gedenkdag gevolgd door de koffietafel en de jaarvergadering in 't Gelagh aan het Lindeplein. Wethouder Maarten Pieters is er namens het gemeentebestuur. Het verheugt hem verschillende nieuwe jonge leden te ontmoeten die de eeuwenoude traditie willen voortzetten en bij het gilde daarvoor alle ruimte krijgen. Frank van Loon biedt zijn koningsschild aan. Een bijzonder fraai stuk zilveren handwerk, waarop verschillende persoonlijke momenten van de nieuwe gildekoning staan afgebeeld. Aan het einde van het ochtend-gedeelte richt hoofdmann Jan Massuger het woord tot Jan-Frans Knevel. Hij vertelt dat Jan-Frans vijftienvijf jaar lid is van het gilde en memoreert in het bijzonder het vierjarig koningschap van juli 2009 tot juli 2013. Ook roemt hij de schutterskwaliteiten van Jan-Frans. Tijdens gildefeesten en andere wedstrijden handboogschieten heeft hij vele prijzen behaald. Massuger speldt gildebroeder Knevel een zilveren schild op als bevestiging van zijn jubileum. De Staatsiedag wordt afgesloten met een bowlingavond bij de Kempenhof in Hilvarenbeek. ■

Jan-Frans Knevel.

Rikken en jokeren bij gilden van Drunen en Elshout

Op zaterdag 18 januari 2014 wordt er gekeurd in Partycentrum de Remise in Drunen. Voor het 45e jaar organiseren de gilden uit Drunen en Elshout de avonden ten behoeve van onder andere Het Zorgenkind en DVS. De inleg per avond is drie euro inclusief één lot voor de hoofdprijs over drie avonden. De gilden spreken op deze wijze dank uit voor alle sponsors uit Drunen en Elshout. ■

Een blik in Partycentrum de Remise.

Tina Verspagen gildekoning in Uden

Gildezuster Tina Verspagen is de tweede gildekoning van het Udense Gilde Sint Barbara en Sint Lucia. Zij schiet op zaterdagmiddag 12 oktober 2013 met een kruisboog de gipsen vogel van de wijk van de Molen van Jetten af. Bij het negentigste schot komt de fraai gekleurde vogel naar beneden en wordt zij tot koning uitgeroepen. Het is een tweejaarlijkse traditie, die bij en op de Molen van Jetten wordt gehouden. Acht gildebreeders en gelukkig ook twee gildezusters strijden om de titel van koning. De volgorde van het schieten gaat volgens loting en volgens de traditie moeten de schutters eerst één euro schietgeld betalen. Voordat het koningschieten begint, worden de overdeken Henk Hellegers en gildeheer Theo van Osch uitgenodigd een schot op de vogel te lossen. Nadat de nieuwe koning is bekomen van verbazing, wordt zij door alle aanwezigen van harte gefeliciteerd en wordt in het gildehuis het koningsfeest verder gevierd. Op zondag 20 oktober 2013 is zij tijdens een kroningsmis in de Petruskerk als koning geïnstalleerd. ■

De nieuwe koning Tina Verspagen

Gemondse schutters winnen korpstitels

Het vierde en laatste bondsconcours van bond Haaren en omstreken in 2013 vindt plaats bij het Sint Willebrordusgilde in Esch. Er staat voor de schutters van het Sint Joris & Sint Catharinagilde uit Gemonde nog veel op het spel, want op zowel het onderdeel korps opgelegd als korps vrije hand heeft het gilde een leidende positie. Opgelegd hebben twee korpsen nog niet gemist en bij vrije hand staat het Gemonds gilde nipt voor op de naaste concurrenten. Johan en Truus van der Schoot kunnen vandaag niet aanwezig zijn. Maar Dirk Geerts en Wilfred van der Leest vervangen hen met verve; bij korps opgelegd wordt niets gemist en omdat het eerste korps uit Enschoot twee missers laat noteren wordt deze titel behaald. Bij het korps vrije hand laten de schutters Evelien en Martien van de Loo beiden maar een misser noteren. Hiermee weet dit viertal ook bovenaan te eindigen. Door het behalen van beide korpstitels is het Sint Joris & Sint Catharinagilde, namens bond Haaren en omstreken, afgevaardigd voor de Drie Bonden kampioenswedstrijd op 24 november 2013. Ook in deze kampioenswedstrijd weten de Gemondse schutters hun concurrenten te verslaan, zodat de algehele kampioensbeker nu een mooi plekje heeft gevonden in gildeaccommodatie Datmunda. ■

De korpsswinnaars, vlnr: Wilfred, Martien, Dirk en Evelien.

Koningschieten bij Onze Lieve Vrouwe Schuts Vlijmen

Op zondag 6 oktober 2013 heeft de Onze Lieve Vrouwe Schuts Vlijmen haar driejaarlijkse koningschieten gehouden en daarbij is Ed Mommersteeg voor de tweede achtereenvolgende keer koning geworden van de Onze Lieve Vrouwe Schuts Vlijmen. Zijn tante, Sjaan de Bever wordt diezelfde zondag gekroond tot dag-koningin 2013, omdat ook zij de koninginnevogel naar beneden weet te schieten. ■

Koning Ed Mommersteeg met zijn tante, dag-koningin Sjaan de Bever

Voettocht naar de Heilige Eik

Op zaterdag 28 december heeft het kringbestuur de "penitentie" vol-
daan, zoals afgesproken tijdens de kringvergadering in november. Om
15.00 uur vertrekken, na een versterkende kop koffie in het gildehuis,
Jan van Riel met echtgenote, Jo van den Biggelaar en Jan van Gelooven
van het kringbestuur en Ruud Rijcken en Gerard Kerkhof van Sancta
Barbara voor een voettocht naar de kapel van de Heilige Eik. Onderweg
sluit Bert van der Staak van het kringbestuur ook nog aan. Na een
tocht van drie kwartier komen ze aan bij de kapel waar de gebruikelijke
kaarsjes aangestoken worden. Hierna aanvaarden ze de terugtocht
met als stop café de Nachtegaal. Zoals beloofd, heeft het gilde hier
de dorstige gelaafd en na een gezellig half uurtje vertrekken enkele
deelnemers per auto naar Oirschot. Zowel het gilde Sancta Barbara als
het kringbestuur kunnen terugkijken op een geslaagde "penitentie" die
door iedereen heel positief ervaren is en de band tussen kringbestuur
en het gilde zeker ten goede is gekomen. ■

Aangekomen in De Heilige Eik.

Gildehoofdman Boxtel opgenomen in Nobele Orde van de Papegay

Jacques Habraken, hoofdman van het Boxtels schuttersgilde Sint-
Barbara & Sint-Joris, ontvangt op zaterdag 26 oktober een Europese
onderscheiding. In Antwerpen krijgt hij de zilveren medaille van
verdiensten opgespeld die wordt toegekend door de Nobele Orde van
de Papegay.

De Nobele Orde van de Papegay is een internationaal instituut dat
in 1975 wordt ingesteld om mensen te eren die zich inzetten voor de
instandhouding van schuttersgilden als sociaal en cultureel erfgoed in
Europa. Door de jaren heen worden ruim duizend onderscheidingen
uitgereikt aan gildeleden in de Benelux, maar ook in Duitsland,
Engeland, Frankrijk, Italië, Liechtenstein, Oostenrijk, Zweden en
Zwitserland. Samen met diverse andere gildeleden uit binnen- en
buitenland krijgt de 66-jarige Boxtelaar de versierselen uitgereikt
tijdens de plechtige investituur die de orde houdt in de monumentale
Kolveniershof van de Scheldestad. Habraken ontvangt de onderschei-
ding voor de inzet die hij sinds de heroprichting van Sint-Barbara &
Sint-Joris in 1996 als hoofdman
aan de dag legt. Op het moment
dat Habraken in België wordt
gedecoreerd, houdt de Boxtelse
schuts in clubhuis Rembrandt
het jaarlijkse gildediner. Zo'n
tachtig deelnemers, zowel leden
als mensen van buiten, tekenen in
voor de culinaire avond. Uiteraard
wordt tijdens de feestelijke
bijeenkomst getoost op de
eervolle onderscheiding van de
hoofdman. ■

Nobele Orde van de Papegay
voor Jacques Habraken.

Jubilea bij Gilde Sint Brigida Netersel

Op zaterdag 1 februari worden na de heilige mis en een koffietafel twee
jubilarissen gehuldigd bij Gilde Sint Brigida. Wim Kraaijvanger is 50 jaar
lid. Hij is koning van 1967 tot 1970 en 12 jaar lid van de schietcommissie.
Dien, zijn vrouw, is actief als bazuinblazer en is destijds de eerste actieve
koningin. Wim ontvangt de gouden Brigidaspeld van hoofdman Frans
Waaen en het kringkroontje van Jan van Riel.

Kees van de Ven is 40 jaar lid. Hij is twee keer koning van 1979 tot 1985, 16
jaar lid van de schietcommissie, 24 jaar lid van de overheid, 20 jaar lid van
de kringschietcommissie kruisboog op wip, waarvan 15 jaar als voorzitter
en 15 jaar lid van de NBFS schietcommissie kruisboog op wip. Voor al
zijn verdiensten is hij in 2010 benoemd tot Erelid van Gilde Sint Brigida.
Toos zijn vrouw is actief als bazuinblazer. Kees ontvangt uit handen van
kringvoorzitter Jan van Riel, geflankeerd door Bert van der Staak en Jo van
den Biggelaar de zilveren Brigidaspeld en een kringonderscheiding en
bovendien een onderscheiding van de federatie voor zijn grote inzet.

De muzikale hulde voor de jubilarissen wordt gebracht door de tamboers
en bazuinblazers van het gilde. ■

De jubilarissen.

Weer nieuwe leden en jubilarissen gilde Sint Joris Oostelbeers

Op maandag zeven oktober 2013 heeft gilde St. Joris Oostelbeers zijn jaarlijkse algemene ledenvergadering. Tijdens deze vergadering mag het gilde weer zeven nieuwe leden aan haar bestand toevoegen, te weten: Marcel de Wert, Dennis Tenbült, Peter van Kerkhof, Frank van Genegten, Frank Claassen, Bram Lindelauf en Cees Liebrechts. De Overheid wil via De Gildetrom deze leden veel plezier en verbroedering toewensen tijdens hun lidmaatschap van het gilde. Naast deze nieuwe leden heeft het gilde ook vier jubilarissen in haar gelederen. Piet van Rooij, Piet van der Velden, Peter Deenen en Wil Deenen zijn allemaal 40 jaar lid van het gilde. Na een persoonlijk woordje van Hoofdman Jan de koning mag gildebroeder en kringvoorzitter Jan van Riel bij hen de welverdiende kroontjes opspelden. Namens de Overheid, van harte gefeliciteerd! ■

De vier jubilarissen.

Sint Jorisgilde Tilburg haalt nieuwe koningin Franca “in “of “uit”?

Bij het gilde Sint Joris uit Tilburg wordt altijd gesproken van “uithalen “van de koningin, nadat haar man bij het koningschieten de titel koning heeft veroverd. Toch wordt zij eigenlijk door haar gildezusters “in” gehaald. In vervolg op het nieuws in het artikel “Presentatie van de koning” wordt op zaterdag 12 oktober de nieuwe koningin Franca uitgehaald door de gildezusters van het gilde. Zij zijn voor één dag de baas en nemen de taken van hun mannen over. De mannen moeten in de optocht van ongeveer 20 vrouwen naar het huis van hun nieuwe koningin, achter aan sluiten. Een oud gebruik. De vrouwen zijn in plaats van de mannen behangen met zilver. Ook de hoofdmanstaf en dekenstaf zijn in vertrouwde handen. Aangekomen bij het huis van het koninklijk paar, draagt de oude koningin Tiny van Bilsen het koningszilver over aan haar opvolgster Franca Laan. Na de overdracht worden alle gildezusters uitgenodigd om aan te schuiven aan de koffietafel. De mannen mogen plaats nemen in de serre.

Presentatie van de koning

Op 25 augustus 2013 wordt door het gilde Sint Joris, schutters van den ouden voetboog, geschoten om de koningstitel. Deze wordt behaald door Piet Laan. Het is in Tilburg de gewoonte dat de gildekoning voorgesteld wordt aan de vertegenwoordiger van het burgerlijk gezag. Daarvoor trekken de drie gilden, na het koningschieten, op naar het gemeentehuis. Echter op 25 augustus 2013 staan de gilden voor een gesloten deur. In een goed gesprek, de week na het koningschieten, wordt afgesproken dat het gilde op verloren maandag, 13 januari 2014, alsnog de koning aan burgemeester Noordanus voor zal stellen. Het gildehuis van Sint Joris is goed gevuld met gildebroeders en gildezusters en vertegenwoordigers van de zuster gilden Sint Sebastiaan en Sint Dionysius, als gildekoning Piet Laan aan de burgemeester wordt voorgesteld. De verontschuldiging van de kant van het gemeentebestuur worden met een glas erewijn bezegeld, waarna de eerste burger van Tilburg zich onderhoudt met veel aanwezigen. Om ook op deze verloren maandag wat van de gildesfeer te proeven, wordt burgemeester Noordanus uitgenodigd om met de kruisboog te schieten in het doel. Hij doet dat niet onverdienstelijk. Zo wordt, verlaat maar daarom niet minder plezierig, het koningschieten 2013 op gezellige wijze afgesloten. ■

De presentatie van de koning.

Daar mogen ze, zoals de traditie het voorschrijft, wat drinken, buurten en een sigaartje roken. Ze mogen zich niet bemoeien met de festiviteiten. De koningin is hen echter goed gezind en laat lekkere versnaperingen bezorgen. De stemming is goed en na afloop keert iedereen zeer tevreden huiswaarts. ■

Het uithalen van de koningin.

Twée jubilarissen bij Gilde Sint Lambertus Vessem

Op vrijdag 13 september zijn, op de teeravond van het Lambertusgilde, gildebroeders Frans Ansems en Jan van den Biggelaar in het zonnetje gezet vanwege hun 40-jarig lidmaatschap. Frans heeft zich gedurende zijn lidmaatschap verdienstelijk gemaakt op diverse gebieden. Hij is 27 jaar lid van de Overheid van het gilde geweest in de functies Deken, Deken-Schrijver en Deken-Schatbewaarder. Verder is hij al jarenlang actief als schutter en is hij nog op enkele andere fronten actief. Aangezien Frans Ansems de kringonderscheiding al eerder ontvangen heeft, krijgt hij het Kringkroontje opgespeld door Kringvoorzitter Jan van Riel. Jan van den Biggelaar, eveneens lid vanaf 1973, is in het verleden actief geweest als vendelier. Verder heeft Jan, zo lang zijn gezondheid het toeliet, zich op diverse fronten ingezet voor het gilde. Als gevolg van zijn beperkingen is Jan moeilijker in staat de gildeactiviteiten bij te wonen maar zijn belangstelling voor het gilde is niet minder geworden. Hij waardeert de jaarlijkse vendelgroet die het gilde bij hem thuis brengt dan ook bijzonder. Jan heeft de Kringonderscheiding van het Kwartier van Oirschot ontvangen. ■

De twee jubilarissen bij Gilde Sint Lambertus.

Burger kermiskoning van Oirschot

Op Kermisdinsdag 1 oktober gaat het Gilde Sint Sebastiaan traditiegetrouw weer kermischiëten op de vogel. Voor het eerst in zijn geschiedenis kunnen ook niet gildeleden meestrijden om de titel 'burger Kermiskoning' van Oirschot. Bij de inschrijving geven 21 gegadigden zich op. Er volgt eerst een instructie voor het gebruik van een kruisboog door ervaren schutters. Belangrijkste les is: blijf naar de pijl kijken. Daarna begint de competitie. Na 2 uur en 182 schoten op de 'vogel' schiet Jan van Hout het laatste stukje van de vogel en wordt daarmee winnaar van de verschieting burger Kermiskoning. Om 17.00 uur volgt de prijsuitreiking. Winnaar van het kermiswisselschild voor gildeleden van Gilde Sint Sebastiaan wordt hoofdmán Ad van Nunen. De nieuwe burger Kermiskoning krijgt een zilveren herdenkingsspel en wordt door het gilde uitgenodigd om mee te gaan naar het Gildehuis Hof van Solms om daar deel te nemen aan de warme maaltijd en eventuele nog aanwezige dorst te lessen. Jan van Hout neemt de uitnodiging met beide handen aan en geniet zichtbaar van het eerbetoon, de maaltijd en de gezelligheid erna met ouderwets aansprekende muziek door Oirschotse muzikanten. Velen vinden na afloop dat dit voor herhaling vatbaar is! ■

Sfeerbeeld van de verschieting burger kermiskoning.

Feest bij Sint Sebastiaan Oirschot

Na de heilige mis in de Sint Petrusbasiliek trekt het gilde Sint Sebastiaan uit Oirschot op 20 januari 2014 naar de Merodeboom, op de hoek Dirk van Ameijdenstraat - Kerkstraat. Deze koningslinde is op nationale boomplantdag 8 november 1975 geplant door de prinsen Boudewijn (huidige beschermheer van Gilde Sint Sebastiaan) en Charles Louis de Merode, namens de toenmalige beschermheer Prins Charles de Merode Westerlo. Om deze boom wordt later een hekwerkje geplaatst, geschonken door Heras Hekwerk en onthuld door burgemeester Sanders. Ruim 35 jaar na plaatsing van het hekwerkje was het aan een opknappbeurt toe. Dankzij een prima samenwerking tussen de gemeente Oirschot en de school het Kempenhorstcollege, ziet het hek er nu weer prachtig uit. Cees van Rijen die al 40 jaar keizer is, mocht het vernieuwde hekwerk onthullen. Tijdens de koffietafel, die volgt na de onthulling van het vernieuwde hekwerk om de Merodeboom, worden Thieu en Mieke de Kroon benoemd tot "Vriend van het gilde",

mede vanwege de eeuwenoude band die bestaat tussen Gilde Sint Sebastiaan en de brouwersfamilie de Kroon uit Oirschot. ■

De onthulling van het gerestaureerde hekwerk

Jubilarissen in Oirschot

Janus van der Vleuten 60 jaar lid, Cees van Rijen 40 jaar keizer, Guido Sanders, Jan Latour en Jos de Croon 25 jaar lid en Wim van den Biggelaar meer dan 30 jaar lid van de overheid. Het zijn bij Gilde Sint Sebastiaan 6 jubilarissen die worden gehuldigd. Van sommige jubilarissen beslaan de wapenfeiten meer dan 2 pagina's, daarom hier slechts enkele bijzonder feiten. Cees schiet in 1974 voor de derde achtereenvolgende keer koning en wordt daarom keizer. Hij zit in de organisatie van het Landjuweel in 1980 en wint diverse malen het keizerskruis. Jos de Croon schiet twee maal koning (in 1994 en 1996). Hij wordt met 3 gildebroeders Nederlands kampioen kruisboog op wip op 8 oktober 2006 en schenkt onder andere 2 zilveren schilden voor de koningsdekens en de poort in onze gildetuin. Verder is hij ruim 11 jaar voorzitter van de commissie die jaarlijks de Oranjemarkt organiseert. Wim van den Biggelaar wordt ook 3 maal achter elkaar koning en probeert dan de keizer van de troon te stoten, hetgeen niet lukt. Wim zit in tal van commissies en is voorzitter van de stichting Landjuweel 1980. Wim bekleedt diverse functies in de overheid: koningsdekens en hoofdmansdekens (vice-voorzitter). Die laatste functie bekleedt hij al meer dan 30 jaar. Voorts doet Wim veel werk in een commissie van de Kring van schuttersgilden. ■

De zes jubilarissen.

Honderd jaar gilde-ervaring in Westelbeers

Het gilde Sint Sebastiaan uit Westelbeers viert op 20 januari de naamdag van de patroonheilige met een Heilige Mis, een optocht door het dorp en aansluitend de jaarvergadering. Tijdens de jaarvergadering worden 2 gildebroeders gehuldigd vanwege hun 50 jarig lidmaatschap. Jan van Haren en Frans Logten worden beide lid in 1964. Jan is jarenlang de standaardruiter van het gilde en vandaar zit hij ook in het bestuur. Nog steeds doet het gilde nooit vergeefs een beroep op hem, als zijn hulp nodig is. Jan is een graag geziene gast die altijd op zijn rustige manier en met pretoogjes veel te buurten heeft. Frans is jarenlang vaandrig en loopt daarbij met een stevige tred voorop. Daarom noemen ze hem gekscherend het "paard van de guld". In 2000 wordt aan de Schepersweg in Westelbeers onder zijn bezielende leiding een gildehuis gebouwd. ■

De voorzitter van het Kwartier van Oirschot geflankeerd door Frans (l) en Jan (r).

Statiedag Sint Sebastiaan en Barbara, Moergestel

Op zaterdag 18 januari 2014 viert het gilde zijn jaarlijkse statiedag. Al vroeg in de ochtend vertrekt het gilde om de Keizer en Koning op te halen. Volgens traditie biedt de Koning Gert van Elderen een ontbijt met brandewijn aan. Alhoewel het niet zo koud is, weerhoudt dat de gildebroeders er niet van om de brandewijn te nuttigen. Fier en trots vervolgt het gilde zijn weg door de straten, waarbij het opmerkelijk is dat de tamboers in de maat spelen. Tijdens de mis worden de gildebroeders Chris de Veer en Ruud van Esch als gildebroeder geïnstalleerd. Onderweg naar het gildehuis wordt een bezoek aan het verzorgingstehuis gebracht om de ouderen te verrassen. In het gildehuis aangekomen wordt de tamboer Erwin van de Sande (foto) gehuldigd voor zijn 25 jarig jubileum en eren de gildebroeders Fien van Elderen, de echtgenote van Jan, met de titel gildemoeder. Dit is erg bijzonder omdat Fien pas de tweede gildemoeder is die het gilde kent. Fien heeft een zware tijd achter de rug, maar is toch aanwezig. Het wordt zoals gewoonlijk een feestelijke dag met veel plezier tot in de kleine uurtjes. ■

Tamboer Erwin van de Sande.

De Broederschap van Onser Liever Vrouwe Oirschot viert feest!

Op zaterdag 1 februari 2014 houdt gilde Broederschap van Onser Liever Vrouwe uit Oirschot zijn jaarlijkse teerdag. Dit jaar een echte feestdag vanwege een 5-tal jubilarissen. In het bijzonder voor Piet Schellekens uit Middelbeers die maar liefst 60 jaar lid is van het gilde. Iedere week is hij weer van de partij. Hij is nog steeds erg actief in het kruisboog schieten en haalt menig zilver binnen!

De dag begint met het uithalen van de jubilarissen. Nico Rutten, Meggie van der Sloot en Mariëtte Smetsers worden als eersten opgehaald. Ze zijn alle drie al 40 jaar actief lid van het gilde. Piet Schellekens is inmiddels gearriveerd bij Mariëtte Smetsers. Daar wordt een vendelgroet aan alle jubilarissen gebracht. In optocht gaat het vervolgens naar de Sint Petrus Basiliek. Na de dienst is er een drukbezochte receptie in gildehuis 't Vrijthof. Daar worden de bijbehorende speldjes uitgereikt door de hoofdman. Door Jan van Riel van het Kring Kwartier van Oirschot worden de kringonderscheidingen opgespeld met daarop voor Piet Schellekens een zilveren kroontje. In de avond is er voor het gilde en zijn aanhang een koffietafel en een feestavond. Tijdens deze avond wordt de 5e jubilaris nog in het zonnetje gezet. Natasja Aarts is namelijk 25 jaar lid van de vereniging. ■

De vijf jubilarissen.

Patroonsdag in Deurne met jubilarissen

Op zaterdag 11 januari 2014 viert het Sint Antonius Abt Gilde uit Deurne haar jaarlijkse patroonsdag met jubilarissen. Na de bijeenkomst begint om tien uur de mis in de Sint Willibrorduskerk van Deurne-centrum, voorgedaan door pastoor Janssen met opluistering door het gildekoor. Hierna biedt koning Pieter Verbaarschot het gilde een zilveren schild aan voor zijn koningschap en worden de jubilarissen gehuldigd. Mevrouw Willems (Cato), veertig jaar erelid krijgt een zilveren schild aangeboden. Koning Pieter Verbaarschot en tamboer Peter Bankers worden voor hun vijftienvintigjarig lidmaatschap geëerd met een zilveren speld. 's Avonds is er een receptie voor de jubilarissen, die zeer druk bezocht wordt, en na afloop is nog een gezellig samenzijn. ■

De overhandiging van het koningsschild door Pieter Verbaarschot.

De jubilarissen van Sint Antonius Abt, Deurne.

Franka van Vijfeijken prolongeert koningstitel

Zondag 8 september 2013 heeft Franka van Vijfeijken haar titel koning(in) van Sint Antonius Abt Gilde, Mierlo-Hout met succes verdedigd. Met het 101e schot haalt ze de laatste restjes van de koningsvogel omlaag. In de strijd om de koningstitel wordt ook fanatiek deelgenomen door burgemeester Elly Blanksma-van de Heuvel. Zij geniet zichtbaar en zij zijn beiden de enige twee vrouwelijke deelnemers! Met succes dus, Franka laat voor de tweede keer de gildebroeders 'haar hakken zien'. Franka zal de komende twee jaar de koningstitel van Sint Antonius Abt, Mierlo-Hout weer gaan uitdragen. Iets wat zij, samen met haar partner Ger, de twee voorafgaande jaren ook met verve heeft gedaan. Franka kiest ook deze keer haar echtgenoot Ger weer als haar partner voor het koningspaar. Het gilde is zeer verheugd met haar prolongatie. De strijd om de titel publiekskoning(in), het zogenoemde erekruis, wordt gewonnen door mevrouw Dorethé van de Kerkhof-Goemans. Zij haalt met het 132e schot de laatste stukje van de publieksvogel omlaag. Daarna wordt nog geschoten om de wisselbokaal door de 'Vrienden van het gilde'. John van de Kerkhof, de man van Dorethé, weet met het 89e schot deze wisselbokaal te bemachtigen. Het gilde kan terugzien op een mooie schietmiddag waarin weer diverse winnaars worden opgetekend. ■

Het koningspaar Franka en Ger van Vijfeijken.

Vijftigjarige vendelgroep Gruun Schut

De 91-jarige Pieter Penninx is aanwezig bij het gouden bestaansfeest van zijn "kiendje", de vendelgroep van het Sint Antonius en Sint Sebastianusgilde Gemert. Hij wordt nog enthousiast als het woord vendelen valt. Hij wil zijn kennis daarover kwijt, geeft aanwijzingen, doet aanbevelingen, geeft lof. Tot 1963 is er maar één vaandrig, die het gildevaandel zwaait. Als hij niet aanwezig kan zijn, is dat lastig. Ook al omdat men tot 1961 ongetrouwd moet zijn bij het gilde. Wanneer dat gebod in 1961 wordt opgeheven is er voor hem, inmiddels getrouwd en in Liessel woonachtig, een kans om een vurige wens in praktijk te brengen. Er worden vijf jongelui, twee gildebroeders en drie jongelui gevonden, die bereid zijn te gaan vendelen. Drie van hen zijn nog steeds gildelid, twee zelfs nog gildebroeder en voormalig vendelleider. In het stichtingsjaar wordt voor het eerst opgetreden bij de intocht van de nieuwe deken. Er worden 127 prijzen behaald, waarvan vijftientwintig voor groepsvendelen. Jonge gildebroeders hebben het vendel overgenomen en zij leveren prachtige prestaties. De groep telt nu twaalf leden en is het visitekaartje van de 'Gruun'. Het jubileum is op zondag 3 november 2013 gevierd met een door henzelf ingerichte tentoonstelling, tevens reünie. ■

De vendeliers van het Gruun Schut in actie.

Sint-Antoniusviering is in Gemert "Mortelzondag"

Dat de feestdag van Sint Antonius Abt op 17 januari valt is iedereen bekend, zeker bij de ruim twintig gilden met Antonius Abt als patroon, waaronder zes gilden in Peelland. Ieder gilde heeft een eigen viering van die dag. In Gemert gebeurt dat nog altijd op de dag zelf, tot 1976 informeel en sindsdien officieel. Dat gebeurt in het kerkdorp De Mortel, waar de parochie aan hem toegewijd is. Voorheen was er zelfs een winterkermis en misschien is het daarom dat de Gemertenaren Sint-Antoniusdag "Mortelzondag" noemen. In vol ornaat trekt het gilde op naar de kerk, haalt de priester af aan de sacristie en gaat trommend en vendelend de kerk binnen. In het groene gildekazuivel gaat nog

steeds een pastor voor en gebruikt de liturgie van het gilde, met lezingen door de deken en voorbeden door de koning. Na de vendelgroet aan de pastor, is er ook meteen de vendelgroet aan de eredekenen in De Mortel gebracht, mede om het volle optrekprogramma te ontlasten. Samen met de kerkgangers drinkt men daarna koffie met Sint-Antoniusbrood en luistert men naar een troubadour. De bekende Antoniusvorser, Dolf Hartsuiker, heeft de viering ook bijgewoond en kan hierdoor een dimensie aan zijn verhalen toevoegen. ■

195 Jaar Gruun Schut Gemert

195 Verenigingsjaren, eigenlijk teveel om ineens te huldigen, tijdens de optrekdag van het Sint Antonius en Sint Sebastianus Gilde Gemert. Een brok geschiedenis van vier jubilarissen en ook van toonbeeld van trouw. Voorzitter Krol heeft heel veel informatie moeten stoppen in de korte tijd die hij heeft voor zijn toespraak. René de Koning telt nu 25 verenigingsjaren, waarvan 24 als vendelier en 3 als bestuurslid, verantwoordelijk voor de attributen. Altijd aanwezig als het werk het toelaat. Hij ontvangt de zilveren Antoniusspeld. Harrie van den Elsen was de nieuwe deken in 1974, een ontroerend moment toen voor zijn vader, een toonbeeld van "gruunigheid". Harrie van den Elsen: vaandeldrager, lange jaren luitenant, één jaar kapitein en nu zilverdrager, beheerder van de voorraad kleding en replica's van het gildemonument. Erkentelijkheid voor hem wordt geuit in de vorm van een zilveren schild. Jan Penninx, vendelier, ouderling, koning en 21 voorzittersjaren, nu lid van verdienste en gildemeester. Deze staat van dienst wordt beloond met een schild met een robijn. Een briljanten jubilaris was Pieter Penninx, vendelcoryfee in gilde, kring en federatie (zie De Gildetrom 2013.4). Oprichter van de vendelgroep, 51 jaar geleden, die hem zojuist geëerd heeft met een vendelgroet, waarvan hij de tranen van trots in de ogen krijgt. Hem wordt een schild met saffier opgespeld. ■

De vier jubilarissen in Gemert.

Voor U gelezen

OOK EEN MANIER OM DE KAS TE SPEKKEN

Het Sint Jansgilde in Wernhout houdt elke zomer een jaarmarkt. Het bestuur zet een advertentie in de lokale krant dat de gildeleden gratis spullen komen ophalen om die op de jaarmarkt te verkopen. De jaarmarkt is in de dorpskom van Wernhout en bij het gildehuis. De markt brengt elk jaar een bedrag met drie nullen op. ■

Een (gilde)vader eert zijn zoon met vendelgroet

Het is een bijzonder moment tijdens de optrekdag van het Sint Antonius en Sint Sebastianusgilde, Gemert wanneer Hans van den Boomen als vendelier mede het eerbewijs brengt aan zijn zoon Pieter, die geïnstalleerd is als nieuwe deken van het gilde. De benoeming vindt 's morgens plaats in de besloten optrekdagvergadering en de openlijke stemming. Het geheim van de keuze wordt opgelost als het stembord wordt omgekeerd en de namen van de kandidaten worden genoemd. De eerste naam is de kandidaat waar "gebuurt" is en met de benoeming ingestemd. Na de uitslag gaan tamboers uit naar buurt en familie, waar de installatie wordt voorbereid. Het gilde heeft dan al een druk programma gehad. Eerst het kapiteinsontbijt en de vendelgroet, de gildemis met vendelgroet voor de pastor, de vendelgroet, de erewijn en de toespraak van burgemeester Jan van Zomeren met het antwoord van de voorzitter en de vendelgroet aan de jubilarissen. Na de middag volgt dan de installatie aan huis door de regerende en de afgaande deken en twee buurmeisjes, die de hoed opzetten en de pijp aansteken. De terugtocht wordt gelardeerd met zesentwintig felicitaties en traktaties van aanwonenden. Dan volgen de maaltijd, receptie en gildeavond. ■

Een buurmeisje steekt de pijp voor de nieuwe deken (l) aan. Achter hen de regerende en de afgaande deken.

Jubilaris en koning in Bakel

Ieder jaar, op 7 november, wordt de jaarlijkse teerdag van het Sint Willibrordusgilde Bakel gehouden. Na de mis met gilde-eer en de eed van trouw wordt gildebroeder Piet van den Breemer gehuldigd met zijn vijftigjarig gildebroederschap. Burgemeester van Zomeren van de gemeente Gemert-Bakel, heeft veel lovende woorden voor Piet en een geweldige verrassing, want hij wordt verast met een Koninklijke Onderscheiding die door de burgemeester wordt opgespeld. Dit jaar vindt ook het koningsschieten plaats. Als de huidige koning Pieter van de Wallen van zijn koningszilver is ontdaan, kan de wedstrijd beginnen. Na een spannende strijd schiet Maikel van de Meer bij het 344ste schot de vogel naar beneden. Kapitein Jos de Groot vraagt aan Maikel of hij het koningschap aanvaardt, waarop Maikel bevestigend antwoordt. Hierna wordt het koningszilver omgehangen en kan de nieuwe koning zijn felicitaties in ontvangst nemen. Maikel van de Meer is projectleider bij de gemeente Venray, 40 jaar oud en zijn hobby's zijn drummen in een band. Daarnaast klust hij graag, is getrouwd met Margo en heeft een zoon van 13 en hij is dertien jaar tamboer/gildebroeder bij de schut van Bakel. ■

Burgemeester van Zomeren reikt de Koninklijke onderscheiding uit aan Piet van den Breemer.

Maikel van de Meer, koning in Bakel.

Vijftigjarig lidmaatschap Kees Billet

Bij het Gilde Sint Jan, Wernhout wordt op 15 januari 2014 een teerfeest gevierd met een bijzondere gebeurtenis, namelijk het vijftigjarig jubileum van Kees Billet. In het begin is Kees lid van twee gildes; Gilde St. Willibrordus, Klein-Zundert en Gilde Sint Jan. Na enkele jaren besluit Kees van Gilde Sint Jan lid te blijven omdat hij woonachtig is in Wernhout. Als bij het gilde iets te doen is, dan is Kees altijd aanwezig. Kees is een goede schutter, maar de laatste jaren is hij daarin niet meer actief. Hij lust graag een borreltje en houdt van een sigaartje. Door burgemeester Leny Poppe-de Looft worden veel lovende woorden gesproken en wordt hem een bord ter herinnering aan zijn 50 jaar lidmaatschap overhandigd. 's Middags komt Henny Hoppenbrouwers namens Kring Baronie en Markiezaat ook nog eens lovende woorden spreken en reikt hem een speld en een oorkonde uit. Al met al is het voor Kees een mooie dag. ■

Vlnr: hoofdman Jan Jochems, Kees Billet en Fien, burgemeester Leny Poppe-de Looft.

Het kost maar 5 euro

Het kost maar 5 euro om een advertentie van vier regels in 'De Gildetrom' te plaatsen. De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent. U kunt de tekst, maximaal 4 Gildetrom regels, sturen aan: De Gildetrom, Beukendreef 39, 5056 CA Berkel-Enschot. Voeg het geld in contanten er bij.

Installatie burgemeester Petter als nieuwe overdeken.

Het Schuttersgilde Sint Sebastiaan Bergen op Zoom en Borgvliet neemt op 28 februari 2013 node afscheid van de Overdeken, burgemeester Polman, in verband met zijn benoeming tot Commissaris van de Koning in Zeeland. Als Overdeken heeft hij een belangrijke rol gespeeld bij het nog intensiever betrekken van het Gilde bij allerlei activiteiten in de gemeente Bergen op Zoom. Maar nog geen jaar later kan de Hoofdman Verbogt een nieuwe Overdeken installeren: burgemeester Petter. In de kennismaking met hem blijkt al snel dat hij graag het Overdekenschap op zich wil nemen, overtuigd van de grote waarde van het immateriele culturele erfgoed dat een Schuttersgilde met zich meedraagt. Tijdens een indrukwekkende Eucharistieviering op zondag 19 januari 2014, de naamdagviering van het gilde, legt burgemeester Petter in de sfeervolle Gertrudiskerk met de hand op de boog de eed van trouw aan het gilde af. Daarnaast kan het gilde ook een nieuw jeugdlid, Pascal Balemans, installeren.

Een heuglijk en bijzonder goed begin van het nieuwe jaar voor het gilde Sint Sebastiaan. De samenwerking met de nieuwe overdeken zal zeker leiden tot groeien en bloeien van het gilde, zoals zo fraai uitgedrukt in de af te leggen eed. ■

vlnr: Raadsheer Coppens, burgemeester Petter en Hoofdman Verbogt.

Frank Rommens gildekoning Sint Willibrordusgilde, Alphen

Zaterdag, 28 september 2013, is weer de gebruikelijke staatsiedag bij het gilde Sint Willibrordus in Alphen. Een zeer gezellige dag met als hoogtepunt het koningsschieten. Om 6.00 uur blazen de bazuinblazers de reveille vanaf de toren. Na deze reveille worden de gildebroeders en gildezusters met slaande trom en klinkende bazuin gewekt.

Na een stevig ontbijt in het gildehuis gaan we in optocht naar de kerk want de mis mag op deze dag niet ontbreken. Na afloop van de eucharistieviering wordt Mat de Boer geïnstalleerd als gildebroeder. Om twaalf uur wordt de jaarvergadering gehouden waarin Will Manniën gehuldigd wordt met zijn 65 jarig -, Jos Huijben en eredeken Krijgsman met hun 25 jarig lidmaatschap. Na de jaarvergadering en de koffietafel wordt de koningsvogel, gemaakt door Jan Oomen aangeboden voor het koningsschieten dat 's middags zal plaats hebben.

Na het gebruikelijke bazuingeschal vanaf de kerktoeren leest opperdeken Thom van der Weijden de reglementen van het koningsschieten voor. Hij doet dit voor de laatste keer want hij legt in december zijn functie neer. Aangekomen bij de boom wordt deze "gevrj" door er driemaal omheen te trekken. Nadat burgemeester, gildekoning, gildekeizer en opperdeken een drietal ereschoten hebben gelost, kan het koningsschieten beginnen. Twaalf gildebroeders binden de strijd aan om het koningschap en rond 17.00 uur lost Frank Rommens het verlossende schot en is de nieuwe koning van ons gilde. Frank mag als nieuwe koning eenmaal over het vaandel het gildehuis binnen treden. Na dat alle aanwezigen zich het koningsbuffet en de bijbehorende drankjes goed hebben laten smaken komt er in de late uurtjes een einde aan een mooie staatsiedag. ■

Koning Frank Rommens.

De gehuldigde jubilarissen.

EDUARD GOEWIE

Sint-Willibrordus, Alphen (Baronie en Markiezaat)
Op dinsdag 15 oktober 2013 is gildebroeder Eduard Goewie (76) overleden. Hij werd in 2011 lid als schutter en was dat in hart en nieren, hield van de schietsport en zijn compoundboog. Hij was altijd bezig zichzelf te verbeteren. Een actief gildebroeder dus die altijd van de partij was als er iets te doen was, ook als er niet geschoten kon worden.

FRANS COOLEN

Sint Antonius, Beek, (Peelland)
Op 31 januari 2014 overleed Frans Coolen (74). Frans werd in 2002 lid en was zilverdrager. In 2003 schoot hij zich koning en bleef dat tot 2006. Hierna droeg hij weer het zilvervest, met daarop zijn koningsschild. Frans was een betrokken en gezellige gildebroeder.

WIM KUITERT

Sint-Agatha, Boekel (Peelland)
Op 29 januari 2014 overleed gildebroeder Wim Kuitert (60). Hij was lid sinds de heroprichting in 2006. Wij hebben Wim leren kennen als iemand die zeer betrokken was bij het gilde. Zijn passie voor discipline, veiligheid en trouw was voor het gilde een voorbeeld.

WIM CASTELIJNS

Sint-Willibrordus, Casteren (Kwartier van Oirschot)
Op 11 december 2013 ontving het gilde het trieste bericht dat gildebroeder Wim Castelijns (83) was overleden. Wim was al meer dan 25 jaar lid en jarenlang een fervent kruisboogschutter. In 1987 schoot hij zich tot koning.

PIET VAN DE VEN

Sint-Willibrordus, Casteren (Kwartier van Oirschot)
Op kermiszaterdag 28 september 2013 is Piet van de Ven (77) overleden. Piet was vele jaren lid van ons gilde en heeft ook lange tijd de functie van vaandrig uitgedragen. Nooit deed men een tevergeefs beroep op hem.

WIM VUGTS

Sint-Sebastiaan, Diessen (Kwartier van Oirschot)
Op 15 november 2013 overleed Wim Vugts (87). Wim was sinds 4 september 1965 lid, en daarmee het langste lid (48 jaar) en ook de oudste gildebroeder. Toen het schieten met de handboog niet meer ging liep hij een lange tijd alleen maar mee in de optocht. Ondanks zijn gezondheid sloeg hij geen teerdag over. "Ik ben er toch nog bij", was een vaste uitspraak van hem.

SJAAN SCHALKEN

Onze Lieve Vrouwe, Elshout (Maasland)
Op 4 oktober 2013 kregen we het droeve bericht dat gildebroeder Sjaan Schalken was overleden. Sjaan was 42 jaar lid en heeft geruime tijd in de schietcommissie gezeten. In juli vierde hij nog zijn 50-jarig huwelijksfeest, waarvoor het gilde een vendelgroet bracht.

FRANS VAN EIJDHOFEN

Sint-Willebrordus, Esch (Maasland)
Op 12 februari 2014 overleed gildebroeder Frans van Eijndhoven. Frans was ruim 50 jaar lid en is actief geweest als tamboer en gewerschutter. Ook verzorgde hij de groenvoorziening op het schutsterrein.

HEIN SCHELLEKENS

Sint-Antonius & Sint-Sebastiaan, Gemonde (Maasland)
Hein Schellekens (75) was al lid vanaf zijn geboorte op 5 januari 1938. Actief lid werd hij vanaf zijn 16de verjaardag. Hij begon als vendelier, was deken en is vele jaren zilverdrager geweest. Hij overleed op 30 juni 2013.

LEO VAN DE BESSELAAR

Sint-Antonius-Sint-Sebastiaan, Gemonde (Maasland)
Op 30 januari 2014 overleed Leo van de Besselaar (66). Nog geen week eerder is Leo door zijn gilde en een delegatie van het kringbestuur in het zonnetje gezet vanwege zijn gouden jubileum. Hij begint als vendelier en van 1979 tot 2001 is hij hoofdvendelier. Daarnaast is hij deken. Leo is koning van 1992 t/m 1995 en van 1999 tot 2007. In 2007 schiet hij zich tot keizer.

ALPHONS JANSSEN

Sint-Antonius en Sint-Nicolaas, Groeningen (Land van Cuijk)
Op 19 november 2013 is gildebroeder Alphons (Fun) Janssen (82) overleden. Alphons was in 2012 vijftig jaar lid van het gilde en eerste deken.

JAN HEERINGS

Sint-Joris, Heeze (Kempenland)
Jan was vanaf 1986 lid en een actief gildebroeder. De laatste jaren was zijn gezondheid echter broos. We zullen hem missen.

COR MOZER

Sint-Catharina, Hilvarenbeek (Kwartier van Oirschot)
Op 24 december 2013 moesten wij afscheid nemen van Cor Mozer (69). Cor was dertig jaar lid van het Sint Catharinagilde, Hilvarenbeek.

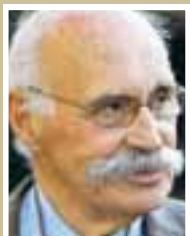
JAN PARIDAANS

Sint-Sebastiaan, Lage Mierde (Kwartier van Oirschot)
Op 3 januari 2014 ontving het gilde het droeve bericht dat Jan Paridaans (96) is overleden. Jan was een trouwe gildebroeder en al jaren erelid. In mei 1949 begon hij als standaardruiter. Dit jaar, 2014, zou hij 65 jaar lid zijn.

FRANS VAN HOOFF

Sint-Jan Baptista, Leenderstrijp (Kempenland)
Op 28 november 2013 overleed na een kort ziekbed gildebroeder en erelid Frans van Hooff (86). Ruim 55 jaar was hij lid. Als niet-geüniformeerd lid en als uitbater van het gildehuis 'De Hospes' heeft hij zich altijd zeer betrokken gevoeld met het gilde. Op 24 juni 2008 vierde hij zijn vijftigjarig gildelidmaatschap. Hij kreeg het Gouden Schild van Kring Kempenland. Daarnaast werd hem het erelidmaatschap van het gilde aangeboden.

KAREL BOERENKAMP

Sint-Antonius Abt, Lierop (Peelland)
In zijn woonplaats Hasselt (B) is op 31 december 2013 gildelid Karel Boerenkamp (81) plotseling overleden. Karel was lid sinds 1987. Ook al woonde Karel in België, hij hield zijn lidmaatschap aan om de naam Boerenkamp voor het gilde in Lierop te behouden.

JAN VAN DE VEN

Sint-Antonius Abt, Lierop (Peelland)
Op 23 januari 2014 overleed gildebroeder Jan van de Ven (80). Hij zou tijdens het patroonsfeest op 18 januari gehuldigd worden voor zijn 60 jarig lidmaatschap. Maar door zijn ziekte kon dat niet doorgaan.

Jan van de Ven was een actieve gildebroeder, ook al was hij nooit geüniformeerd.

FRANS TIMMERMANS

Sint-Joris, Oostelbeers (Kwartier van Oirschot)
Op Nieuwjaarsdag 2014 kreeg het gilde het droeve bericht dat gildebroeder Frans Timmermans (95) was overleden. Frans is 52 jaar lid geweest en was al enige tijd de oudste gildebroeder van het gilde.

TONNIE HUBERS-VAN DER HEIJDEN

Sint-Catharina-Sint-Joris, Rosmalen (Maasland)
Op 12 september 2013 overleed gildezuster Tonnie Hubers-van der Heijden (90). Zij was een van de eerste vrouwen die in 2000 toetrad tot het gilde. Hiervoor was zij samen met haar man Driek al jaren erg actief. Zij was erg betrokken bij het gilde.

JAN DE RIDDER

Sint-Antonius Abt, Terheijden (Baronie en Markiezaat)
Op 8 november 2013 overleed toch nog vrij onverwachts Jan de Ridder (76). Jan is op 24 januari 1988 ingeboond. Hij was een sympathieke persoon en altijd bereid te helpen, zover dat in zijn vermogen lag.

HARRIE PIGMANS

Sint-Joris, Tilburg (Kwartier van Oirschot)
Op 5 oktober 2013 is gildebroeder Harrie Pigmans (84) overleden. Hij was bijna veertig jaar lid. Harrie heeft jarenlang als oud-raad zijn krachten aan het gilde gegeven en ontving daarvoor de zilveren Sint Jorisspeld. Hij was behendig met voetboog en kruisboog.

DORI WEIJTMANS — SCHELLENS

Sint-Joris, Udenhout (Maasland)
Op 15 januari 2014 overleed Dori Weijtmans – Schellens (85). Ze was sinds 2005 lid, maar ze heeft meer dan vijftig jaar zorg gedragen voor de gildeattributen samen met haar man Jan.

SJAAK NOUWENS

Sint-Lambertus, Vessem (Kwartier van Oirschot)
Op 11 december 2013 is Sjaak Nouwens (96) overleden. Sjaak was lid van het gilde vanaf het ontstaan van het Kwartier van Oirschot, 78 jaar geleden. Tijdens het 75-jarig jubileumfeest in 2010 is hij in het zonnetje gezet. Hij was erelid, maar heeft als deken en als ouderling in de overheid gezeten.

PETER PEETERS

Sint-Barbara, Vlijmen (Maasland)
Op vrijdag 7 februari 2014 overleed, helaas veel en veel te jong, na een ziekbed hoofdmanschap Peter Peeters (62). In 2006 bij het gilde gekomen en gelijk het jaar daarop al hoofdmanschap. Hij wilde graag zelf de touwtjes in handen hebben en niemand had bezwaar tegen zijn hoofdmanschap. Wij hebben hem in 'onze' veel gebruikte huifkar naar het crematorium begeleid.

IN MEMORIAM

JOS EVERS

Sint-Sebastiaan, Westelbeers (Kwartier van Oirschot)

Op 16 december 2013 overleed, door een noodlottig ongeval Jos Evers (17). Jos was aspirant gildebroeder. Samen met zijn vader Sjef deed Jos mee aan de onderlinge kruisboog competitie en aan de wedstrijden met de gildes uit de buurt. Daarbij toonde hij zich een bekwaam schutter en zoals het een gildebroeder betaamt, bleef hij graag nog even zitten om te buurten en een pilsje te drinken.

HANS WAGEMAKERS

O.L.V. en Heilige Willibrordus, Wintelre (Kwartier van Oirschot)

Op 20 december 2012 overleed Hans Wagemakers. Hans is na zijn pensioenering in Wintelre komen wonen, en zodoende pas lid vanaf 2007. Volgens zijn kinderen was het leven van Hans één groot Boek, met daarin verschillende hoofdstukken en een van de laatste hoofdstukken was het gilde.

LEO SENDERS

O.L.V. en Heilige Willibrordus, Wintelre (Kwartier van Oirschot)

Op 15 oktober 2013 is Leon Senders (51), zeer plotseling overleden. Leon was maar acht jaar lid, maar zeer actief, men kon altijd een beroep op hem doen. Hij was zilverdrager.

FRITS BROENS

Onze Lieve Vrouwe, Zeelst (Kempenland)

Op 18 november 2013 werd het gilde opgeschrikt door het door het plotselinge overlijden van Frits Broens. Frits werd lid in 1980. Nooit werd tevergeefs een beroep op hem gedaan en niets was hem te veel.

Mogen zij allen rusten in vrede

Gildekleintje

TE KOOP

Voor al uw feestavonden, bruiloften en partijen
Brabants humorist en tonproater
WIEL PEERLINGS
De Wiet 27
6027 SH Soerendonk
Website: www.tonpraten.nl
(44 jaar lid St. Jansgilde Soerendonk)

TE KOOP

Kruisboog met vizier, spanner en enkele pijlen
Prijs n.o.t.k.
Info: J. Lemmens
Bladel
06-40 79 85 41

TE KOOP

WALTHER ANSCHUTZ.22LR
met toebehoren en wapenkluis
Aangekocht 2006
Prijs n.o.t.k.
H.v.d.Broek
Berkel-Enschot
013-52 85 52

Voor U gelezen

HELLEBAARDIER

Hellebaardier is een functie die oorspronkelijk uit het leger komt. Hellebaardiers waren voetknechten in het leger, zij gebruikten de hellebaard, een wapen dat bestaat uit een piek met een dwarsbijl.

Vroeger zorgde de hellebaardier zorgde voor de openbare orde bij optochten en andere openbare activiteiten van het gilde. Hij was herkenbaar aan zijn sjerp en hellebaard. Hij was een belangrijke functionaris, hij hoefde niet mee te doen aan de loting voor de functie van vaandrig. Zo werd bij gilde St. Ambrosius Loon op Zand in 1860 Cornelis van Beek tot hellebaardier aangesteld 'tot handhave ter orde bij optogten als anderzinds, terwijl hij voortaan vrijgesteld zal zijn tot het loten voor vaandrig.' Zo meld het jaarboek. ■

VAN LOON

CONFECTIE

GILDENKLEDING MET **"TRADITIE"**

VRAAG VRIJBLIJVEND EEN OFFERTE AAN!

WWW.VANLOONCONFECTIE.NL INFO@VANLOONCONFECTIE.NL TEL.: 06-28459024

Vaandels, Vendels en Vlaggen

Joke Willigers

Zand 33, 5757 RX Liessel
Tel.: (0493) 34 25 68 Fax (0842) 25 21 71
info@willigers.eu www.vaandel-vendel.nl

olafs

graphic & webdesign

Webdesign
Huisstijl
Drukwerk

www.olafs.nl

GILDETROM AD KOLSTERS

HET ADRES VOOR AL UW
REPARATIE EN NIEUWE GILDENTROM

Lindenlaan 25A
5688BM Oirschot
Tel: 0499-574552

WWW.GILDETROM.COM

GILDEZILVER

ATELIER NOUD PETERS

Breestraat 47, St. Anthonis Tel. (0485) 38 33 66
www.edelsmidpeters.nl

Blinkt uit in vakmanschap

Het kost maar 5 euro

Het kost maar 5 euro om een advertentie van vier regels in 'De Gildetrom' te plaatsen. De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent. U kunt de tekst, maximaal 4 Gildetrom regels, sturen aan:
De Gildetrom, Beukendreef 39, 5056 CA
Berkel-Enschoot. Voeg het geld in contanten er bij.

Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden

GILDEFEESTEN IN 2014

Federatieve toernooien:

- Het Boogschieten op wip in april (m.u.v. de vierde zondag);
- Het VTBS-toernooi op de derde zondag in september;
- Het gewerschieten in oktober.

18 mei	Vrij gildefeest, St.-Catharinagilde Moergestel
25 mei	NBFS-toernooi kruisboog op wip bij St.-Dionysiusgilde Heijen.
01 juni	Kringdag Kempenland, Sint Jansgilde Soerendonk.
01 juni	Kringdag Peelland, St.-Antonius Abtgilde Lierop.
15 juni	Vrije gildedag, Sint-Antonius/Sint-Sebastiaan en h. Sacramentsgilde Beugen.
06 juli	Kringdag Baronie en Markiezaat bij St.-Ambrosiusgilde Gilze.
20 juli	Kringdag Maasland St.-Lambertusgilde Maren-Kessel
24 aug	Vrije gildedag, Gilde Salvator Mundi Oeffelt.
oktober	NBFS-toernooi gewerschieten, Kwartier van Oirschot.
21 sep	NBFS-toernooi VTBS bij St.-Willibrordusgilde Bakel.
11 okt	Hoofdlieëndag, opluistering door Sint-Lambertusgilde, Someren-Eind.

GILDEFEESTEN IN 2015

Federatieve toernooien:

- Het Boogschieten op wip in april (m.u.v. de vierde zondag);
- Het VTBS-toernooi op de derde zondag in september;
- Het gewerschieten in oktober.

12 april	NBFS-toernooi kruisboogschieten op wip Kring bij St.-Agatha, Boekel.
31 mei	Kringdag Kwartier van Oirschot O.L.V. Broederschap Oirschot
07 juni	Kringdag Kempenland, St. Jorisgilde, Bergeijk.
07 juni	Kringdag Peelland, St.-Jorisgilde Asten.
14 juni	Vrij gildefeest bij St.-Jansgilde Gassel
05 juli	Vrij gildefeest bij St.-Willibrordusgilde Casteren.
05 juli	Kringdag Maasland, St.-Jorisgilde Berlicum.
28 – 29 – 30 augustus	Europees Schutters Treffen te Peine (Duitsland).
20 sep	NBFS-toernooi VTBS, St.-Sebastiaangilde Lage Mierde.
oktober	NBFS-toernooi gewerschieten Kring Land van Cuijk
10 okt	Hoofdlieëndag in 's-Hertogenbosch, opluistering Kring Baronie en Markiezaat.

GILDEFEESTEN IN 2016

Federatieve toernooien:

- Het Boogschieten op wip in april (m.u.v. de vierde zondag);
- Het VTBS-toernooi op de derde zondag in september;
- Het gewerschieten in oktober.

05 juni	Kringdag Kempenland, Sint-Luciagilde, Steensel
05 juni	Vrij Gildefeest Sint Barbaragilde Ravenstein.
19 juni	Kringdag Baronie en Markiezaat, St.-Willibrordusgilde Alphen.
18 sep	NBFS-toernooi VTBS, Kring Baronie en Markiezaat.
oktober	NBFS gewerschieten Kring Kempenland.
08 okt	Hoofdlieëndag in 's-Hertogenbosch, opluistering Kring Land van Cuijk.

GILDEFEESTEN IN 2020

12 juli	Vrij gildefeest Sint-Antonius Abtgilde, Deurne.
---------	---

GILDEFEESTEN IN 2024

02 juni	Kringgildedag Peelland, Onze Lieve Vrouwgilde, Aarle-Rixtel.
---------	--

